

ການກະກຽມກອບຄຸ້ມຄອງ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ສຳລັບ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນ ອອກສຽງໃຕ້ (SEA DRM) ສຳລັບ ສປປ ລາວ

ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

ກະກຽມເພື່ອ:

ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ

ຖະໜົນ NW 1818 H

ນະຄອນຫລວງ ວໍຊິງຕັນ, ສະຫະລັດອາເມລິກາ 20433

ກະກຽມໂດຍ:

ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ຖະໜົນລ້ານຊ້າງ

ວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ

ສິງຫາ 2016

WB7708

VERSION 2

ສາລະບານ

ຕາຕະລາງ.....	ii
ແຜນວາດ.....	ii
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.....	ii
ຄໍາຫຍໍ້.....	iii
ການອະທິບາຍ ຄໍາສັບ ແລະ ນິຍາມ.....	v
1.0 ຄໍານໍາ.....	1
2.0 ຫຼັກການພື້ນຖານຂອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ	3
3.0 ຂະບວນການ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການອະນຸມັດ	4
4.0 ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A1 ໃຫ້ ແບບໂຄງຮ່າງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ເຊິ່ງລວມເອົາຂໍ້ຄວນເອົາໃຈໃສ່ ກ່ຽວກັບເອກະສານຂອງ ARAP ແລະ RAPປະເພດບຸກຄົນ ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ	7
5.0 ມາດຖານສິດທິຂອງຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ	7
6.0 ການປະເມີນກົດໝາຍ	8
7.0 ການປະເມີນມູນຄ່າຊັບສິນ	13
8.0 ການຈັດຕັ້ງຂັ້ນຕອນສໍາຫຼັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ.....	15
9.0 ການເຊື່ອມໂຍງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ກັບການກໍ່ສ້າງ.....	24
10.0 ໂຄງຮ່າງລະບົບການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງ	25
11.0 ການກະກຽມ ການລະດົມທຶນໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ.....	28
12.0 ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປຶກສາຫາລື.....	28
13.0 ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການລາຍງານ	29

ຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ 1	ຂໍ້ແຕກຕ່າງ ແລະ ຄວາມໃກ້ຄຽງ ກັນ ຂອງ ນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແບບບໍ່ສະໝັກ ໃຈ ຂອງທະນາຄານໂລກ (OP/BP 4.12) ແລະ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບໂຄງການພັດທະນາ (2016) ຂອງ ສປປ ລາວ12
ຕາຕະລາງ 2	ໂຄງຮ່າງສິດທິ.....17

ແຜນວາດ

ແຜນວາດ 1	ຂະບວນການ ຮັບ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຮຽນ ຂອງປະຊາຊົນ (GRM).....27
----------	---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A1	ໂຄງຮ່າງ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ
--------------------	-----------------------------

ຄຳຫຍໍ້

ARAP	ແຜນດຳເນີນງານໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍຫຍໍ້
CBO	ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຊຸມຊົນເປັນຖານ
CSO	ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ
DIA	ອົງກອນທີ່ຖືກມອບໝາຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
DoW	ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ
DPWT	ຜະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
DRO	ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງເມືອງ
EGDP	ແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ
EGEF	ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ
EPL	ກົດໝາຍປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ
ESIA	ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ESMF	ກອບຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ESMP	ແຜນຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
FPIC	ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫລະ ແລະ ແບບແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າກ່ອນ
GoL	ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ
GRC	ກົນໄກແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນຂອງຊຸມຊົນ
ICT	ເຕັກໂນໂລຢີດ້ານຂໍ້ມູນ ແລະ ການສື່ສານ
IDA	ອົງກອນການພັດທະນາສາກົນ
IEE	ການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເບື້ອງຕົ້ນ
M&E	ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ
LDRM	ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນ ສປປ ລາວ
MOICT	ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ, ວັດທະນາທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ
MoNRE	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
MPI	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
MPWT	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
NPA	ເຂດປ່າປົກປ້ອງແຫ່ງຊາດ
OP/BP	ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານໂລກ
PAH	ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ
PAP	ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ
PDR	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ
PESA	ການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ
PDO	ເປົ້າໝາຍຂອງການພັດທະນາໂຄງການ
PIU	ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ
PMU	ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ
PPP	ຫຸ້ນສ່ວນເອກກະຊົນ ແລະ ມວນຊົນ
PRO	ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂຄງການ

RAP	ແຜນດຳເນີນງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ
RPF	ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ
ROI	ຂອບເຂດສິດອຳນາດ
SDS	ຊ່ຽວຊານພັດທະນາສັງຄົມ
SEA	ອາຊີຕາເວັນອອກຊ່ຽງໃຕ້
SEA DRM	ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນພາກອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້
SIA	ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ
TOR	ຂອບເຂດໜ້າວຽກ
VRS	ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນໜູ່ບ້ານ ລະດັບຊຸ່ມຊົນ
WB	ທະນາຄານໂລກ
WBG	ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ

ການອະທິບາຍ ຄຳສັບ ແລະ ນິຍາມ

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ - ບຸກຄົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນ ໃນໝູ່ບ້ານ ທີ່ສະໜັກໃຈ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂຄງການ.

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ - ການທົດແທນໃນຮູບແບບເງິນສົດ ຫຼື ໃນຮູບແບບ ທົດແທນຕາມມູນຄ່າດ້ວຍຊັບສິນ.

ມື້ປິດບັນຊີການລົງທະບຽນ - ແມ່ນມື້ທີ່ກ່ອນ ທີ່ຈະມີການກຳນົດບຸກຄົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ ມີກຳນົດປິດການລົງທະບຽນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບນັ້ນ ແມ່ນມີຢູ່ໃນ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP). ຕາມທຳມະດາແລ້ວຈະເຮັດພ້ອມກັນກັບການສຳຫຼວດຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການ, ຫຼືມື້ທີ່ປະກາດໃຫ້ກັບປະຊາຊົນກ່ຽວກັບວຽກງານການກໍ່ສ້າງອັນເປັນສາເຫດທີ່ຕ້ອງມີການຍົກຍ້າຍ. ບຸກຄົນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ນອນໃນການສຳຫຼວດ, ຍ້ອນວ່າ ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ, ບໍ່ມີຊັບສິນ, ຫຼື ບໍ່ມີລາຍຮັບ ຈາກ ເຂດໂຄງການ, ຈະບໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ສິດຜົນປະໂຫຍດໃດໆທັງນັ້ນ.

ບຸກຄົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນ - ໝາຍເຖິງ ທຸກຄົນທີ່ ມີລາຍຊື່ໃນບັນຊີ ກົດຈະກຳ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ທີ່ມີ (1) ມາດຕະຖານການຄອງຊີບ ຖືກຜົນກະທົບ, ຫຼື (2) ສິດທິ, ຫຼັງສືກຳມະສິດ, ຫຼັງຄາເຮືອນ, ທີ່ດິນ (ລວມເຖິງ ທີ່ດິນ ເຮັດການກະເສດ, ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ) ຫຼື ຊັບສິນ ອື່ນໆທີ່ ຄົງທີ່ ຫຼື ເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ ຫຼືການຄອບຄອງແບບຊົ່ວຄາວ ຫຼື ແບບຖາວອນ. (3) ການເຂົ້າເຖິງ ຊັບສິນເຮັດການຜະລິດທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແບບຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ. ຫຼື (4) ທຸລະກິດ, ອາຊີບ, ວຽກເຮັດງານທຳ ຫຼື ທີ່ຢູ່ອາໄສໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ; ຂອງ “ບຸກຄົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນ” ໝາຍເຖິງ ທຸກຄົນທີ່ໄດ້ມີການທົດແທນ.

ຜູ້ກຳມາສິດທີ່ດິນ - ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ (a) ມີໃບກຳມາສິດຄອບຄອງທີ່ດິນ; ຫຼື (b) ບໍ່ມີ ໃບກຳມາສິດຄອບຄອງທີ່ດິນ ແຕ່ ເປັນຄົນຈັບຈອງທີ່ດິນ ທີ່ສາມາດ ອອກໃບ ກຳມາສິດຄອບຄອງທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນແຫ່ງ ສປປ ລາວ ລວມເຖິງ ສິດທິທາງຜົນປະໂຫຍດຈາກທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ.

ສິດທິດ້ານການທົດແທນ - ຂອບເຂດຂອງມາດຕະການ ລວມມີການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການສະໜັບສະໜູນພື້ນຜູ້ລາຍຮັບ, ການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ, ສິ່ງທີ່ທົດແທນລາຍຮັບ, ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອການຍົກຍ້າຍແກ່ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ແມ່ນຂຶ້ນກັບ ປະເພດການສູນເສຍຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ, ເພື່ອທີ່ຈະຜູ້ສະພາບເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໃຫ້ກັບພວກເຂົາ.

ຄົວເຮືອນ - ໝາຍເຖິງ ທຸກຄົນ ທີ່ອາໄສ ແລະ ກິນເຂົ້າ ນຳກັນໃນຫຼັງຄາເຮືອນດຽວກັນ ເປັນຫົວໜ່ວຍໜຶ່ງ ຂອງສັງຄົມ.

ການຝື້ນຝຸ່ນລາຍຮັບ - ໝາຍເຖິງ ການສ້າງແຫຼ່ງລາຍຮັບ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂຶ້ນໃໝ່ ໃຫ້ກັບ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAHs) ຢ່າງໜ້ອຍໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ ທີ່ເທົ່າກັບກ່ອນເກີດມີໂຄງການ.

ການປັບປຸງ - ການສ້າງຕັ້ງໂຄງຮ່າງ (ຫົວໜ່ວຍ, ຮົ່ວ, ຄອກໝູ, ສາລານັ່ງຝັກຜ່ອນ, ສິ່ງອ່ານວຍຄວາມສະດວກໃນຊຸມຊົນ, ຮ່າງຮ້ານ, ໂຮງເກັບເຄື່ອງ ແລະ ອື່ນໆ.) ແລະ ການປຸກຜົນລະປຸກ/ຕົ້ນໄມ້, ຄົວເຮືອນ, ສະຖາບັນ ຫຼື ອົງກອນ.

ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ - ເປັນຂະບວນການ ທີ່ບຸກຄົນຕ້ອງສູນເສຍຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຂອງຕົນໄປ, ສູນເສຍການຊົມໃຊ້ ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງພື້ນທີ່ດິນດັ່ງກ່າວແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ ໃຫ້ກັບການຜັດທະນາໂຄງການ. ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ອາດພາໃຫ້ມີຜົນກະທົບອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມມາ, ລວມເຖິງ ການສູນເສຍທີ່ຢູ່ອາໄສ ຫຼື ຊັບສິນຄົງທີ່ອື່ນໆ (ຮົ່ວ, ນ້ຳສ້າງ, ສຸສານ, ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ ຫຼື ການປັບປຸງຕ່າງໆ ທີ່ຢູ່ຕິດກັບພື້ນທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ).

ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງໂຄງການ - ໝາຍເຖິງ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT), ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (MPI), ກະຊວງການເງິນ (MoF), ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE), ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ (MoICT).

ບຸກຄົນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ (PAP) ຫຼື ຄົວເຮືອນ ຖືກກະຜົນທົບຈາກໂຄງການ (PAH) - ລວມທັງໝົດບຸກຄົນ, ຄົວເຮືອນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ອົງກອນ, ບໍລິສັດ ຫຼື ສະຖາບັນເອກະຊົນ ຜູ້ທີ່ນອນຢູ່ໃນບັນຊີລາຍຊື່ທີ່ຈະຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໃນດ້ານຕ່າງໆຂອງພວກເຂົາ: (i) ມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ ຖືກຜົນກະທົບ, (ii) ສິດທິ, ເອກະສານຄອບຄອງກຳມະສິດ, ຫຼື ຊັບສິນຕ່າງໆໃນແຕ່ລະຫຼັງຄາເຮືອນ, ທີ່ດິນ (ລວມເຖິງ ທີ່ຢູ່ອາໄສ, ການຄ້າຂາຍ, ການກະສິກຳ, ປ່າໄມ້, ສວນ, ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ, ແລະ/ການຈັດການທີ່ດິນ), ແຫຼ່ງນ້ຳ, ໜອງປ່າ, ບໍລິເວນຫາສັດນ້ຳຂອງຊຸມຊົນ, ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແລະ ຕົ້ນໄມ້, ຫຼື ຊັບສິນທີ່ສາມາດເຄື່ອນທີ່ ຫຼື ຄົງທີ່, ການຄອບຄອງ, ການຈຳກັດ, ຫຼື ຜົນກະທົບອື່ນໆທັງໃນໄລຍະຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ (iii) ທຸລະ

ກິດ, ວຽກເຮັດງານທຳ, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຫຼືຢູ່ອາໄສ, ຫຼືຢູ່ອາໄສຖືກຜົນກະທົບ ທັງແບບຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ, ນັບທັງ ພາກສ່ວນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ທີ່ບໍ່ໄດ້ມີການຍົກຍ້າຍ .

ການຝຶນຝູ - ໝາຍເຖິງ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ຮ້າຍແຮງ ຍ້ອນການສູນເສຍຊັບສິນທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດ, ລາຍຮັບ, ວຽກເຮັດງານທຳ ຫຼື ແຫຼ່ງຂອງການດຳລົງຊີວິດ, ເພື່ອເສີມກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຊັບສິນ, ເພື່ອໃຫ້ການຝຶນຝູ ມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຄຸນນະພາບຊີວິດທີ່ເຕັມຮູບແບບ. ຊຶ່ງລຳຝັງອາໄສແຕ່ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແມ່ນຈະ ບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ການຝຶນຝູທີ່ເຕັມສ່ວນ.

ການປະເມີນມູນຄ່າທົດແທນ - ເປັນວິທີການປະເມີນມູນຄ່າຂອງຊັບສິນ ທີ່ກຳນົດຈຳນວນມູນຄ່າທົດແທນທັງໝົດ ເພື່ອຈະທົດ ແທນໃຫ້ແກ່ຊັບສິນທີ່ສູນເສຍໄປ, ລວມເຖິງທຸກລາຍການໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນທຸລະກຳຂອງຊັບສິນດັ່ງກ່າວ. ໄດ້ມີການ ກຳນົດ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ສຳລັບດິນກະສິກຳ, ມັນແມ່ນ ກ່ອນໂຄງການ ຫຼື ກ່ອນການຍົກຍ້າຍ, ອັນໃດ ສູງກ່ວາ, ມູນຄ່າຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ ຂອງ ທີ່ດິນທີ່ມີທ່າແຮງໃນການເພາະປູກ ຫຼື ໃຊ້ດິນທີ່ຖືກຜົນກະທົບໃນບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງ, ບວກກັບ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການກະກຽມ ທີ່ດິນ ໃນລະດັບໃກ້ຄຽງກັນແທນທີ່ດິນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ບວກກັບ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ໃນການລົງທະບຽນ ແລະ ພາສີອາກອນ. ສຳລັບດິນໃນເຂດຕົວເມືອງ, ມູນຄ່າຕາມ ທ້ອງຕະຫຼາດ ແລະ ຂຶ້ນກັບ ຂະໜາດ ແລະ ການນຳໃຊ້ ໃນຊ່ວງກ່ອນການຍົກຍ້າຍ, ໃຫ້ໃກ້ຄຽງ ຫຼື ບັບປຸງ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການ ບໍລິການ ແລະ ຕັ້ງຢູ່ໃນບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງດິນຖືກຜົນກະທົບ, ບວກກັບ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ໃນການລົງທະບຽນ ແລະ ພາສີອາກອນ. ສຳລັບບ້ານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງຕ່າງໆ, ວັດສະດຸໃນການກໍ່ສ້າງສິ່ງປຸກສ້າງທີ່ຈະຍົກຍ້າຍໄປ ແມ່ນຕາມລາຄາທ້ອງ ຕະຫຼາດ, ໃນສະຖານທີ່ ແລະ ຄຸນນະພາບ ໃກ້ຄຽງ ຫຼື ດີກ່ວາ ສິ່ງປຸກສ້າງໂຕຖືກຜົນກະທົບ, ຫຼື ປົວແປງ ສິ່ງປຸກສ້າງທີ່ຖືກຜົນ ກະທົບ, ບວກກັບຄ່າຂົນສົ່ງວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ເຖິງສະຖານທີ່ປຸກສ້າງ, ບວກກັບຄ່າແຮງງານກຳມະກອນ ແລະ ຄ່າທຳນຽມຜູ້ຮັບ ເ ໝົາ, ບວກກັບ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ໃນການລົງທະບຽນ ແລະ ພາສີອາກອນ. ໃນການກຳນົດ ຄ່າທົດແທນ, ຄ່າເຊື່ອມໂຊມ ແລະ ຄ່າຝຶນຝູ ຂອງຊັບສິນ ບໍ່ໄດ້ນຳເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ຄ່າທົດແທນ, ບໍ່ໄດ້ເປັນມູນຄ່າຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການ, ຊຶ່ງ ມູນຄ່ານີ້ຈະຖືກຕັດອອກ ຈາກລາຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ. ໃນບ່ອນທີ່ ກົດໝາຍພາຍໃນປະເທດ ບໍ່ຊອດຄ່ອງກັບ ມາດຕະຖານຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ເຕັມຮູບແບບ, ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍໃນປະເທດ ຈະມີ ມາດຕະການເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອໃຫ້ ເປັນໄປຕາມ ມາດຕະຖານການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ. ການຊ່ວຍເຫຼືອເພີ່ມເຕີມດັ່ງກ່າວ ແຕກ ຕ່າງຈາກ ມາດຕະການໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ ນະໂຍບາຍເລກທີ OP 4.12, Para. 6.

ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ - ໝາຍເຖິງ ທຸກມາດຕະການ ຄວນຖືກນຳໃຊ້ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ ຕໍ່ກັບ ຊັບສິນ ແລະ/ຫຼື ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຜູ້ຖືກຜົນກະທົບ, ລວມເຖິງ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການຍ້າຍຖິ່ນຖານ (ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ) ແລະ ການຝຶນຝູຕາມຄວາມຈຳເປັນ.

ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວງ່າຍ (ກຸ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ) - ແມ່ນ ກຸ່ມທີ່ແຕກຕ່າງ ຈາກກຸ່ມຄົນທົ່ວໄປ ເປັນກຸ່ມຄົນ ທີ່ຍອມທົນຕໍ່ ກັບຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ ແລະ ປະເຊີນໜ້າກັບຄວາມດ້ອຍໃນສັງຄົມ ຈາກການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ: (i) ຫົວໜ້າ ຄອບຄົວທີ່ເປັນຜູ້ຍິງ, ຜູ້ສູງອາຍຸ ຫຼື ຄົນພິການ (ii) ຄົວເຮືອນທີ່ມີຖານະທຸກຈົນ, (iii) ຜູ້ບໍ່ມີທີ່ຢູ່ອາໄສ, ແລະ (iv) ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (OP4.10).

ຄຳຂອບໃຈ

ບົດລາຍງານ ກອບການປ້ອງກັນ ສະບັບນີ້ ໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄພພິບັດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (SEA DRM) ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນກູ້ຢືມຈາກ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ (WBG) ໂດຍ ຜ່ານກອງທຶນພັດທະນາສາກົນ (IDA) ໃຫ້ແກ່ ສາມ ປະເທດ ທີ່ຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຄື ສປປ ລາວ, ລາຊາ ອານາຈັກກຳປູເຈຍ ແລະ ສະຫະພາບມຽນມ້າ. ບົດລາຍງານ ສະບັບນີ້ ຮ່າງຂຶ້ນ ໂດຍ ກົມ ໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ ທ່ານ ຄຳແສງ ອາລີ (ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ ພະແນກປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ ແລະ ນ້ຳຖ້ວມ), ແລະ ທ່ານ ພິມ ມະສອນ ແສງສຸລິຍະວົງ (ວິຊາການ) ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງ ທ່ານ ຮຸ່ງຫຼ້າ ແສງເມືອງ (ຫົວໜ້າກົມ ໂຍທາທິການທາງນ້ຳ) ແລະ ຮ່ວມກັບ ວິຊາການຂອງ ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ເຮັດເຟລ໌ດ ແມ່ຂອງ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ທ່ານ ຈິມ ຮາມິນຕັນ, ທ່ານ ຈິມ ເວັບ, ທ່ານ ວົງເພັດ ສຸຂະວົງສາ, ທ່ານ ອານັນ ໄຊຍະວົງ ແລະ ທ່ານນາງ ດາຣິນ ແຮ້ນເດີສັນ.

ຂໍຂອບໃຈມາຍັງ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ດຣ. ເຮັນຣິເກັ ເບຣທ (ຫົວໜ້າທຶນງານ), ທ່ານ ສີບຸນເຮືອງ ພະນະນຸວົງ (ຊ່ຽວຊານ ທາງດ້ານການປ້ອງກັນ ທາງສັງຄົມ) ແລະ ທ່ານ ພິເຕີ ຄາວຟອດ (ຊ່ຽວຊານ ທາງ ດ້ານການປ້ອງກັນ ທາງສັງແວດລ້ອມ). ຂໍຂອບໃຈ ມາຍັງບັນດາໜ່ວຍງານລັດຖະບານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ທ່ານຮອງເຈົ້າເມືອງ ເມືອງໄຊ ເທດສະບານແຂວງອຸດົມໄຊ ທີ່ສະຫຼະເວລາອັນມີຄ່າ ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລື ແລະ ບັນດາຕົວແທນ ຈາກບ້ານ ນາສາວ ແລະ ນາເລົ່າ ທີ່ໃຫ້ການຮ່ວມມື ໃນການສະແດງຄຳຄະດເຫັນ ແລະ ສະເໜີແນະ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈາກການກໍ່ສ້າງໂຄງການ.

1.0 ຄຳນຳ

ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ (WBG) ໄດ້ພິຈາລະນາ ງົບປະມານເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າ ໃນໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (SEA DRM) ເປົ້າໝາຍເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເກີດຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ສິ່ງເສີມທາງດ້ານງົບປະມານເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເກີດຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ໃນພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ ຕອນລຸ່ມ. ຈຸດປະສົງໃນການສະເໜີ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຈະໄດ້ຮັບທຶນກູ້ຢືມຈາກ ກຸ່ມຂອງທະນາຄານໂລກ (WBG) ໂດຍຜ່ານກອງທຶນພັດທະນາສາກົນ (IDA) ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໃນ ສາມປະເທດ ທີ່ຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຄື ສປປ ລາວ, ລາຊາອານາຈັກກຳປູເຈຍ ແລະ ສະຫະພາບມຽນມ້າ. ໂຄງການ ນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ບັນດາປະເທດທົດຕົກກັບແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ໄດ້ກ່ຽວມາຂ້າງຕົ້ນນັ້ນ ໃຫ້ບັນລຸ ແລະ ຂະຫຍາຍໜາກຜົນໃນ ສາມ ປະເທດ ທີ່ສຳຄັນດັ່ງນີ້ ການລົງທຶນໃສ່ໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດນ້ຳຖ້ວມ, ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແລະ ທາງດ້ານການບໍລິຫານການເງິນ ແລະ ອົງປະກອບເພື່ອຕອບໂຕ້ກັບເຫດການສຸກເສີນ ໂດຍການຈັດສັນງົບປະມານຊົ່ວຄາວ ເທົ່າກັບສູນ.

ວັດຖຸປະສົງໂດຍລວມຂອງໂຄງການ SEA DRM ຂອງ ສາມ ປະເທດ ແມ່ນ “ເພື່ອສິ່ງເສີມ ແລະ ຮ່ວມມື ໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ໃນລະດັບພາກພື້ນ”. ທັງ ສາມປະເທດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ໄດ້ມີການພັດທະນາ ບັນດາໂຄງການຍ່ອຍ ເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ເພື່ອໃຫ້ແກ່ເຫດຜົນກະທົບວັດຖຸປະສົງຂອງໂຄງການ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະເມີນ ແລະ ພິຈາລະນາເລື່ອງການລະດົມທຶນຮອນ ໃນຕໍ່ໜ້າ.

ສະເພາະ ໃນ ສປປ ລາວ, ໂຄງການ SEA DRM ໄດ້ມີຈຸດປະສົງການພັດທະນາໂຄງການ (PDO) ເພື່ອ “ຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງທຳແຮງໃນການລະດົມທຶນຮອນ ເຂົ້າໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ໃນພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ”. ໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ ຫ້າ ອົງປະກອບ ຄື:

ອົງປະກອບ 1: ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນຕົວເມືອງ

ອົງປະກອບນີ້ ລວມມີການອອກແບບການລົງທຶນ ເພື່ອເສີມສ້າງລະບົບຄວາມຍືດຍຸ່ນໃນການຮັບມືກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ ພາຍໃນແຂວງອຸດົມໄຊ. ໂດຍສະເພາະ, ໃນເທດສະບານເມືອງ ເມືອງໄຊ ແລະ ຕົວເມືອງໃກ້ຄຽງ. ການລົງທຶນໃສ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນຕົວເມືອງ ຈະໄດ້ຖືກສະເໜີຂຶ້ນ ໃນເທດສະບານເມືອງ ຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຕົວເມືອງໃກ້ຄຽງ ທີ່ລວມທັງ ການລົງທຶນໃສ່ ການສ້າງລະບົບກັນຕາຝັ່ງ, ຄັນຄູ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ, ຝາຍກັນນ້ຳ ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມແມ່ນ້ຳ. ບັນດາໂຄງລ່າງດັ່ງກ່າວ ຈະຊ່ວຍປ້ອງກັນຕົວເມືອງ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ທີ່ເກີດຂຶ້ນກະທັນຫັນ ໃນລະດູຝົນຂອງທຸກໆປີ. ໜ່ວຍງານທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍດຳເນີນໂຄງການ (DIA) ຂອງໂຄງການ ແມ່ນເປັນໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງ ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ຢູ່ພາຍໃຕ້ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT).

ອົງປະກອບ 2: ການຄຸ້ມຄອງລະບົບ ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ

ອົງປະກອບນີ້ ຈະປະກອບດ້ວຍ ການຈັດຫາທຶນຮອນ ສຳລັບມາດຕະການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃນການເພີ່ມປະສິດທິພາບ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການຜະຍາກອນ, ການແຈ້ງເຕືອນ ແລະ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ (DRM) ພາຍໃນກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE). ອົງປະກອບນີ້ ແບ່ງອອກເປັນ ສອງ ອົງປະກອບຍ່ອຍຄື: ກ) ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການຜະຍາກອນອາກາດ ແລະ ລະບົບການແຈ້ງເຕືອນ ຂອງກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ (DMH) ໃນການຄາດຄະເນນ້ຳຖ້ວມ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເສີມສ້າງລະບົບການແຈ້ງເຕືອນ; ແລະ ຂ) ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການສິ່ງເສີມບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ໂດຍຜ່ານ DRM ພາຍໃນ ກົມຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (DDMCC).

ອົງປະກອບ 3: ການສະໜອງທຶນໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແລະ ການຮັບປະກັນ

ອົງປະກອບນີ້ ຈະປະກອບດ້ວຍ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ເພື່ອເພີ່ມຄວາມຍືດຍຸ່ນເຂົ້າໃນການລະດົມທຶນຮອນ ໃນ ສປປ ລາວ ຕໍ່ກັບບັນຫາທາງດ້ານຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໃນການສະໜອງທຶນຮອນທີ່ຈຳເປັນ ເຂົ້າຊ່ວຍເຫຼືອຫຼັງເກີດໄພພິບັດ. ອົງປະກອບນີ້ ແບ່ງອອກເປັນ ສາມ ອົງປະກອບຍ່ອຍຄື: ກ) ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ ໃນການຈັດຫາທຶນຮອນ ໃສ່ໃນວຽກງານການ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນລະດັບຊາດ ເພື່ອຜັດທະນາຍຸດທະສາດການປ້ອງກັນ ທາງດ້ານການເງິນແຫ່ງຊາດ ທີ່ ສາມາດປະສານສົມທົບກັບທຶນຮອນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນພາກພື້ນ. ຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງສ້າງ ຂຶ້ນໂດຍ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແລະ ຈາກການສະໜັບສະໜູນຈາກທະນາຄານໂລກ ໃຫ້ແກ່ກະຊວງການເງິນ (MoF) ແລະ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (MPI); ຂ) ການສ້າງຕັ້ງກອງທຶນປະກັນໄພທາງດ້ານໄພພິບັດໃນອາຊີ (ADRIF) ເພື່ອ ເປັນການສະໜັບສະໜູນກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ຖືກຈັດຂຶ້ນໂດຍກົນໄກການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດໃນພາກພື້ນ; ແລະ ຄ) ທຶນຮອນຂອງລັດຖະບານບາງສ່ວນ ຈະຕ້ອງໄດ້ແບ່ງປັນໃຫ້ກັບ ADRIF.

ອົງປະກອບ 4: ການບໍລິຫານໂຄງການ

ອົງປະກອບນີ້ ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ, ຈະປະກອບດ້ວຍວິຊາການ ແລະ ພະນັກງານທີ່ສາມາດມອບໝາຍໜ້າທີ່ໃຫ້ໄດ້ ຜູ້ທີ່ຈະເຮັດໜ້າທີ່ໃນໜ່ວຍງານບໍລິຫານໂຄງການ (PMU) ຈາກໜ່ວຍງານທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ. ອົງປະກອບ ບໍລິຫານໂຄງການ ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນເລື່ອງງົບປະມານ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃນການ ຜັດທະນາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ຈັດວາງໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານ ທີ່ລວມທັງ ການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງ, ການບໍລິຫານ ການເງິນ. ການຄຸ້ມຄອງບັນຫາການປ້ອງກັນ, ກວດສອບທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ແລະ ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານ ຕິດຕາມ ກວດກາ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ລາຍງານໂຄງການ.

ອົງປະກອບ 5: ການຕອບໂຕ້ກັບເຫດການສຸກເສີນ

“ອົງປະກອບ ເທົ່າກັບສູນ” ນີ້ ຈະຊ່ວຍຈັດສັນງົບປະມານໄດ້ວ່ອງໄວ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບຂະບວນການຝຶນຝູ້ສຸກເສີນ ແລະ ການ ບຸລະນະສິ່ງປຸກສ້າງ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການປະກາດວ່າ ເກີດມີໄພພິບັດເກີດຂຶ້ນ. ອົງປະກອບນີ້ ຈະເປັນການເບີກຈ່າຍ ເຂົ້າໃນບັນຊີ ທີ່ເປັນຜົນບວກຂອງອຸປະກອນ ແລະ/ຫຼື ວຽກສະເພາະ. ອຸປະກອນ, ການບໍລິການ ແລະ ມູນຄ່າຂອງການດຳເນີນງານສຸກເສີນ ເພື່ອຝຶນຝູ້ສຸກເສີນ. ຄຸ້ມຄອງດຳເນີນງານ ເພື່ອຕອບໂຕ້ເຫດການສຸກເສີນ ຈະນຳໃຊ້ຢູ່ໃນອົງປະກອບນີ້, ເຊິ່ງລາຍລະອຽດ ກ່ຽວ ກັບການຄຸ້ມຄອງການເງິນ, ການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງ, ການປົກປ້ອງ ແລະ ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອື່ນໆ ທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອຍື່ນ ສະເໜີ ແລະ ໄດ້ຖືກອະນຸມັດຈາກ ທະນາຄານໂລກ ກ່ອນທີ່ຈະມີການເບີກຈ່າຍ.

ບັນດາເອກະສານສຳຄັນອື່ນໆ ຈະຖືກຜັດທະນາຂຶ້ນມາສະເພາະ ໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ທີ່ລວມມີ ການປະ ເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ (PESA), ກອບໜ້າວຽກ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF), ກອບການຄຸ້ມຄອງຊືນເຜົາ (EGEF) ແລະ ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF). ບົດການປະເມີນຜົນ ກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເບື້ອງຕົ້ນ ຂອງໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ລວມເອົາ ອົງ ປະກອບທີ 1 ແລະ 2 ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ. ສ່ວນອົງປະກອບອື່ນໆ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ລວມຢູ່ໃນເອກະສານ ສະບັບນີ້ (ເຊັ່ນ ອົງປະກອບທີ 3 ແລະ 4) ຫຼື ຈະແຍກປະຕິບັດຢູ່ໃນສັນຍາສະບັບອື່ນ (ເຊັ່ນ ອົງປະກອບທີ 5).

ເອກະສານສະບັບນີ້ ແມ່ນ ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ເປັນ ພາກໜຶ່ງຂອງ ບົດ ESMF ບັນດາມາດຕະການ ປ້ອງ ກັນຜົນກະທົບ ສຳລັບ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄພພິບັດໃນ ສປປ ລາວ ພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (SEA DRM). ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ແມ່ນ ໜຶ່ງໃນກົມ ຂອງ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT) ໄດ້ສະ ເໜີ ລາຍລະອຽດຂອງບົດສະເໜີໂຄງການ ຕໍ່ ທະນາຄານໂລກ. ການສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ວ່າດ້ວຍການ ຄຸ້ມຄອງ ຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ທີ່ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ເຂດລຽບຕາມ ນ້ຳມ້າວ ແລະ ນ້ຳກໍ. ໂຄງການ ກໍ່ສ້າງຜືນຖານໂຄງລ່າງ ນີ້ ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຈະລວມ ມີການສ້າງຕາຝັ່ງກັນເຈືອນ, ຄັນຄູ, ການປັບປຸງ ລະບົບຄອງ ລະບາຍນ້ຳ ແລະ ປະຕູນ້ຳ, ຝາຍ ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳຫຼາຍແຫ່ງ.

ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH) ບາງສ່ວນ ອາດຕ້ອງໄດ້ ຍ້າຍອອກຈາກການຄອບຄອງທີ່ດິນທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍໄປຢູ່ບ່ອນໃໝ່, ອາດເປັນການຍົກຍ້າຍແບບຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ. ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກອື່ນໆ ອາດ ເກີດຂຶ້ນ ເຊັ່ນ ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ, ການຍ້າຍສິ່ງປຸກສ້າງແບບຊົ່ວຄາວຈຳນວນໜຶ່ງ, ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ກັບຜົນລະປູກ, ຕົ້ນໄມ້ເສດຖະກິດ ທີ່ຢູ່ຕາມເຂດສະຫງວນແຄມນ້ຳ, ຄັນຄູ, ລະບົບຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ ແລະ ປະຕູລະບາຍນ້ຳ, ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ.

ຜົນກະທົບທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ຕໍ່ກັບ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ: (i) ເຂດທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ ຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃນເຂດກໍ່ສ້າງຄັນຄູກັຍນ້ຳ, ຮອງລະບາຍນ້ຳ ແລະ ຝາຍ ເຊັ່ນ ແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມແຄມນ້ຳ, ເຂດ ສະຫງວນ, ເຂດດິນທາມ, ຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດທະນະທຳ; (ii) ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນກະທົບ ດ້ານເສດຖະກິດ ເຊັ່ນ ເສດຖະກິດ ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ ແລະ/ຫຼື ກິດຈະກຳທຸລະກິດ ອື່ນໆທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ; (iii) ຜົນກະທົບຕໍ່ກັບຊຸມຊົນ ຈາກ ການຫຼັ່ງໄຫຼເຂົ້າມາເຮັດວຽກຂອງກຳມະກອນ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ກະທົບກັບກຸ່ມຊົນເຜົາ; (iv) ຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດເຮັດໃຫ້ ເກີດການເສຍຫາຍ ຕໍ່ກັບ ອະສັງຫາລິມະຊັບຂອງສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງຊຸມຊົນ, ແລະ ສ້າງຄວາມ ບໍ່ພໍໃຈໃຫ້ຊຸມຊົນ ຍ້ອນກິດຈະກຳກໍ່ສ້າງ; (v) ຜົນກະທົບ ຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມທ້ອງຖິ່ນ ຈາກກິດຈະກຳກໍ່ສ້າງ ທີ່ມີລະດັບຄວາມ ຊັນຂອງຕາຝັ່ງ ແລະ ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ, ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການລະບາຍນ້ຳ; (vi) ຂີ້ຝຸ່ນ, ມົນລະພາວະທາງສຽງ ແລະ ການ ສົ່ງເສດເຫຼືອຈາກການກໍ່ສ້າງ ຊຶ່ງອາດເຮັດໃຫ້ຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນໃນບໍລິເວນໂຄງການເກີດຄວາມບໍ່ພໍໃຈ; ແລະ (vii) ເຂດກໍ່ສ້າງ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕ້ອງມີມາດຕະການໃນການເຮັດເສັ້ນທາງທີ່ປອດໄພ ໃນບໍລິເວນໃກ້ຄຽງການກໍ່ສ້າງ. ບັນຫາຄວາມປອດໄພ ໃນການໄປມາໃນໄລຍະກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ກໍ່ສ້າງ ຄົນທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງໄດ້ມີສ່ວນກຳນົດໃນເວລາການປົກສາຫາລື.

ເຖິງຈະບໍ່ມີການຄາດເດົາວ່າຈະມີການຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ, ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ອາດຈະມີການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນເຂດເຂດ ກໍ່ສ້າງຄັນຄູກັຍນ້ຳ ແລະ ເຂດ ຝາຍ. ຖ້າຫາກວ່າ ສວນແຄມນ້ຳ ໄດ້ຖືກລວມຢູ່ໃນລາຍການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ, ສະແດງວ່າ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຈະ ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ອາດໄດ້ຖືກຈັດສັນຍົກຍ້າຍໄປຢູ່ບ່ອນໃໝ່. ຈະໄດ້ມີການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ເປັນການຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ ເພື່ອເຮັດຕາຝັ່ງກັນເຈື່ອນ, ຄັນຄູ, ລະບົບຮອງລະບາຍ ແລະ ປະຕູນ້ຳ ແລະ ເຊດສ້າງຝາຍ ພື້ນທີ່ດິນບາງສ່ວນອາດໄດ້ ມາໂດຍການມອບຄືນທີ່ດິນແບບສະໝັກໃຈ ຫຼື ປະກອບສ່ວນ ແບບສະໝັກໃຈຈາກເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ແລກກັບການທົດແທນຄ່າ ເສຍຫາຍ. ຄວາມຈຳເປັນທີ່ອາດຕ້ອງມີການຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ຂະບວນການຄວາມຖືກຕ້ອງຈະໄດ້ສ້າງ ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ເພື່ອ ເປັນເຄື່ອງມືແນະນຳ ໃນການອອກແບບໃນຝາຍຫຼັງ ແລະ ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້. ໃນການອອກແບບ ແລະ ຂຶ້ນຕອນ ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້, ຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນພື້ນຖານເລິກເຊິ່ງ ແລະ ຄົບຖ້ວນ ເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການຕັດສິນໃຈ ໃນຊ່ວງ ປະເມີນໂຄງການ.

ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປລາວ, ກະຊວງການເງິນ ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງ ພາກສ່ວນອື່ນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ຂອງການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ມີຄື ການບໍລິການ ພະຍາກອນອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ການສ້າງຄວາມສາມາດ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງອົງກອນ ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE), ກົມອຸຕຸນິຍົມ - ອຸທິກກະສາດ (DMH). ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ ຂອງທະນາຄານໂລກ (ວັນທີ 13 ເດືອນ 5 ປີ 2016) “ຍັງຢືນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນເຄືອຄ່າຍສະຖານີວັດແທກອຸທິກກະສາດ ໃນເຂດອ່າງ ໂຕ່ງນ້ຳອູ, ຊຶ່ງເປັນຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງ ແຂວງອຸດົມໄຊ”. ມັນຂຶ້ນກັບ ທີ່ຕັ້ງ ຂອງສະຖານີວັດແທກອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ(ຫຼາຍ ສະຖານີ)¹, ການດຳເນີນນະໂຍບາຍປ້ອງກັນຕ່າງໆຂອງກຸ່ມທະນາຄານໂລກ OP/BP 4.12 ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະໝັ ກໃຈ ອາດເກີດຂຶ້ນ.

2.0 ຫຼັກການພື້ນຖານຂອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຫຼື RPF ໄດ້ຖືກກະກຽມ ໃຫ້ເປັນອົງປະກອບໜຶ່ງຂອງ ບົດກອບການຄຸ້ມຄອງ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF) ໃຫ້ແກ່ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄພພິບັດ ປະຈຳພາກພື້ນ ອາຊີຕາເວັນ ອອກສຽງໃຕ້ ໃນ ສປປ ລາວ (Lao PDR SEA DRM). ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຈະໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະ ນຳ ຊ່ວຍໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ຖ້າ ໃນກໍລະນີ ການສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ມີຄວາມຈຳເປັນຈະໄດ້ມີການຫຍັບຍ້າຍທີ່ ດິນນຳໃຊ້ແບບຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ ເພື່ອການປະຕິບັດການລິເລີ່ມໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ. ດັ່ງນັ້ນ, RPF ໄດ້ຖືກກະກຽມຂຶ້ນ ເພື່ອ ສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ຂະບວນການ ເພື່ອ ປ້ອງກັນ (ຫຼີກລ້ຽງ), ຈຳກັດ, ແກ້ໄຂບັນ

¹ ຂໍ້ຄວນເອົາໃຈໃສ່ ວ່າດ້ວຍ ຮອງຮອຍ ສະຖານີວັດແທກອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ (ຕົວຢ່າງ: ວັດແທກປະລິມານນ້ຳຝົນ, ວັດແທກກະແສນ້ຳໄຫຼ, ດາວທຽມ ແລະອື່ນໆ) ຖືກ ຄາດຫວັງວ່າ ຢ່າງໜ້ອຍຈະມີພຽງຜູ້. ຖ້າ ສະຖານີວັດແທກອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ ມີຢູ່ແລ້ວ ແມ່ນຈະໃດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ທັນສະໄໝ, ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ທີ່ນະໂຍບາຍເຄື່ອງມືປ້ອງກັນໂຕເອງ ຂອງກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ຈະຈັດກິດຈະກຳນີ້ໃນໜວດ “C” ເພື່ອປະຕິບັດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຖ້າ ສະຖານີວັດແທກອຸທິກກະສາດ- ອຸຕຸນິຍົມໂຕໃໝ່ ກຳລັງຢູ່ໃນຂັ້ນພິຈາລະນາ, ມັນຂຶ້ນກັບຈຸດທີ່ຕັ້ງ (ເຊັ່ນ: ພື້ນທີ່ສາທາລະນະ ຫຼື ພື້ນທີ່ສ່ວນບຸກຄົນ), ດັ່ງນັ້ນ ໜວດ “B” ໃນນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ ອາດ ໃດ້ນຳໃຊ້.

ເທົ່າ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ກັບຜົນກະທົບທາງລົບ (ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ) ເຊິ່ງເກີດຈາກການຫັບຍ້າຍທິດິນ ຈາກການສະເໜີໂຄງການຢ່ອຍ. .

ເປົ້າໝາຍຂອງກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຫຼື RPF ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ ແລະ ສະໜອງກອບເຄື່ອງມືແນະນຳ ໃນການປະເມີນ ຄວາມວິຕົກກັງວົນຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການເຊັ່ນ ເລື່ອງການສູນເສຍວິຖີການດຳລົງຊີວິດ, ຊັບສິມບັດ ແລະ ຄວາມຢູ່ດີກິນດີ. ນະໂຍບາຍຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແບບບໍ່ສະໝັກໃຈຂອງ ທະນາຄານໂລກ (OP/BP-4.12) ຈະຖືກນຳມາໃຊ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອສອງຂະບວນການນີ້ເກີດຂຶ້ນ. ໃນກໍລະນີທຳອິດ, ການພັດທະນາໂຄງການ (ໂຄງການຢ່ອຍ) ອາດກໍ່ໃຫ້ ປະຊາຊົນສູນເສຍທິດິນ, ຊັບສິນອື່ນໆ, ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງເຮັດການຜະລິດຢຸດສະງັກລົງ, ຫຼື ສູນເສຍວິຖີການດຳລົງຊີວິດ (ຕົວຢ່າງ: ຊັບສິນ ແລະ ສິ່ງຂອງອື່ນໆ), ຄວາມຢູ່ດີກິນດີ ແລະ ຫຼື ສິດທິອື່ນໆ. ໃນກໍລະນີທີ່ສອງ, ຖ້າການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໄດ້ຮັບການຮັບປະກັນ, ມັນອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບດ້ານບວກ ຕໍ່ກັບ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ເນື່ອງຈາກວ່າຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງພວກເຂົາ ຈະໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ຫຼືຢ່າງໜ້ອຍກໍ່ໄດ້ຮັບການຝຶ້ນຜູ້ໃຫ້ເທົ່າທຽມກັບລະດັບກ່ອນບໍ່ມີການດຳເນີນໂຄງການ. RPF ຈະເປັນເຄື່ອງມືຊ່ວຍໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ພ້ອມກັບ ຂໍ້ແນະນຳ ແລະ ຂະບວນການ ເພື່ອຮັບປະກັນ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຄວາມຢູ່ດີກິນດີ ຫຼື, ຢ່າງໜ້ອຍ, ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ມີການຝຶ້ນຜູ້ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງພວກເຂົາຢູ່ໃນລະດັບ ກ່ອນມີການເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ.

ລາຍລະອຽດຂອງເຄື່ອງມື ແລະ ແຜນ ຂອງ RPF, ຈະຖືກນຳໃຊ້ໃນຊ່ວງຂັ້ນຕອນສະເພາະ ຂອງການອອກແບບໂຄງການຢ່ອຍ ແລະ ການປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້, ແລະ ພາຍຫຼັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. RPF ກຳນົດແນວທາງໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຄຳອະທິບາຍ ໃນກໍລະນີໃດທີ່ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, Lao PDR SEA DRM, ການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ ແລະ ລັດຖະບານລາວ ແລະ ທະນາຄານໂລກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຕັດສິນໃຈອະນຸມັດທິນ ເພື່ອການດຳເນີນບັນດາການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ເຫຼົ່ານັ້ນເທື່ອ, RPF ຍັງບໍ່ທັນຂໍ້ມູນຖານທີ່ຄົບຖ້ວນ ເພື່ອທີ່ຈະກຳນົດລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ. ການກຳນົດການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໄດ້ເຮັດສຳເລັດຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການສ້າງແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) ແລະ ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ຊຶ່ງເວລານັ້ນຂໍ້ມູນມີຄົບຖ້ວນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂອງໂຄງການຢ່ອຍກໍ່ໄດ້ຮັບການດັດແກ້ ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້.

RPF ຈະພິຈາລະນາ ນຳໃຊ້ ຖ້າ ການສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບ ຄົວເຮືອນ ແລະ ຊຸມຊົນ ທີ່ອາດຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍ, ເຖິງຈະເປັນການຍົກຍ້າຍແບບຊົ່ວຄາວກໍ່ຕາມ. ສະຖານະການທີ່ອາດມີການຫຍັບຍ້າຍທິດິນ ຫຼື ຈັດສັນຍົກຍ້າຍຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການກໍ່ສ້າງຜື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ, ລວມທັງ ໜ້າວຽກກາຍະພາບ, ເຊັ່ນ ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການບູລະນະ ຕາຝັ່ງກັນເຈືອນ, ຝາຍ, ລະບົບຮ່ອງ ແລະ ປະຕູນ້ຳ, ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ (ຫຼາຍແຫ່ງ). ໃນສະຖານະການນີ້, ການໄຕ່ຕອງ ປັດໄຈເຫຼົ່ານີ້ ຈະຊ່ວຍຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ກຳນົດ ມາດຕະການ ເພື່ອປ້ອງກັນ (ຫຼືກວ່າ) ຫຼື ບັນເທົາຜົນກະທົບ.

3.0 ຂະບວນການ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການອະນຸມັດ

ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງທະນາຄານໂລກ ໃຫ້ປະເທດກູຢິມ (ສປປ ລາວ) ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມບົດກອບຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF) ແລະ ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ໃຫ້ສອດຄອງກັບ ກົດໝາຍ ຂອງ ລັດຖະບານ ລາວ ແລະ ຄຳແນະນຳ ແລະ ສິນທິສັນຍາຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ປະກາດນຳໃຊ້, ເຊັ່ນ ຂໍ້ຕົກລົງ ແມ່ນ້ຳຂອງ ປີ1995, ຊຶ່ງພົວພັນເຖິງການແບ່ງປັນນ້ຳ. ເອກະສານມາດຕະການປ້ອງກັນເຫຼົ່ານີ້ ຕ້ອງໄດ້ຖືກກະກຽມ, ເຜີຍແຜ່ອອກສູ່ມວນຊົນໃຫ້ໄດ້ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆ ລ່ວງໜ້າກ່ອນການແຈ້ງການເຂົ້າມາປຶກສາຫາລືນຳກັນຈາກຫຼາຍຝ່າຍ (FPIC) ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອຮັບປະກັນ ການສະເໜີຜົນກະທົບຈາກ ໂຄງການຢ່ອຍ (ຜົນກະທົບດ້ານບວກ ແລະ ລົບ) ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປຶກສາຫາລື ກ່ອນການປະເມີນໂຄງການຢ່ອຍ. ໃນເວລາທີ່ ການສະເໜີ ຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການຢ່ອຍສະເພາະໄດ້ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ແລ້ວ, ຫຼັງຈາກນັ້ນ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) ແລະ ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ສາມາດດຳເນີນການກະກຽມ ໃຫ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແຕ່ວ່າ ຕ້ອງດຳເນີນການກ່ອນຈະມີການກໍ່ສ້າງໃດໆ.

RPF ຈະສຸມໃສ່ ການໃຫ້ຄຳແນະນຳ ໃນການພັດທະນາ ເຂດສະເພາະເພື່ອ ARAP/RAP (OP/BP 4.12) ໃນຊ່ວງດຳເນີນການສະເໜີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢ່ອຍ. ດັ່ງທີ່ກ່າວໄປແລ້ວ, ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ ຄາດວ່າຈະບໍ່ມີ,

ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ບຸກຄົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຜູ້ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດ ກໍ່ສ້າງຄັນຄູ່ກັນນ້ຳ, ຝາຍ, ແລະ ສ່ວນແຕ່ມນ້ຳ (ຫຼາຍແຫ່ງ) ຈະຖືກຍົກຍ້າຍເປັນຜົນຈາກການສະເໜີລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ. ນອກຈາກນັ້ນແລ້ວ, ການຫ້າຍຍ້າຍທີ່ດິນ ຊຶ່ງຄາວ ຫຼື ຖາວອນ ອາດເກີດຂຶ້ນ, ໃນກໍລະນີນີ້, ດຳລັດການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການພັດທະນາ, ເລກທີ 192/ນຍ(2016) ; ແລະ ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ ຂອງທະນາຄານໂລກ (OP/BP 4.12) ຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ ARAP/RAP ຕ້ອງສ້າງບົດແນະນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ພ້ອມກັບບັນດາກະຊວງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ ກະຊວງ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (MPI), ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະໄດ້ໃຫ້ທິດຊີ້ນຳໂດຍລວມ ເພື່ອການວາງແຜນ ການຍົກຍ້າຍ ແລະ ຂະບວນການຫຍັບຍ້າຍ, ຮັບປະກັນການປະສານງານ ລະຫວ່າງ ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ເສຍຫຼາຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ Lao PDR SEA DRM, ຊຶ່ງລວມເອົາ ການປະສານສົມທົບໂດຍຕົງ ໃນການຈັດຕັ້ງການປະຕິບັດຂອງການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ. ໃນເວລາລິເລີ່ມ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ, ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ເສຍຈະໄດ້ເຮັດການປຶກສາຫາລືກັນກ່ຽວກັບ ຫຼັກການການວາງແຜນ, ການຈັດສັນໜ້າວຽກ ເພື່ອແນໃສ່ ການລະບຸ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງຄົມ ຈາກການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 1 ໄດ້ເວົ້າເຖິງເນື້ອໃນ ຂອງ ເອກະສານ ARAP/RAP ຊຶ່ງເປັນໂຄງຮ່າງຂອງຂໍ້ມູນ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ມາຈາກການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນພື້ນຖານ, ການປະເມີນມູນຄ່າຊັບສິນ, ແລະ ການກຳນົດການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ບໍ່ວ່າຈະຢູ່ໃນການຍົກຍ້າຍແບບຊຶ່ງຄາວ ຫຼື ຖາວອນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ໃນສະພາບການ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຢ່ອຍຕໍ່ສິ່ງຄົມ.

ການກະກຽມ ARAP/RAP ຕ້ອງລວມມີ ບັນດາມາດຕະການເພື່ອ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ແຈ້ງໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງທາງເລືອກ ແລະ ສິດທິຂອງພວກເຂົາ ກ່ຽວກັບການຍົກຍ້າຍ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ;
- ປຶກສາຫາລື, ສະເໜີວິທີທາງຕ່າງໆ, ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທາງເລືອກ ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ເສດຖະກິດ ທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການຍົກຍ້າຍ ແລະ/ຫຼື ທາງເລືອກໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ; ແລະ
- ການຈ່າຍຄ່າທົດແທນທີ່ທັນການ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ແບບເຕັມຮູບແບບຂອງການທົດແທນຕໍ່ກັບການສູນເສຍສັບຊົນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງອັນເນື່ອງມາຈາກຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ.

ມີການປຶກສາຫາລືຮ່ວມກັບສື່ມວນຊົນຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆ ໃນຂະບວນການຂອງ ARAP/RAP. ນອກເໜືອຈາກນັ້ນ, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈະໂຄງການ ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງ:

- ທາງເລືອກ ແລະ ສິດທິຂອງປະຊາຊົນ ໃນການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ, ການຍົກຍ້າຍ ແລະ/ຫຼື ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ;
- ດ້ານເຕັກນິກສະເພາະ ແລະ ທາງເລືອກເສດຖະກິດທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ທາງເລືອກໃນການຍົກຍ້າຍ ຫຼື ພື້ນທີ່ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;
- ຂະບວນການ ແລະ ການສະເໜີເວລາ ຂອງການຍົກຍ້າຍ, ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ຫຼື ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ;
- ອັດຕາການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເໝາະສົມ ໃນອັດຕາເຕັມຂອງມູນຄ່າການຍົກຍ້າຍ ຍ້ອນການສູນເສຍ ຊັບສິນ ແລະ ການບໍລິການ; ແລະ
- ສະເໜີ ມາດຕະການ ແລະ ມູນຄ່າ ໃນການບຸລະນະ ຫຼື ປັບປຸງ ຄຸນນະພາບການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ສຸຂະພາບ.

ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA), ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ - ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ຈະມີໜຶ່ງຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານການພັດທະນາຊຸມຊົນ (SDS) ມາ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ໜ່ວຍງານບໍລິຫານໂຄງການ (PMU). ໃນບັນດາວຽກງານຕ່າງໆ, ໜ້າວຽກຂອງຊ່ຽວຊານດ້ານການພັດທະນາຊຸມຊົນແມ່ນ ເພື່ອຕິດຕາມ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ແລະ ເຂດຈຸດສຸມ (ຕົວຢ່າງ: ເຂດໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນ [ROI]) ARAP/RAP ແມ່ນເພື່ອ ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງເໝາະສົມ ໃນການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ, ບັນຫາ ການຍົກຍ້າຍ ຫຼື ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ. ເມື່ອ RPF ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ, ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈາກ ການລິເລີ່ມ ແຕ່ລະໂຄງການຢ່ອຍທີ່ ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ (ລວມທັງດິນທີ່ໄດ້ຮັບການປະກອບສ່ວນ). ການຍົກຍ້າຍ ຫຼື ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຈະໄດ້ຮັບ

ການແກ້ໄຂ. ການນຳໃຊ້ ວິທີການມີສ່ວນຮ່ວມ ຈາກບັດາຄູ່ຮ່ວມງານ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ (CSO) ແມ່ນຄວາມສຳຄັນ, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແມ່ນຈະຖືກຮັບປະກັນວ່າ ມີຄວາມພໍໃຈໃນການສະເໜີ ໂຄງການ ຍ່ອຍ ໃນເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນ (ROI).

ຂະບວນການ ການພິຈາລະນາ ແລະ ກວດສອບ ຄວນຖືກນຳໃຊ້ໃນການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ, ຍົກຍ້າຍ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ແລະ ຂະບວນການວາງແຜນຈ່າຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ຖ້າຈຳເປັນ. ເປົ້າໝາຍຂອງ ຂະບວນການ ການພິຈາລະນາ ແລະ ກວດສອບ ເພື່ອກຳນົດ ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ແລະ ຫຼື ບັນຫາການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ປະສານສົມທົບກັບ ການສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ໃນບໍລິເວນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນຈາກໂຄງການ. ເພື່ອໃຫ້ການວາງແຜນອອກມາດິທີ່ສຸດ ແລະ ການພິຈາລະນາ ຄວນຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງ ຊ່ວງເດີມ ຂອງການເຮັດ RFP, ຈາກນັ້ນ ຊ່ຽວຊານດ້ານການພັດທະນາຊຸມຊົນ ຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນທີ່ຄົບຖ້ວນໃນການພັດທະນາເຂດທີ່ມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ ARAP/RAP. ARAP/RAP ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງມີ ຈຸດທີ່ຕັ້ງ ແນ່ນອນ, ຕ້ອງມີ ຮູບຮ່າງ ການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ຫຼື ເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນ, ຂໍ້ມູນທີ່ຄົບຖ້ວນ ເພື່ອທີ່ຈະກຳນົດ ຄ່າຕ່າງໆ ຄື:

- ບຸກຄົນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ (ດ້ານບວກ ຫຼື ລົບ) ຍ້ອນການລິເລີ່ມ ໂຄງການຍ່ອຍ;
- ຜູ້ທີ່ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນ ຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ; ແລະ
- ປະເພດຂອງການທົດແທນ ຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ທີ່ຈຳເປັນ.

ຫຼັງຈາກເຮັດສົມບູນແລ້ວ, ARAP/RAP ຈະຖືກ ຮັບຮອງໂດຍ DIA ແລະ ສິ່ງຕໍ່ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ ເຫັນດີ ຈາກທະນາຄານໂລກ.

ການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ກະທົບເຖິງ 50 ຄົວເຮືອນ ຫຼື ໜ້ອຍກວ່ານັ້ນ ໃນການສູນເສຍຊັບສິນ ແລະ ເງື່ອນໄຂການດຳລົງຊີວິດ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) ຕ້ອງຖືກຈັດຕັ້ງ. ARAP ຈະລວມມີຂໍ້ມູນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: (i) ບົດສະເໜີໂຄງການໂດຍຫຍໍ້, ສະຖານທີ່ ແລະ ບັນດາຜົນກະທົບຂອງມັນ; (ii) ການປຶກສາຫາລືກັບບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH); (iii) ຖານຂໍ້ມູນຂອງ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH); (iv) ການຈັດປະເພດ ແລະ ລະດັບ ໃດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຂອງ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH); (v) ສິດໃນການໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ຄ່າເບ້ຍລ້ຽງ ແລະ ການຝຶນຝູ້ທີ່ຢູ່ອາໄສ ຫຼື ການຊ່ອຍເຫຼືອຝຶນຝູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ໂດຍຂຶ້ນກັບລະດັບໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນຕາຕະລາງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ; (vi) ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຖານທີ່ຈະຍ້າຍໄປ, ແລະມາດຕະການໃນການເລືອເຝີນ; (vii) ກົນໄກຮັບຜິດຊອບ ໃນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຕິດຕາມ; (viii) ຂະບວນການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ; (ix) ການປະເມີນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ງົບປະມານປະຈຳປີ; ແລະ (x) ແຜນເວລາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ກະທົບເຖິງຫຼາຍກວ່າ50 ຄົວເຮືອນໃນການສູນເສຍຊັບສິນ ແລະ ເງື່ອນໄຂການດຳລົງຊີວິດ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີ ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP)ຕ້ອງຖືກຈັດຕັ້ງ. ໂດຍປົກກະຕິ, RAP ຈະລວມມີຂໍ້ມູນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: (i) ບົດສະເໜີໂຄງການໂດຍຫຍໍ້, ສະຖານທີ່ ແລະ ບັນດາຜົນກະທົບຂອງມັນ; (ii) ຫຼັກການ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ການກະກຽມແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; (iii) ກອບກົດໝາຍ; (iv) ຖານຂໍ້ມູນຂອງ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH); (v) ການຈັດປະເພດ ແລະ ລະດັບ ໃດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຂອງ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH); (vi) ສິດໃນການໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ຄ່າເບ້ຍລ້ຽງ ແລະ ການຝຶນຝູ້ທີ່ຢູ່ອາໄສ ຫຼື ການຊ່ອຍເຫຼືອຝຶນຝູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ໂດຍຂຶ້ນກັບລະດັບໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນຕາຕະລາງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ; (vii) ຂໍ້ມູນ ຂອງຈຸດຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຄຽງຄູ່ກັບ ເງື່ອນໄຂເສດຖະກິດສັງຄົມ ຂອງ PAP ແລະ PAH ແລະ ຊຸມຊົນ ບ້ານເຈົ້າພາບ; (viii) ລະບົບກົນໄກວາງແຜນ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; ກົນໄກຮັບຜິດຊອບ ໃນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຕິດຕາມ; (ix) ຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນລະຫວ່າງການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; (x) ຂະບວນການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ; (xi) ການປະເມີນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ງົບປະມານປະຈຳປີ; (xii) ແຜນເວລາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; ແລະ (xiii) ຂະບວນການຕິດຕາມຈາກພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ, ລວມທັງ ກອບໜ້າວຽກ (TOR) ຂອງ ພາກສ່ວນຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຈາກພາຍນອກ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A1 ຈະໃຫ້ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ໝາກຜົນທິຄາດຫວັງ ຈາກ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ລວມເຖິງ ເອກະສານ ແຜນດຳເນີນງານໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍຫຍໍ້ (ARAP) ແລະ ແຜນດຳເນີນງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP).

4.0 ປະເພດບຸກຄົນ ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ

Lao PDR SEA DRM ສະເໜີການລິເລີ່ມ ໂຄງການຍ່ອຍ ຈະມີທັງຜົນກະທົບດ້ານບວກ ແລະ ລົບ ຕໍ່ປະຊາຊົນ ທີ່ເມືອງ ໄຊ, ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ເຂດອອບຂ້າງ ບ່ອນທີ່ ມີແຜນຈະສ້າງການປ້ອງກັນໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ. ມັນມີເຫດຜົນ ທີ່ຈະ ເຂົ້າໃຈວ່າ ຄົວເຮືອນ, ຮ້ານຄ້າບໍລິສັດ, ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ (ຕົວຢ່າງ: ໂຮງຮຽນ, ສຸກສາລາ ແລະ ໂຮງໝໍ, ຫ້ອງການລັດ, ເຂດຊາຍແດນຮົ່ວ) ເຊິ່ງເປັນບັນດາສິ່ງປຸກສ້າງ ທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບໃນເຂດກໍ່ສ້າງຄັນຄູກັນນ້ຳ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ ແລະ ປະຕູນ້ຳ, ຝາຍ ແລະ ສ່ວນແຄມນ້ຳ (ຫຼາຍແຫ່ງ) ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງລົບ.

ເມື່ອມີການກຳນົດ ການຫຍັບຍ້າຍ ທີ່ດິນ ຫຼື ກ່ຽວພັນກັບ ຜົນກະທົບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈາກການສະເໜີການລິເລີ່ມ ໂຄງການຍ່ອຍ, ແລະ ເມື່ອກຳນົດໄດ້ຈຸດທີ່ຕັ້ງໂຄງການ ທີ່ຕ້ອງມີການຍັບຍ້າຍ ທີ່ດິນ, ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຕ້ອງໄດ້ເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ (MPWT/DoW) ຈະຮັບຜິດຊອບໜ້າທີ່ນີ້, ຫຼື ຜູ້ກວດກາການລົງສຳຫຼວດປະຊາກອນ ເພື່ອກຳນົດແລະລະບຸ ຈຳນວນບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ແລະ ການລົງສຳຫຼວດ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ເພື່ອກຳນົດ ລະດັບຄວາມເສຍຫາຍໃນເຂດໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນຈາກໂຄງການ. ການລົງສຳຫຼວດປະຊາກອນ ຕ້ອງ ລົງສຳຫຼວດໃຫ້ຄົບ 100 ເປີເຊັນ ຂອງຈຳນວນຄົນທັງໝົດ ທີ່ຕ້ອງຖືກຍົກຍ້າຍ. ແຕ່ວ່າ ການລົງສຳຫຼວດ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແມ່ນອາດມີການ ລົງສຸມສຳຫຼວດ. ການລົງສຳຫຼວດ, ອາດມີການເຮັດແຍກກັນ ຫຼື ເຮັດໄປພ້ອມກັນ ເພື່ອກຳນົດ ARAP ຫຼື RAP ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ກິດຈະກຳທັງໝົດ ແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງ ຈະກະທົບ ເຖິງ ທຸກຄົນ ໃນເຂດໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນຂອງໂຄງການ (ບໍ່ວ່າ ຈະຢູ່ໃນໜວດໝູ່ໃດ: ເຊື້ອຊາດ, ສາດສະໜາ, ຊົນເຜົ່າ, ເພດ, ອາຍຸ, ສະຖານະດ້ານເສດຖະກິດ, ກຳມະສິດຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະອື່ນໆ), ມີພຽງແຕ່ບັນດາກິດຈະກຳ ທີ່ຕ້ອງມີການຍົກຍ້າຍ ທັງໃນແບບຊົ່ວຄາວ ແລະຖາວອນ ຈະຖືກພິຈາລະນາ ເພາະອາດມີບັນຫາໃນເວລາການຍົກຍ້າຍ. ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຄຳນຶງວ່າ ກຸ່ມຄົນບາງຈຳນວນ ອາດຂາດຄວາມສາມາດໃນການຟື້ນຟູເງື່ອນໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່, ການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ລະດັບລາຍຮັບ; ແລະ ດັ່ງນັ້ນ, ເຂົາອາດຈະມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຄວາມທຸກຍາກ ຫຼາຍຂຶ້ນ ໃນເວລາທີ່ເຂົາສຸນເສຍທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ. ໃນລະຫວ່າງ ທີ່ ARAP/RAP ມີການປະເມີນ ດ້ານສັງຄົມ, ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ຈະລະບຸ ບັນດາມາດຕະການຈຳເປັນອື່ນໆ ຫຼື ຂໍ້ກຳນົດ ທີ່ອາດຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ເພື່ອກຸ່ມຄົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ (ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໂຕເອງໄດ້- ແມ່ຍິງ ແລະ ຊາວໜຸ່ມຍິງ-ຊາຍ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ມີອາຍຸ, ຜູ້ເສຍອົງຄະ ແລະ ຜູ້ທຸກ, ອື່ນໆ) ແຕ່ບໍ່ໄດ້ໝາຍເຖິງການຊ່ວຍເຫຼືອ. ບັນຫາເລື່ອງເພດ ຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ໃນລະຫວ່າງການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກອບຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF), ກອບນະໂຍບາຍ ແຜນວຽກ ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ແລະ ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ (EGEF).

5.0 ມາດຖານສິດທິຂອງຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ

ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດກົດລະບຽບຕ່າງໆ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ວ່າດ້ວຍການຫຍັບຍ້າຍ, ຕາມ ນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ ຂອງທະນາຄານໂລກ (OP/BP 4.12), ຫຼັກການພື້ນຖານຂອງ ການຫຍັບຍ້າຍ ແລະ ການປະກອບສ່ວນ ມອບດິນ ໃຫ້ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ຈະລວມ ມີຄຸນນະສົມບັດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຈຳກັດຜົນກະທົບດ້ານລົບ ໃຫ້ໜ້ອຍ ທີ່ສຸດ;
- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການ ຈັດສັນ ທີ່ດິນ, ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ການປັບປຸງ ຫຼື, ຢ່າງນ້ອຍສຸດ, ແມ່ນການ ພື້ນຜູ້ ລາຍຮັບ ແລະ ມາດຕະຖານຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໃຫ້ຄືເກົ່າກັບ ຊ່ວງເວລາກ່ອນທີ່ໂຄງການຈະເຂົ້າມາ;
- ຮັບປະກັນ ສິດເສລີ, ການຮູ້ເວລາ ທີ່ຈະມີການ ລົງປຶກສາຫາລື ກັບ ບຸກຄົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ກ່ຽວກັບ ການປະກອບສ່ວນ ມອບດິນ ແລະ ແຜນການ ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ແລະ ຮັບປະກັນ ຂະບວນການ ແມ່ນມີເອກະສານອ້າງອີງ; ແລະ

- ການມອບ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ຖ້ານຳໃຊ້, ສຳລັບ ຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ ແມ່ນໃລ່ຕາມອັດຕາ ຂອງຊ່ວງເວລາ ການຍົກຍ້າຍ, ໃນຊ່ວງເວລາກ່ອນ ການເລີ່ມຕົ້ນ ໂຄງການ ການລົງທຶນລະບົບໂຄງລ່າງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມ ສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ.

ທຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (ຖ້າພວກເຂົາມີສິດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ໃນລາຍຊື່ ເວລາລົງສຳ ຫຼວດລາຍຊື່ຜູ້ຖືກຜົນກະທົບ) ຈະໄດ້ຮັບສິດເທົ່າທຽມກັນ ໃນການໄດ້ຜົນປະໂຫຍດ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ (ເບິ່ງ ຕາຕະລາງ 2: ໂຄງຮ່າງກ່ຽວກັບສິດທິ), ແລະ ມາດຕະການການຜືນຜູ້ທີ່ຢ່ອາໄສ ແລະ ຊີວິການເປັນຢູ່, ຖ້າ: (i) ຜົນກະທົບ ເຖິງ ດິນ ເຮັດການຜະລິດ ເທົ່າກັບ 10 ເປີເຊັນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ, ການໃຫ້ບຸລິມາສິດ, ການຍົກຍ້າຍ ແລະ ທົດແທນທີ່ດິນ ທີ່ມີ ສະພາບ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງ ດິນ ໃກ້ຄຽງກັນ, ມີຈຸດທີ່ຕັ້ງ ໃກ້ກັບໝູ່ບ້ານ ແລະ ຈະມີການອອກໜັງສືຢັ້ງຢືນສິດໃນການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນໃຫ້; ຫຼື ຈາກການຮຽກຮ້ອງຂອງ ບຸກຄົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ວ່າດ້ວຍ ການ ມອບຄ່າທົດແທນ ຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ການຈັດຊື້ ແລະ ລົງທະບຽນ ຂໍນຳໃຊ້ທີ່ດິນ; (ii) ແຫຼ່ງລາຍຮັບ ຖືກຜົນກະທົບ; (iii) ທີ່ຢ່ອາໄສ ສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດ ຖືກເສຍຫາຍ; ແລະ (iv) ສັບສິນອື່ນໆ (ເຊັ່ນ: ຜົນລະປູກ, ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງ ມີທຳ ການຜະລິດ) ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງ ສັບສິນເຫຼົ່ານີ້ ຈະຖືກຫຼຸດຜ່ອນລົງ ຫຼື ໄດ້ຮັບຜົນເສຍຫາຍ ຈາກ ການຫຍັບຍ້າຍ. ການ ທີ່ບໍ່ມີ ເອກະສານອ້າງກຳມະສິດຕ່າງໆ ຫຼື ເອກະສານ ທີ່ດິນ ຈະມີສິດພຽງແຕ່ຮຽກຮ້ອງ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການສູນເສຍ ຊັບສິນ ຂອງພວກເຂົາເຊັ່ນ ບ້ານຫຼື ສິ່ງປູກສ້າງ, ຕົ້ນໄມ້ ແລະ/ຫຼື ຜົນລະປູກ ແລະ ບໍ່ແມ່ນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ເລື່ອງທີ່ ດິນ2. ຕາຕະລາງທີ 1 ສົມທຽບ ການນຳໃຊ້ລະບຽບຫຼັກການ ຂອງລັດຖະບານ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ວ່າດ້ວຍນະໂຍບາຍການ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແບບບໍ່ສະມັກໃຈ(OP/BP 4.12).

ດັ່ງນັ້ນ, ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ແລະ/ຫຼື ການສົ່ງຄືນທີ່ດິນ ແລະ ຜົນກະທົບ ເຖິງ ແຫຼ່ງລາຍຮັບ ທັງແບບຊົ່ວຄາວ ແລະ ຖາວອນ ຕາມຫຼັກການແລ້ວຈະຕ້ອງໄດ້ລະບຸຢູ່ໃນບົດສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ໂດຍບໍ່ມີການຄຳນຶງວ່າ ໂຄງການໄດ້ຮັບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທະນາຄານໂລກ ຫຼື ບໍ່. ນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວຈະໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ ກັບ ທຸກຄົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ເຖິງແມ່ນວ່າມັນຈະນຳມາຍັງຜົນກະທົບທີ່ຫຼວງຫຼາຍ.

ດັ່ງທີ່ກ່າວໄປແລ້ວ, ການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ເພື່ອ ຊ່ວຍເຫຼືອ ກຸ່ມຄົນ (ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໂຕເອງໄດ້ - ແມ່ຍິງ ແລະ ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ເຖົ້າ ແລະ ຜູ້ເສຍອົງຄະ, ຜູ້ບໍ່ມີທີ່ຢ່ອາໄສ ແລະ ຜູ້ທຸກ, ອື່ນໆ).

6.0 ການປະເມີນກົດໝາຍ

ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ໄດ້ສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ຈະລວມເຖິງ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳ ຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ໂດຍການລົງທຶນໄສລະບົບໂຄງລ່າງ ທີ່ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງ. ຜົນກະທົບດ້ານ ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈາກ ການສະເໜີ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ໂດຍການລົງທຶນໄສ ລະບົບໂຄງລ່າງ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການຫຍັບຍ້າຍ ທີ່ດິນຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ, ບຸກຄົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ອາດຈະຖືກ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຍົກຍ້າຍ ຖ້າກົດຈະກຳການສ້າງສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ ລວມຢູ່ໃນບົດສະເໜີໂຄງການ. ການສຶກສາ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ ແລະ ການສຶກສາອອກແບບ ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມ ບັນດາເອກະສານວ່າດ້ວຍມາດຕະການ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ສົມທົບກັບ ກົດໝາຍ ແຫ່ງສປປ ລາວ.

ກົດໝາຍ ແລະ ຂໍ້ກຳໜົດກົດລະບຽບຕ່າງໆ ຂອງ ສປປລາວ ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການຈັດການ ດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM:

- ລັດຖະທຳມະນູນຂອງ ສປປລາວ (1991, ສະບັບດັດແກ້ 2003 ແລະ 2015);
- ກົດໝາຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (2013);

² ທະນາຄານໂລກ ຈະບໍ່ສາມາດ ແລະ ຈະບໍ່ສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ ໃນທຸກຮູບແບບ ວ່າດ້ວຍການຈ່າຍຄ່າທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ. ຖ້າມີການຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ມີ ການຈ່າຍ ຄ່າທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ເປັນເງິນສົດ, ປະເທດ ກູຢືມ ຕ້ອງເປັນຝ່າຍຮັບຜິດຊອບ.

- ຂໍ້ແນະນຳຂອງກະຊວງເລກທີ 8030/ຊທສວ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (2013);
- ຄູ່ມືແນະນຳການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກສາທາລະນາຊົນ (2012);
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ (1996);
- ກົດໝາຍປ່າໄມ້ (2007);
- ກົດໝາຍ ຄຸ້ມຄອງສັດປ່າ ແລະ ສັດນ້ຳ (2007);
- ດຳລັດການຊົດເຊີຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການພັດທະນາ (ເລກທີ 84/ລບ, 5 ເມສາ2016); ແລະ
- ກົດໝາຍທີ່ດິນ (2003).

ສປປລາວ ໄດ້ມີ ການສ້າງ ບັນດາກົດໝາຍ, ດຳລັດ, ລະບຽບຫຼັກການ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການສະຫງວນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້, ແຫຼ່ງນ້ຳ, ສັດນ້ຳ ແລະ ສັດປ່າ. ການແກ້ໄຂກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ (2013) ແມ່ນ ເປັນກົດໝາຍຫຼັກ ລະດັບຊາດ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສ້າງຂຶ້ນໃຫ້ເປັນ ເອກະພາບໃນ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍແນ່ໃສ ເພື່ອການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມເອົາບັນດາມາຕະການໃນການປັບປຸງ, ບັບປຸງ, ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ຝື້ນຜູ່ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເປັນບົດແນະນຳການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE) ແມ່ນໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ບັນດາກະຊວງຕ່າງໆ ກໍ່ ໄດ້ມີການປະກອບແນວທາງ ເພື່ອ ດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ສປປລາວ ນຳໃຊ້ ບັນດາກົດລະບຽບ ຕ່າງໆ ເພື່ອໂຄງການພັດທະນາໂຄງລ່າງຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຄູ່ມືລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ.8030/ກຊສ(2013) ແລະ ຄູ່ມືແນະນຳ ການປະເມີນຜົນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (2012) ທີ່ໄດ້ໃຫ້ ທິດທາງ ເພື່ອຂະບວນການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃນ ສປປ ລາວ. ນອກເໜືອຈາກນັ້ນ, ຄູ່ມືລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຈາກທຸກພາກສ່ວນ ໃນຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງການລົງທຶນໂຄງການ ໄດ້ມີການເພີ່ມເຕີມ ຄຳແນະນຳ ໃນຂັ້ນ ຕອນການປະເມີນ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ.

ສ້າງຂຶ້ນໃນປີ 2005 ແລະ ແກ້ໄຂ ປີ 2016, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນຈາກໂຄງການພັດທະນາ ເຊິ່ງ ມັນພົວພັນເຖິງໂຄງ ການ Lao PDR SEA DRM . ດຳລັດນີ້ເວົ້າ ເຖິງ ຫຼັກການ, ກົດລະບຽບ ແລະ ມາດຕະການ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ເຖິງສັງຄົມ ແລະ ເພື່ອ ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກຜົນກະທົບ ການຫຍັບຍ້າຍ ທີ່ບໍ່ສະໝັກໃຈ ຫຼື ການຄອບຄອງທີ່ດິນ, ຊັບສິນຄົງທີ່ ຫຼື ເຄື່ອນທີ່, ນັບທັງ ການປ່ຽນທີ່ດິນ, ແລະ ຫຼື ຂໍ້ຈຳກັດ ຂອງການເຂົ້າຫາຊຸມຊົນ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ ກະທົບເຖິງ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ແຫຼ່ງລາຍຮັບ. ດຳລັດນີ້ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ບັບປຸງ ຫຼື ຝື້ນຜູ່ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ຄືເກົ່າ ຫຼື ດີກວ່າຊ່ວຍກ່ອນໂຄງການ. ຂໍ້ກຳນົດເຫຼົ່ານີ້ຈະຖືກນຳໃຊ້ ໃນຊ່ວງ ການກະກຽມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ (SIA), ແຜນຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ຕິດຕາມ ຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ (SMMP), ແລະ ຫຼື ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫ້ຍ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP).

ທະນາຄານໂລກ ກຳນົດໄວ້ວ່າ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ຕ້ອງນຳໃຊ້ຫຼາຍມາດຕະການ, ສະໜັບສະໜູນດ້ານໂຄງລ່າງ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ທີ່ຈະບັບປຸງ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ດ້ານສາທາລະນະສຸກ ໂດຍການຂະຫຍາຍ ໂອກາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ. ການລົງທຶນ ໂຄງການຂອງ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ຕ້ອງຜ່ານບົດທົດສອບ ແລະ ເປັນໄປຕາມນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຈາກປະເທດກຸ່ມີມ ເພື່ອ ຈະໄດ້ຮັບທຶນໃຫ້ໂຄງການຢ່ອຍ.

ມາດຕະການການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຊ່ວຍໃນການຕັດສິນ ເພື່ອກຳນົດ, ແຈ້ງເຕືອນ-ປ້ອງກັນ, ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບເຖິງ ຄົນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ນ້ອຍສຸດ. ມາດຕະການ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງທະນາຄານໂລກ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດຖະບານຜູ້ກູ້ຢືມ (ລັດຖະບານແຫ່ງສປປ ລາວ) ຕ້ອງແກ້ໄຂ ຄວາມສ່ຽງສະເພາະດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແມ່ນ ໜຶ່ງໃນຄຳຮຽກຮ້ອງ ກ່ອນ ການອະນຸມັດເງິນລົງທຶນຈາກກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ເພື່ອ ພັດທະນາໂຄງການ.

ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ຖືກຈັດໃນປະເພດ ຈຳນວນ ຂອງການສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການ ກັບ ການ ບໍ່ມີລາຍລະອຽດ ໃນລາຍການສະບັບສຸດທ້າຍ ຂອງການລິເລີ່ມໂຄງການລົງທຶນພັດທະນາໂຄງລ່າງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ. ກອບຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF) ຈະໃຫ້ ຄຳແນະນຳ ໂດຍລວມ ກ່ຽວກັບ ເອກະສານຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ການບໍລິຫານຈັດການ, ຂະບວນການ ແລະ ເຄື່ອງມື ສະເພາະ ທີ່ແນະນຳ ແລະ ແຈ້ງບອກ ການເຮັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMP), ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບທ້ອນ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ແລະ ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ, ແລະ ເຄື່ອງມື ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບອື່ນໆ (ຖ້ານຳໃຊ້) ໃນລະຫວ່າງ ໂຄງການຍ່ອຍ ເຮັດການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການລົງທຶນ ແລະ ການສຶກສາອອກແບບ.

ເກືອບທັງໝົດຂອງນະໂຍບາຍ ວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະມັກໃຈ ຂອງ ທະນາຄານໂລກ (OP/BP 4.12) ແມ່ນ ມີຄວາມສອດຄ່ອງ ກັບລະບຽບກົດໝາຍແຫ່ງສປປລາວ. ເປົ້າໝາຍທັງໝົດຂອງໂຄງການ LDRM ທີ່ພົວພັນເຖິງ ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ ທີ່ຕ້ອງຫຍັບຍ້າຍ ແມ່ນຈະໄດ້ ຊ່ວຍເຫຼືອ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ເພື່ອ ພື້ນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່, ຢ່າງນ້ອຍສຸດ ໃຫ້ທຽບເທົ່າກັບລະດັບ ກ່ອນການເຂົ້າມາຂອງໂຄງການ. ຫຼັກການທີ່ນຳໃຊ້ ແມ່ນລວມມີ:

- ການລົງທຶນລະບົບໂຄງລ່າງເພື່ອ ການຄຸ້ມຄອງໄພຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ຄວນຫຼີກລ້ຽງການກະທົບເຖິງ ເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສ ໃຫ້ໜ້ອຍສຸດ ເພື່ອ ຫຼຸດຜ່ອນການຍົກຍ້າຍ ຈຳນວນຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໃຫ້ໜ້ອຍສຸດ ແລະ ເລືອກເຂດທີ່ຈະກໍ່ສ້າງ ທີ່ຈະມີການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ, ຊັບສິນ, ສະຖານທີ່ສາທາລະນະໃຫ້ໜ້ອຍສຸດ;
- ຮັບປະກັນມາດຕະຖານການອອກແບບ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຈຳເປັນໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງ ໃຫ້ໜ້ອຍສຸດ;
- ຂັ້ນຕອນການພັດທະນາມີຄວາມຍຸດຕິທຳ ແລະ ໂປ່ງໃສ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ນິຍາມ ໃນ ໂຄງຮ່າງກ່ຽວກັບກຳມະສິດ ຂອງ ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ເພື່ອກຳນົດ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້: (i) ການສູນເສຍທີ່ດິນຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຊັບສິນ ໃນລະຫວ່າງ ການເຮັດ ຕາຝັ່ງກັນເຈື່ອນ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ວຽກບຸລະນະຊ້ອມແປງ; (ii) ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ຫຼື ຊັບສິນ ແບບ ຖາວອນ; ແລະ (iii) ຂໍ້ຈຳກັດ ຂອງການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນ ທີ່ອາດນຳໃຊ້ ໃນບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງຂອງການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ໃນເຂດ ສະຫງວນແຄມນ້ຳ ແລະ ເຂດ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນຈາກການກໍ່ສ້າງ.
- ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ (ຫຼືສິດໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ) ໂດຍ ຜ່ານການຕົກລົງ ເຈລະຈາ ແລະ ການນຳໃຊ້ອຳນາດຂອງອົງກອນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນທາງອອກສຸດທ້າຍ.
- ພາຍຫຼັງສຳເລັດລະບົບໂຄງລ່າງຄຸ້ມຄອງໄພຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງໂດຍການເຮັດຕາຝັ່ງກັນເຈື່ອນ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ວຽກບຸລະນະຊ້ອມແປງ, ພື້ນຜູ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ດີທີ່ສຸດ ໃຫ້ໃກ້ຄຽງກັບສະພາບເດີມ ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຢຸດສະງັກ ຂອງວຽກ ຊົ່ວຄາວ ເຈົ້າຂອງດິນ/ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ/ຜູ້ເຊົ່າ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາໄດ້ກັບມາ ດຳເນີນກິດຈະກຳຂອງພວກເຂົາຄືນ.
- ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ແລະ ຊຸມຊົນ ໃຫ້ເຂົາໄດ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງຄົບຖ້ວນ ກ່ຽວກັບການລິເລີ່ມ ໂຄງການຍ່ອຍ, ຂະບວນການ ຫຍັບຍ້າຍ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ແລະ ສິດທິ ຂອງພວກເຂົາ ແລະ ແນວທາງໃນການແກ້ໄຂ;
- ຮັບປະກັນບຸກຄົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນເສຍຫາຍ ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນ ແລະ ມີທາງເລືອກໃຫ້ ບັນຫາ ຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນແຜນ ແລະ ຫຼັກການຂອງ ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ. ແລະ, ສຳຄັນໄປຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ແມ່ນ ໄດ້ຈັດຕັ້ງນຳໃຊ້;

- ທຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ທີ່ບໍ່ມີສິດໃນການຄອບຄອງທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມກົດໝາຍ, ຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນຫຼາຍຮູບແບບ, ເຊັ່ນໃນໂຄງຮ່າງກຳນົດສິດທິ ໄດ້ລະບຸໄວ້(ເບິ່ງພາກທີ8.0, ຕາຕະລາງ 2), ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ພື້ນຜູ້ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ສາທາລະນະສຸກຂອງພວກເຂົາໃຫ້ ຄືກັບຊ່ວຍກ່ອນໂຄງການ LDRM. ທຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຜູ້ທີ່ ມີບັນຫາກ່ຽວກັບການຄອບຄອງທີ່ດິນທີ່ບໍ່ຖືກລະບຽບຫຼັກການ (ລຸກລ້ຳທີ່ດິນສາທາລະນະ) ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນການສູນເສຍທີ່ດິນ ແຕ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການສູນເສຍຊັບສິນ ທີ່ພວກເຂົາເປັນຜູ້ອອກທຶນເຮັດຂຶ້ນ ເອງ, ແລະ ສຳລັບການສູນເສຍລາຍຮັບ ທີ່ພວກເຂົາໃຊ້ໃນການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ສຸຂະພາບ. ລາຍລະອຽດຂອງບັນດາ ມາດຕະການ ທີ່ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະຖືກກຳນົດ ໂດຍອີງໃສ່ ການສຳຫຼວດປະຊາກອນໃນເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນ ແລະ ການລົງສຳຫຼວດຂໍ້ມູນດ້ານ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນຂັ້ນຕອນການ ພັດທະນາ ແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫ້ຍ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP)
- ທຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການແຈ້ງຂ່າວສານ ຕາມແຜນວຽກ ແລະ ປຶກສາຫາລື ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຕາມຫຼັກການ ຂອງການຫຍັບຍ້າຍ ແລະ ການສູນເສຍ, ຫຼື ເສຍຫາຍ, ເຖິງຊັບສິນ; ແລະ
- ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບສິນ, ເຊັ່ນຕົ້ນໄມ້ຍືນຕົ້ນ, ຕົ້ນໄມ້, ຮົ່ວ ແລະ ຮ່າງຮ້ານ, ແລະ ສູນເສຍລາຍຮັບ (ລວມເຖິງ ສູນເສຍການເກັບກ່ຽວ) ຈະຖືກຈຳກັດໃຫ້ໜ້ອຍສຸດ, ແຕ່ສິ່ງທີ່ຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້, ແລະ ຈະຖືກທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເຖິງຈະບໍ່ມີສິດການຄອບຄອງທີ່ດິນທີ່ຖືກກົດໝາຍກຳຕາມ, ເຊິ່ງມັນສະແດງໃນຕາຕະລາງ 1 ກ່ຽວກັບ ການສະແດງໂຄງຮ່າງ ສິດທິ.

ໃນ ປີ2016 ໃດ້ມີການປັບປຸງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນ ຜູ້ຖືກຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການພັດທະນາໃດ ມີຫຼັກການ, ກົນໄກ ແລະ ຂະບວນການ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທົບທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ການ ທົດ ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ເຊິ່ງເກີດຈາກການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນແບບບໍ່ສະມັກໃຈ ຫຼື ການຄອບຄອງທີ່ຊັບສິນ ຄົງທີ່ ຫຼື ເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້. ດຳລັດ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (C&R) ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອ ຮັບປະກັນ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH) ໃດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ໃດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ພື້ນຜູ້ ລາຍຮັບ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ໃຫ້ຄື ກັບຕອນທີ່ໂຄງການຍັງບໍ່ເຂົ້າມາ. ແລະ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງພວກເຂົາ ຫຍຸ້ງຍາກຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ. ດຳລັດ (ເລກທີ.84/ລບ, 2016) ແມ່ນມີເນື້ອໃນສ່ວນໃຫຍ່ ສອດຄ່ອງກັບ ນະໂຍບາຍຂອງທະນາຄານໂລກ ວ່າດ້ວຍການ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະມັກໃຈ (OP/BP 4.12). ຕາຕະລາງ ທີ່ 1 ສົມທຽບ ນະໂຍບາຍຂອງທະນາຄານໂລກ ວ່າດ້ວຍການ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະມັກໃຈ (OP/BP 4.12) ແລະ ດຳລັດ ເລກທີ.84/ລບ, 2016 ຂອງ ສປປ ລາວ.

ຕາຕະລາງ 1 ຂໍ້ແຕກຕ່າງ ແລະ ຄວາມໃກ້ຄຽງ ກັນ ຂອງ ນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ ຂອງທະນາຄານໂລກ (OP/BP 4.12) ແລະ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບໂຄງການພັດທະນາ (2016) ຂອງ ສປປ ລາວ:

ຫົວຂໍ້	ດຳລັດ 84/ລບ (2016)	ນະໂຍບາຍຂອງ ທະນາຄານໂລກ OP 4.12
ນິຍາມ ຂອງບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ	ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແມ່ນຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຖືກຜົນກະທົບແບບຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ໄດ້ລົງບັນຊີ ລາຍຊື່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຖືກລະບຸຈາກໂຄງການວ່າ ເປັນບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ (PAP).	ທະນາຄານໂລກກຳນົດ ໄວ້ວ່າ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແມ່ນ ກຸ່ມຄົນ ທີ່ສູນເສຍແຫຼ່ງລາຍຮັບຈາກການຜະລິດ ຫຼາຍກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ 10 ເປີເຊັນ ຈາກທັງໝົດຂອງການຜະລິດ ຂອງພວກເຂົາ.
ຫຼັກການທົ່ວໄປໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ	PAP ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຝຶນຝູ ລາຍຮັບ ແລະ ມາດຕະຖານຊີວິດຂແງພວກເຂົາ, ແລະ ຈະບໍ່ໃຫ້ພວກເຂົາມີຊີວິດການເປັນຢູ່ຫຍຸ້ງຍາກຂຶ້ນກວ່າເກົ່າຖ້າທຽບໄສຊ່ວງກ່ອນໂຄງການ.	ຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ຄວນໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດຝຶນຝູຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງພວກເຂົາ ຫຼື ຢ່າງໜ້ອຍ ໃຫ້ພວກເຂົາມີຊີວິດການເປັນຢູ່ຄືເກົ່າກັບກ່ອນຊ່ວງຖືກຍົກຍ້າຍ.
ເງື່ອນໄຂສຳຄັນໃນການໄດ້ຮັບສິດຜົນປະໂຫຍດ	PAP ທີ່ບໍ່ມີໃບຄອບຄອງທິດິນ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ມີເອກະສານອ້າງອີງ ຕ່າງໆ ທີ່ບົງບອກເຖິງ ການເປັນເຈົ້າຂອງທິດິນ, ເຊິ່ງລວມເຖິງ ການນຳໃຊ້ທິດິນ ແຕ່ດັ້ງເດີມ, ມີສິດພຽງແຕ່ໄດ້ຮັບສິດໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກການສູນເສຍຊັບສິນ ເຊັ່ນ ເຮືອນ, ສິ່ງປຸກສ້າງ, ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ຫຼື ຜົນລະປູກ, ແຕ່ບໍ່ແມ່ນທິດິນ.	ຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີສິດທິດິນ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃນຊ່ວງການລົງສຳຫຼວດ ແຕ່ເຂົາສາມາດມີສິດຮຽກຮ້ອງຈາກການທີ່ໄດ້ດຳລົງຊີວິດມາແຕ່ດົນ ໃນບໍລິເວນດິນສ່ວນລວມນັ້ນ ໂດຍບໍ່ມີການຂັບໄລ່ຈາກທາງການ. (ນັ້ນແມ່ນ, ມີຄວາມໃນໃຫ້ ອອກຈາກທິດິນສ່ວນລວມຈາກທາງການ) ໃຫ້ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກທິດິນທີ່ ເສຍໄປ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ. ຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ຜູ້ບໍ່ມີສິດໃນການລົງທະບຽນ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຮຽກຮ້ອງດິນ ທີ່ເຂົາຄອບຄອງຢູ່ ແຕ່ມີສິດທີ່ຈະຮຽກການການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກການສູນເສຍຊັບສິນປະເພດອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ມ່ນດິນ.
ມີປິດການລົງທະບຽນບັນຊີຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນ	ທຸກທຸລະກິດ ຫຼື ກິດຈະກຳ ຄ້າຂາຍ ຕ່າງໆຂອງ PAP ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຫຼັງຈາກ ມີປິດການລົງທະບຽນບັນຊີຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍ.	ບຸກຄົນທີ່ເລີ່ມການຄ້າຂາຍໃບບໍລິເວນໂຄງການ ຫຼັງຈາກ ມີປິດການລົງທະບຽນບັນຊີຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍ ຫຼື ຊ່ວຍເຫຼືອໃດໆທັງນັ້ນ.
ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງໄດ້	ການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ວ່າດ້ວຍການຝຶນຝູຊີວິດການເປັນຢູ່ ໃຫ້ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງໄດ້ ເຊິ່ງລວມມີ: ຜູ້ເສຍອົງຄະ ແລະ ຜູ້ສູງອາຍຸ, ເດັກນ້ອຍ, ແມ່ມ້າຍ ຫຼື ຜູ້ຍິງທີ່ມີລູກແຕ່ບໍ່ມີສາມີ, ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ກຸ່ມຄົນເຫຼົ່ານີ້ ຫຼຸດຜົນອອກຈາກຄວາມທຸກ	ການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ໃນການຈ່າຍຄ່າຕ່າງໆ ທີ່ຈຳເປັນ ໃຫ້ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງໄດ້ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍໂດຍສະເພາະແມ່ນກຸ່ມຄົນ ທີ່ ມີຖານະທຸກຍາກ, ບໍ່ມີທິຢູ່ອາໄສ, ຜູ້ສູງອາຍຸ, ຜູ້ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ

	ຍາກ ແລະ ເງື່ອນໄຂການດຳລົງຊີວິດໄດ້ຮັບການປັບປຸງ.	ກຸ່ມຄົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກ ດຳລັດການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດ້ານທຶນ.
ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງປະຊາຊົນໄດ້ຮັບ ຜົນກະທົບໃນຂບວນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ.	PAP ຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລວມມີ ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ; ການເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຂະບວນການປຶກສາຫາລື ໃນທຸກຂັ້ນ. ສາມາດ ສະເໜີ ທຸກບັນຫາ ຫຼື ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ.	ຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ແລະ ຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາ, ແລະ ຊຸມຊົນບ້ານເຈົ້າພາບ, ຈະໄດ້ຮັບ ຂໍ້ມູນໃລຍະເວລາ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ປຶກສາຫາລືທາງເລືອກ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ແລະ ສິດທິຊ່ອຍເຫຼືອຕ່າງໆ ໃນການປະກອບສ່ວນສ້າງແຜນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ແລະ ການຕິດຕາມການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ. ສິ່ງທີ່ເໝາະສົມ ແກ່ ການເຂົ້າເຖິງ ກົນໄກແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອກຸ່ມຄົນເຫຼົ່ານີ້.
ການມອບດິນແບບສະໝັກໃຈ	ບໍ່ໄດ້ລະບຸ	ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກໃນການບໍລິຈາກທຶນ

ບາງຫຼັກການຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອແກ້ໄຂຊ່ອງຫວ່າງ ບົດບັນຍັດຕາມກົດໝາຍແຫ່ງສປປ ລາວ. ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແມ່ນຖືກອີງຕາມ ຫຼັກການຂອງໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ທີ່ຕ້ອງ ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຮັບປະກັນ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຕ້ອງພໍໃຈກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢ່ອຍ ເຊັ່ນກ່ອນການເລີ່ມຕົ້ນການສະໜັບສະໜືການລົງທຶນໃນລະບົບໂຄງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ. ຊຶ່ງມັນສາມາດຮັບປະກັນໄດ້ຕາມເປົ້າໝາຍ ຕ່າງໆລຸ່ມນີ້:

- ຫຼີກລ້ຽງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ ທີ່ສາມາດເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໃຫ້ໜ້ອຍສຸດ ແລະ ບໍ່ຍ້າຍໄປບ່ອນທີ່ ປະຊາຊົນບໍ່ເຫັນດີຍົກຍ້າຍໄປ;
- ຮັບປະກັນຄົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ພື້ນຜູ້ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ດັ່ງນັ້ນຈະຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຍົກຍ້າຍພໍໃຈ ແລະ ສະໝັກໃຈຈະຍົກຍ້າຍ;
- ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ;
- ໂຄງການຄູ່ຮ່ວມງານ (ລວມທັງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ) ໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື ແລະ ໃຫ້ຄຳຄິດເຫັນ (ໃນທາງປະຕິບັດ) ໃນການອອກແບບ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງ ໂຄງການຢ່ອຍ; ແລະ
- ບຸລິມະສິດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ (ເງິນສົດ ຫຼື ຮູບແບບອື່ນ) ໄດ້ຮັບການແຈກຢາຍ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ແລະ ປະຊາຊົນກຸ່ມອື່ນໆ ຜູ້ທີ່ມີສິດ ນຳໃຊ້ທຶນ ຫຼື ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ທີ່ຈະຖືກຜົນກະທົບຈາກການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ.

7.0 ການປະເມີນມູນຄ່າຊັບສິນ

ລັດຖະບານໄດ້ເຫັນດີໃນວິທີການ ປະເມີນຊັບສິນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ເຊັ່ນດຽວກັບຂອງທາງທະນາຄານໂລກ - ທີ່ໄດ້ໃຫ້ທຶນ ໃນໂຄງການ ຂະແໜງທາງ 2 (LRSP-2). ດັ່ງນັ້ນ, ໄປຕາມຫຼັກການທີ່ໃຊ້ໃນໂຄງການ ຂະແໜງທາງ 2 (LRSP-2) ແມ່ນຕົວຢ່າງທີ່ດີຂອງການສຶກສາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ RPF ແລະ ຄົບຖ້ວນ ໂດຍຜ່ານການລົງສຶກສາພາກສະໜາມ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ການກຳໜົດ ພາລະບົດບາດ, ຄູ່ຮ່ວມງານ ແລະ ລົງປຶກສາຫາລືກັບ ຊຸມຊົນ, ແລະ ການປະເມີນຄວາມເປັນຊ່ຽວຊານ.

ເຖິງວ່າ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ ຄາດວ່າຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນ ໃນຊ່ວງການສະໜັບສະໜືການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕ່າງໆ, ມັນມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ທີ່ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະມອບດິນທີ່ຖືກຜົນກະທົບໃຫ້ໂຄງການໂດຍບໍ່ເອົາການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ. ມັນຈະຖືກຍອມຮັບກໍຕໍ່ເມື່ອມັນມີຜົນກະທົບ

ເລັກໜ້ອຍ ແລະ ພຽງແຕ່ຕອນທີ່ໜັ້ນໃຈວ່າ ມີຜົນປະໂຫຍດ ເຖິງ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ຂະບວນການປົກສາຫາລື ຄວນໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປີດເຜີຍ ແລະ ໂປ່ງໃສ ແລະ ນຳພາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍຫົວໜ້າ ກຸ່ມຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນບ້ານ (VRS) ກັບການຕັດສິນ ການປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ ບົນຜືນຖານບໍ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆ, ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ການປົກສາຫາລື (FPIC) ກັບ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ອຳນາດການປົກຄອງ ທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງເຮັດເອກະສານຢືນຢັນຂະບວນການການປົກສາຫາລື ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງການລົງທຶນໂຄ່ງລ່າງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ແລະ ເຂດອ້ອມຂ້ອງ ຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ. ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນ ຍົກຍ້າຍ ຕ້ອງບໍ່ຄັດກັບ ດຳລັດເລກທີ 84/ລບ,2016 ຂອງລັດຖະບານລາວ ວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການເອົາໃຈໃສ່ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຕ້ອງຊອດຄ່ອງກັບ ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂະບວນການຂອງທະນາຄານໂລກ.

ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ວ່າ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ຈະຖືກຜົນກະທົບ ທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ຈາກ ການສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ໃນ ກໍລະນີນີ້, ກອບການການສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (EGEF) ຖືກກະກຽມຂຶ້ນ ເປັນຄູ່ມືແນະນຳສະເພາະ. ສະຖານທີ່ ທີ່ສະເໜີເຮັດການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ຈະມີຜົນກະທົບ ທັງທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ເຖິງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ດັ່ງນັ້ນຈິງຈ່າ ເປັນຕ້ອງມີ ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນ ແລະ ມາດຕະການ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ຈະຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ເພື່ອໃຊ້ໃນການແນະນຳ ຂັ້ນຕອນການການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການສຶກສາອອກແບບ ກອນການປະເມີນຜົນໂຄງການ. ອີງຕາມຂະບວນ ການປົກສາຫາລື ແລະ ແຜນໃນການປ້ອງກັນຕ່າງໆ (ການຫຼີກລ້ຽງ) ຫຼື ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທົບຕ້ອງເຮັດເປັນ ເອກະສານຂຶ້ນມາ. ຖ້າກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຈາກການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ອັນເນື່ອງຈາກການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນຫຼື, ຜົນ ກະທົບດ້ານລົບ ອື່ນໆ (ຕົວຢ່າງ: ສຸຍເສຍການທຳມາຫາກິນ, ຊັບສິນ, ສຸຂະພາບ ແລະ ຫຼື ສິດຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ) ຫຼັງ ຈາກ ນັ້ນ, EGEF ຄວນມີການສົນທະນາ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ແລະ ເຮັດເຄື່ອງມືແນະນຳ ໃນການພັດທະນາ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ. ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຊ່ວຍໃຫ້ການແນະນຳ ການຫຍັບຍ້າຍ ທີ່ ດິນ ແລະ ຊັບສິນ ເຊິ່ງອາດເກີດຈາກການຢຸດສະງັກ ຫຼື ສຸຍເສຍ ການທຳມາຫາກິນ ແລະ ລາຍຮັບຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.

ການສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ອາດກະທົບເຖິງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ທັງທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ. ມັນອາດຈະເປັນໄປໄດ້ທີ່ ຈະບໍ່ມີການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ. ໃນກໍລະນີນີ້, ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ຕ້ອງ ໄດ້ແກ້ໄຂບັນຫາ ການມອບຄືນທີ່ດິນແບບສະໝັກໃຈ. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE) ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບການມອບຄືນທີ່ດິນແບບສະໝັກໃຈ ຫຼື ຊັບສິນອື່ນໆ (ລວມເຖິງ ການຈຳກັດການນຳໃຊ້ຊັບ ສິນ) ເນື່ອງຈາກຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບ ປະກອບສ່ວນ ຫຼື ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໂດຍຊຸ່ມຊົນ. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ຈະສ້າງຫຼັກການ ແລະ ຂະບວນການ ເພື່ອຮັບປະກັນ ຄວາມສະເໝີພາບໃນການເອົາໃຈໃສ່ ໃນການຝຶກຝຸ, ທຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

ສອງຮູບແບບ ຂອງການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ຈະຖືກພິຈາລະນາ ພາຍໃຕ້ ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ລວມມີ:

- ການປະກອບສ່ວນຢ່າງສະໝັກໃຈ: ຈະຖືກຍອມຮັບ ໃນເງື່ອນໄຂບໍ່ເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆ, ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງມີການແຈ້ງ ການ ຂອງຂະບວນການປົກສາຫາລື (FPIC) ຕ້ອງໄດ້ຕິດຕາມ ແລະ ປະຕິບັດຕາມ, ເອກະສານອ້າງອີງຈາກອຳນາດ ການປົກຄອງຕ້ອງຖິ່ນເຊັ່ນ ບຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ທີ່ມີສິດໃນການ ປະກອບສ່ວນ ທີ່ດິນ ຫຼື ຊັບສິນອື່ນໆ ຂອງພວກເຂົາ ໂດຍບໍ່ເອົາ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃດໆ. ໃນກໍລະນີນີ້ ສາມາດພິສູດໄດ້ ດ້ວຍ ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ໄດ້ສະເໜີການລິເລີ່ມ ໂຄງການຢ່ອຍ ຈະເພີ່ມມູນຄ່າ ທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງທຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຫຼື ຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງອື່ນໂດຍທາງກົງ, ທາງ ອ້ອມ ຫຼື ລວມທັງ ຜົນກະທົບ ຈາກການລົງທຶນລະບົບໂຄ່ງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວ ເມືອງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ປະກອບສ່ວນດິນ ແລະ ຫຼື ຊັບສິນ ແບບສະໝັກໃຈ ຈະບໍ່ຖືກຮັບພິຈາລະນາ ຖ້າການລິ ເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ຈະສ້າງຜົນກະທົບຢ່າງຫຼວງຫຼາຍເຖິງການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ສຸຂະພາບເຖິງແຕ່ລະບຸກຄົນ ຫຼື ຜູ້ ຊົມໃຊ້ (ຕົວຢ່າງ: ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ກະທົບເກີນ 10 ເປີເຊັນຂອງແຫຼ່ງລາຍຮັບຈາກຊັບສິນໃນການທຳມາຫາກິນ ຂອງບຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ); ແລະ

- ການປະກອບສ່ວນຢ່າງສະໝັກໃຈ ພ້ອມກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ: ບຸກຄົນ ທີ່ປະກອບສ່ວນ ທີ່ດີນ ແລະ ຊັບສິນອື່ນໆ ມີສິດ ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ³. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ, ຄະນະກຳມາການຂອງ ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ຈະ ຮັບປະກັນ ຫຼັກການ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຖືກຕົກລົງເຫັນດີ ກ່ອນ ທີ່ການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຫຼັກການ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ລວມມີ:
 - ການທົດແທນທີ່ດິນ ທີ່ມີສະພາບໃກ້ຄຽງກັນ ຫຼື ຊັບສິນການຜະລິດອື່ນໆທີ່ໃກ້ຄຽງກັນ;
 - ວັດຖຸ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອທົດແທນໂຄງສ້າງທີ່ຈະຖືກມ້າງເພດ້ວຍ ໂຄງສ້າງໃໝ່ທີ່ໝັ້ນຄົງ.
 - ທົດແທນຜົນລະບູກທີ່ເສຍຫາຍ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ເສດຖະກິດ ຕາມລາຄາທ້ອງຕະຫຼາດ; ແລະ
 - ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃນຮູບແບບຕ່າງໆ ທີ່ຍອມຮັບໄດ້.

ທະນາຄານໂລກຈະບໍ່ສາມາດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການເງິນ, ແລະຈະບໍ່ຈ່າຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃດໆ. ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ທີ່ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈະຖືກຊ່ວຍເຫຼືອໂດຍຄັງເງິນແຫ່ງຊາດຂອງ ລັດຖະບານ. ເຊິ່ງອີງຕາມການຈັດສັນງົບປະມານ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນ, ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ອາດໃຫ້ການ ຊ່ວຍເຫຼືອພິເສດ ໃນຮູບແບບການມອບ ທີ່ດິນທີ່ເໝາະສົມ, ໃຫ້ເບ້ຍລ້ຽງ ໃນການເຊົ່າ, ໃຫ້ເບ້ຍລ້ຽງ ໃນຊ່ວງທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໃຫ້ແກ່ ກຸ່ມຄົນຕ່າງໆ (ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໂຕເອງໄດ້ - ຜູ້ຍິງ ແລະ ຊາວຫໜຸ່ມ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ເຖົ້າ ແລະ ຜູ້ເສຍອົງຄະ, ຜູ້ບໍ່ມີທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ຜູ້ທຸກ, ອື່ນໆ). ຫຼັກການ ພື້ນຖານ ແມ່ນຮັບປະກັນຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະຕ້ອງບໍ່ທຸກຈົນ ຍ້ອນການສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ.

8.0 ການຈັດຕັ້ງຂັ້ນຕອນສຳຫຼັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA), ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ການຂົນສົ່ງ (MPWT) ເປັນໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບຫຼັກ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ການລົງທຶນລະບົບໂຄງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ທີ່ເມືອງ ໄຊ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF). ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT), ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ໂດຍການເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຈະເປັນຜູ້ພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບທ້ອຍ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ໃນ ການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ຕາມນະໂຍບາຍ ແລະ ຂະບວນການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນ RPF, ກົດໝາຍ ແລະ ດຳລັດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ແລະ ນະໂຍບາຍຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງທະນາຄານໂລກ (OP 4.12).

ນອກຈາກ ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ - ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ຈຳນວນຂອງບັນດາກົມກອງຕ່າງໆ ຈະມີບົດບາດໃນການອອກແບບ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM, ການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ແມ່ນ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ຕາມລະບຽບກົດ ໝາຍ ທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ, MONRE ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ກ່ຽວກັບບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບ ກົດໝາຍການຖືຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການຫຍໍ້ຍ້າຍທີ່ດິນ. ຕາຕະລາງ² ສະແດງ ສິດທິຕ່າງໆ ສຳລັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ແນວທາງການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ພື້ນຜູ້ ສຳລັບໂຄງການ Lao PDR SEA DRM. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບທ້ອຍ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ອາດໃຫ້ລາຍລະອຽດ ສະເພາະ ແລະ ກ່ຽວກັບ ເບ້ຍລ້ຽງເພີ່ມເຕີມ.

ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA) ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ການຂົນສົ່ງ (MPWT), ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການກຳກັບເບິ່ງແຍງ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ລວມທັງ: ກອບຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF), ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບທ້ອຍ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ແລະ ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ (EGEF). ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂດຍ ຄະນະກຳມະການ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນບ້ານ (VRS) ແລະ ຈະໄດ້ປຶກສາຫາລືກັນຢ່າງໃກ້ສືດກັບ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ຄະນະກຳມະ

³ ທະນາຄານໂລກຈະບໍ່ສາມາດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການເງິນແກ່ໂຄງການຢ່ອຍ, ແລະຈະບໍ່ຈ່າຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃດໆ. ຖ້າການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ເຊິ່ງ ຕ້ອງມາຈາກ ຄັງເງິນແຫ່ງຊາດ.

ການ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນບ້ານ (VRS) ຈະຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນເຂດບ້ານ ທີ່ມີການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍອອກ.

ມັນເປັນໜ້າທີ່ຂອງ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA) ທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ການກໍ່ຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຂັ້ນບ້ານ (VRS) ແລະ ຈະຊ່ວຍການເຝິກອົບຮົມສ້າງຄວາມສາມາດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສິດທິ ຂອງການໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າ ເສຍຫາຍ ແລະ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບທ້ອຍ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP). ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ (DIA) ຈະມີບົດບາດໃນການເປັນຜູ້ຕິດຕາມ ແລະ ຮັບປະກັນ ເນື້ອໃນຂໍ້ກຳນົດໃນ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບທ້ອຍ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ໄດ້ຮັບການ ປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ ແລະ ລາຍງານ.

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ການຂົນສົ່ງ (MPWT), ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (DoW) ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງ ໂຄງຮ່າງຈັດຕັ້ງ ຄຽງຄູ່ກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການໃຫ້ສິດທິຕ່າງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ການທົດແທນ ຄ່າເສຍຫາຍ. ຂະບວນການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຄວນຈະລວມມີ:

- ກຳນົດຖ້າການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ແລະ ສູນເສຍຊັບສິນຕ່າງໆ ຈະເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ການມອບຄືນທີ່ດິນ ແບບສະໝັກໃຈ ຫຼື ການຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (ການສຳຫຼວດປະຊາກອນ ແລະ ການສຳຫຼວດລະອຽດດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຕ້ອງໄດ້ ຈັດຕັ້ງສຳຫຼວດ ກັບບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໃນບໍລິເວນທີ່ໄດ້ຖືກຜົນສະທ້ອນຈາກ ໂຄງການ ຫຼັງຈາກມີການ ຍືນຍັນ ການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ
- ພັດທະນາລາຍຊື່ ລະອຽດ ຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໃນບໍລິເວນທີ່ໄດ້ຖືກຜົນ ສະທ້ອນຈາກໂຄງການ;
- ກຳນົດ ແຕ່ລະ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຜູ້ໃດຈະສູນເສຍ ແຫຼ່ງທຳມາຫາກິນ, ຜູ້ໃດ ຈະສູນເສຍຊັບສິນ(ທີ່ດິນ, ຕົ້ນໄມ້, ຜົນລະປຸກ);
- ກຳນົດກອບເວລາ ໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ຖ້າມີ;
- ເຮັດແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບທ້ອຍ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ແລະ ສິ່ງໃຫ້ທະນາຄານ ໂລກມີຄຳເຫັນເພື່ອ ບໍ່ຄັດຄ້ານ ໃນການດຳເນີນການ“;
- ມອບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນ ວັດຖຸ ຫຼື ເງິນສົດ, ຖ້າໄດ້ນຳໃຊ້; ແລະ
- ກຳນົດການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ປະຊາຊົນຕ້ອງການ, ຕ້ອງຮັບປະກັນ ບຸກຄົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການໃຫ້ຄຳເຫັນ.

ຕາຕະລາງ 2 ໂຄງຮ່າງສິດທິ

ລາຍການທີ່ຖືກຜົນກະທົບ	ສິດທິຂອງບຸກຄົນ	ສິດທິ	ບັນຫາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ດິນກະສິກໍາ (ໄຮ່, ສວນ, ປ່າໄມ້ ສັກ)	ເຈົ້າຂອງສິດທິທີ່ຖືກລະບຸໃນຊ່ວງ ການລົງສໍາຫຼວດປະຊາກອນ ແລະ ຊ່ວງເຮັດ ການວັດແທກ.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ສໍາລັບການສູນເສຍທີ່ດິນ 10ເປີເຊັນ, ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ຕາມລາຄາໃນເວລາທົດແທນ ທີ່ຊອດຄ່ອງກັບລາຄາຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ ລາຄາ ທີ່ດິນ ໃນໝູ່ບ້ານ, ປະເພດທີ່ໃກ້ຄຽງກັນ, ກໍາລັງຜົນຜະລິດຂອງດິນໃກ້ຄຽງ ກັນ, ບໍ່ມີການເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໂອນມອດ(ພາສີ, ຄ່າທໍ່ນຽມ), ຫຼື ▪ ການທົດແທນທີ່ດິນໃໝ່ທີ່ມີຄວາມໃກ້ຄຽງກັບດິນເດີມ, ກໍາລັງການຜະລິດ ຂອງດິນນັ້ນບໍ່ຕ່າງກັນ ແລະ ດິນດັ່ງກ່າວແມ່ນຢູ່ໃກ້ໝູ່ບ້ານ, ແລະໃຫ້ໃບຄອບ ຄອງກໍາມະສິດທີ່ດິນ. ▪ ຖ້າຜົນກະທົບຂອງໂຄງການເຖິງດິນເຮັດການຜະລິດ ເທົ່າກັບ10ເປີເຊັນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ, ຈະໄດ້ໃຫ້ບຸລິມະສິດການທົດແທນທີ່ດິນທີ່ມີຄຸນນະສົມບັດໃກ້ ຄຽງກັບດິນໂຕເກົ່າ ແລະ ດິນດັ່ງກ່າວແມ່ນຢູ່ໃກ້ໝູ່ບ້ານ, ແລະໃຫ້ໃບຄອບ ຄອງກໍາມະສິດທີ່ດິນ, ກັບໃບຕາດິນ (ໂດຍສົມມຸດຕິຖານ ວ່າ ໃບຄອບຄອງ ກໍາມະສິດທີ່ດິນ ໃດ້ເຮັດອອກ ໃນເຂດນີ້ແລ້ວ). ຖ້າຂະບວນການເຮັດໃບ ຄອບຄອງກໍາມະສິດທີ່ດິນ ພວມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຖ້າບໍ່, ຄວນມີການເຮັດ ໃບຢັ້ງຢືນສິດນໍາໃຊ້ໃຫ້ປະຊາຊົນ. ອີກທາງໜຶ່ງ, ຖ້າມີການຮຽກຮ້ອງຈາກ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໃຫ້ມີການທົດແທນ ເປັນເງິນສົດ ແມ່ນໃຫ້ຈ່າຍຕາມມູນຄ່າຂອງດິນໃນຂະນະນັ້ນ ຕາມລາຄາ ຕະຫຼາດ. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ເຈົ້າຂອງສິດແມ່ນບຸກຄົນທີ່ມີໃບນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ໃບຕາດິນ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດໂຄງການ. ▪ ການປະກອບສ່ວນຢ່າງສະໝັກໃຈ ຈະບໍ່ຖືກ ຍອມຮັບ ກັບທຸກຮູບແບບຂອງຊັບສິນ ຍົກເວັ້ນ ການສູນເສຍພຽງນ້ອຍດຽວ ຊຶ່ງມັນ ໄດ້ກໍານົດຢູ່ໃນ ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF).

ລາຍການທີ່ຖືກຜິດກະທົບ	ສິດທິຂອງບຸກຄົນ	ສິດທິ	ບັນຫາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ດິນທີ່ຢູ່ອາໄສ	ເຈົ້າຂອງສິດທິຖືກລະບຸໃນຊ່ວງການລົງສໍາຫຼວດປະຊາກອນ ແລະ ຊ່ວງເຮັດ ການວັດແທກ.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ຖ້າ ດິນທີ່ເຫຼືອຈາກການຫຍັບຍ້າຍ ຍັງສາມາດສ້າງບ້ານຫຼືສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ: <ul style="list-style-type: none"> (i) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ຕາມລາຄາໃນເວລາທົດແທນ ທີ່ຊອດຄ່ອງກັບລາຄາຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ ລາຄາທີ່ດິນ ໃນໝູ່ບ້ານ, ບໍ່ມີການເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໂອນມອດ(ພາສີ, ຄ່າທຳນຽມ) ແລະ (ii) ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ຈະມາພັດທະນາດິນທີ່ຍັງເຫຼືອໂດຍທີ່ໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການກັບມານໍາໃຊ້ດິນທີ່ເຫຼືອນັ້ນໂດຍ ບໍ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆ. ▪ ດິນທີ່ຖືກຫຍັບຍ້າຍບໍ່ເຫຼືອເພື່ອໃຫ້ການສ້າງ ບ້ານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນໆ: (i) ການທົດແທນທີ່ດິນທີ່ມີຄຸນນະສົມບັດໃກ້ຄຽງກັບດິນໂຕເກົ່າ , ບໍ່ມີການເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໂອນມອດ ເຊັ່ນ ພາສີ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ໃຫ້ໃບຄອບຄອງກຳມະສິດທີ່ດິນ (ໂດຍສົມມຸດຕິຖານວ່າ ໃບຄອບຄອງກຳມະສິດທີ່ດິນ ມີພ້ອມ ໃນເຂດນີ້). ຖ້າຂະບວນການເຮັດໃບຄອບຄອງກຳມະສິດທີ່ດິນ ພວມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຖ້າບໍ່, ຄວນມີການເຮັດໃບຍັງຢືນສົດນໍາໃຊ້ໃຫ້ປະຊາຊົນ, ຫຼື (ii)) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ຕາມລາຄາໃນເວລາທົດແທນທີ່ຊອດຄ່ອງກັບລາຄາຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ, ລາຄາທີ່ດິນ ໃນໝູ່ບ້ານ, ບໍ່ມີການເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໂອນມອດ (ພາສີ, ຄ່າທຳນຽມ) ແລະ ຕ້ອງມີການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການ ຈັດຊື້ ແລະ ເຮັດໃບຄອບຄອງກຳມະສິດທີ່ດິນ ໂຕໃໝ່. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ເຈົ້າຂອງສິດແມ່ນບຸກຄົນທີ່ມີໃບນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ໃບຕາດິນ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດໂຄງການ. ▪ ການປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ ຖ້າເປັນຈຳນວນທີ່ດິນບໍ່ຫຼາຍຈະໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຈາກໂຄງການແຕ່ຕ້ອງດຳເນີນໄປຕາມຂະບວນການເຫຼົ່ານີ້ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ: (i)ເນື້ອທີ່ ທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະຕ້ອງມີບໍ່ຕໍ່າກວ່າ 300 ຕາແມັດ, (ii) ຖ້າກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການມີ ເນື້ອທີ່ທີ່ຢູ່ອາໄສ ຫຼາຍກວ່າ 300ຕາແມັດ, ການມອບຄືນທີ່ດິນຕ້ອງບໍ່ການ 5ປີເຊັນຂອງເນື້ອທີ່ດິນທັງໝົດ; ແລະ (iii) ຢູ່ດິນທີ່ຈະປະກອບສ່ວນບໍ່ມີສິ່ງປຸກສ້າງ ຫຼື ຊັບສິນຄົງທີ່ໃດໆທັງນັ້ນ. ▪ ປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈຈະດຳເນີນໄປຕາມຂະບວນການ ຂອງທະນະຄານໂລກວ່າດ້ວຍນະໂຍບາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ແລະ ດຳລັດ192/ນຍ/2005.

ລາຍການທີ່ຖືກຜົນກະທົບ	ສິດທິຂອງບຸກຄົນ	ສິດທິ	ບັນຫາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ໜອງປາ (ເປັນໜອງທີ່ຍັງມີການລ້ຽງປາ ຢູ່ ແລະ ມີປາໃນໜອງເພື່ອນໍາຂາຍ)	ເຈົ້າຂອງໜອງປາທີ່ຖືກຜົນກະທົບ	<ul style="list-style-type: none"> ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດ້ວຍເງິນສົດ ໃຫ້ເທົ່າກັບລາຄາຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ, ໜອງປາ, ແຮງງານ ແລະ ຄ່າເຊົ່າລົດຈັກໜອງປາ, , ບໍ່ມີການເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໂອນມອດ(ພາສີ, ຄ່າທຳນຽມ). ຖ້າຊ່ວງໂຄງການເລີ່ມມີການຫັບຍ້າຍ ແລະ ຈຳນວນປາໃນໜອງຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມີການເກັບກ່ຽວ, ຕ້ອງໄດ້ມີການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຂອງຈຳນວນປາທີ່ມີຢູ່ໃນຂະນະນັ້ນ. ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ຈະໄດ້ຝຶນຜູ້ຊື້ຊອມແປງ ໜອງປາທີ່ເຫຼືອຢູ່. ຖ້າເຈົ້າຂອງກໍ່ສ້າງບໍ່ສາມາດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ມີສິດໃນການຢືມເຄື່ອງມືມາໃຊ້ເຂົ້າໃນການ ຝຶນຜູ້ ຫຼື ຊື້ຊອມແປງໜອງປາທີ່ເຫຼືອຢູ່. 	<ul style="list-style-type: none"> ມີເວລາທີ່ພຽງພໍໃຫ້ຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໄດ້ເກັບກ່ຽວປາຂອງພວກເຂົາ. ໂຄງການຈະບໍ່ຍອມຮັບຮູບແບບການປະກອບສ່ວນໜອງປາແບບສະໝັກໃຈ

ລາຍການທີ່ຖືກຜົນກະທົບ	ສິດທິຂອງບຸກຄົນ	ສິດທິ	ບັນຫາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
<p>ເຮືອນຫຼືຮ້ານຄ້າຖືກຜົນກະທົບທັງໝົດ, ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງສໍາຮອງ(ເຮືອນຄົວ, ເລົ້າເຂົ້າ)</p> <p>ເຮືອນຫຼືຮ້ານຄ້າຖືກຜົນກະທົບບາງສ່ວນ ແຕ່ບໍ່ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ອີກ(ຈະຖືກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຍົກຍ້າຍ)</p>	<p>ເຈົ້າຂອງເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຫຼື ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດໃນການຍົກຍ້າຍ ສໍາລັບສິ່ງປຸກສ້າງທີ່ຖືກຜົນກະທົບທັງໝົດ ແມ່ນຈະອີງໃສ່ລາຄາໃນທ້ອງຕະຫຼາດ (i) ວັດສະດຸ ແລະ ຄ່າແຮງ, ໂດຍບໍ່ມີການຫັກຄ່າເຊື່ອມໂຊມຂອງໂຄງສ້າງ (ii) ຄ່າຂົນສົ່ງ ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ, ແລະ (iii) ຄ່າແຮງງານໃນການມ້າງຖອນ, ຍົກຍ້າຍ ແລະ ຊ້ອມແປງ; ແລະ ▪ ສະໜອງລົດຂົນສົ່ງສິ່ງຂອງໃຫ້ທັນເວລາໂດຍທີ່ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຈະບໍ່ເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ມີໄລຍະເວລາທີ່ຟຽງພໍ ເພື່ອບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໄດ້ສ້າງຫຼືຊ້ອມແປງສິ່ງປຸກສ້າງຄືນໃໝ່. ▪ ເຮືອນ ແລະ ຮ້ານຄ້າທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ທີ່ບໍ່ສາມາດໃຊ້ໄດ້ອີກຕໍ່ໄປ ຈໍາພວກ ທີ່ຫຼົງເຫຼືອຈາກຜົນກະທົບສ່ວນໜຶ່ງ ແຕ່ກໍ່ບໍ່ສາມາດໃຊ້ໄດ້.
<p>ດິນທີ່ນໍາໃຊ້ຊົ່ວຄາວ</p>	<p>ເຈົ້າຂອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ສໍາລັບດິນກະສິກໍາ ແລະ ດິນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຈະຖືກຈັດການໂດຍ ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ເພື່ອເຮັດເສັ້ນທາງເຂົ້າຫຼືກຽມພື້ນທີ່ໃນການກໍ່ສ້າງ, (i)ການເຊົ່າ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຮັບການຕົກລົງເຫັນດີ ລະຫວ່າງຜູ້ຮັບເໝົາ ແລະ ເຈົ້າຂອງດິນ ແຕ່ມູນຄ່າຕ້ອງບໍ່ຕໍ່າກວ່າ ລາຍຮັບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໃນຊ່ວງມີການກໍ່ສ້າງ. (ii) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດໃນການຍົກຍ້າຍທີ່ກະທົບເຖິງຊັບສິນຄົງທີ່(ຕົວຢ່າງ: ສິ່ງປຸກສ້າງ, ຕົ້ນໄມ້, ຜົນລະປຸກ); ແລະ (iii) ການຜົ້ນຜູ້ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ມີການປິດຊົ່ວຄາວໃນຊ່ວງ 1ເດືອນເພື່ອຂົນຍ້າຍວັດສະດຸກໍ່ສ້າງອອກຈາກພື້ນທີ່ ເຊິ່ງເປັນໄປຕາມເງື່ອນໄຂຕົກລົງລະຫວ່າງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ແລະ ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ການຕິດຕາມ ແລະ ໃຫ້ຄໍາປຶກສາການກໍ່ສ້າງ ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ: (i) ສະຖານການກໍ່ສ້າງໂຄງການແມ່ນເປັນບ່ອນທີ່ຈະມີ ຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມໜ້ອຍສຸດ; (ii) ເຈົ້າຂອງດິນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍໄດ້ຮັບການແຈ້ງແລະ ຮັບຮູ້ສິດທິຜົນປະໂຫຍດຂອງພວກເຂົາຕາມນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ; ແລະ (iii) ຕ້ອງມີການຕົກລົງເຫັນດີຈາກທັງສອງຝ່າຍຄືເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ແລະ ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ.
<p>ເຮືອນ ຫຼື ຮ້ານຄ້າຖືກຜົນກະທົບບາງສ່ວນ , ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງສໍາຮອງ (ທີ່ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງມີການຍົກຍ້າຍ)</p>	<p>ເຈົ້າຂອງເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຫຼື ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດໃນການຍົກຍ້າຍ ເພື່ອໂຄງສ້າງ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການແມ່ນຈະອີງຕາມລາຄາທ້ອງຕະຫຼາດ (i) ວັດສະດຸ ແລະ ຄ່າແຮງ, ໂດຍບໍ່ມີການຫັກຄ່າເຊື່ອມໂຊມຂອງໂຄງສ້າງ (ii) ຄ່າຂົນສົ່ງ ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ, ແລະ (iii) ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຊ້ອມແປງພາກສ່ວນທີ່ບໍ່ຖືກຜົນກະທົບ; 	

ລາຍການທີ່ຖືກຜົນກະທົບ	ສິດທິຂອງບຸກຄົນ	ສິດທິ	ບັນຫາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ສູນເສຍແຫຼ່ງລາຍຮັບ ໃນຊ່ວງ ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ຊ່ວງ ຮີ້ຖອນ/ຊ້ອມ ແປງ ສ່ວນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ (ທີ່ ບໍ່ໄດ້ມີການຍົກຍ້າຍ)	ເຈົ້າຂອງຮ້ານຄ້າ	<ul style="list-style-type: none"> ສໍາລັບທຸລະກິດ(ຮ້ານຄ້າ) ແມ່ນຈະມີການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ອີງໃສ່ອັດຕາກຳໄລ (ຕົວຢ່າງ: 10,000 ກີບຕໍ່ມື້) ຄຸນກັບຈໍານວນມື້ ທີ່ມີ ການປິດຮ້ານ. 	<ul style="list-style-type: none"> ມັນຈະໃຊ້ເວລາ1ວັນໃນການຍ້າຍຮ້ານຄ້າ ຖ້າ ຮ້ານຄ້ານັ້ນເຮັດດ້ວຍວັດສະດຸຜົນເມືອງ(ໃມ່ ໃຜ່)ຫຼືສິ່ງທີ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້(ສາມາດຍົກ ໄປໄດ້ໂດຍບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງມີການຖອນມ້າງ). ມັນຈະໃຊ້ເວລາປະມານ 2ວັນໃນການໃນການ ຍ້າຍຫຼືຊ້ອມແປງ ຮ້ານຄ້າ ຖ້າຮ້ານຄ້ານັ້ນເຮັດ ດ້ວຍວັດສະດຸທີ່ມີຄວາມທົນທານ(ໃມ່ຫຼືຊີມັງ). ການກຳນົດອັດຕາກຳໄລຈະຖືກກຳນົດ ໂດຍ ການລົງສໍາພາບແບບບໍ່ເປັນທາງການກັບບັນດາ ເຈົ້າຂອງຮ້ານຄ້າ ເພື່ອເກັບກຳ ຜົນກຳໄລຕໍ່ມື້.
ຜົນລະປຸກ ຫຼື ຕົ້ນໄມ້	ເຈົ້າຂອງ ຜົນລະປຸກ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ຫຼືເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ	<ul style="list-style-type: none"> ຖ້າເປັນຜົນລະປຸກ ທີ່ພວມມີຜົນລະປຸກແຕ່ຍັງບໍ່ທັນເກັບກ່ຽວໄດ້, ອີງໃສ່ ລາຄາ ໃນຊ່ວງເວລາການຍົກຍ້າຍ ຊຶ່ງຈະປະເມີນມູນຄ່າຕາມການຄິດໄລ່ໃນ ຊ່ວງ3ປີຜ່ານມາ ປີທີ່ຕົ້ນໄມ້ນັ້ນ ໃຫ້ຜົນຜະລິດຫຼາຍສຸດ ແລະ ລາຄາຂອງ ຜົນລະປຸກໃນຂະນະນັ້ນ. ສໍາລັບຜົນລະປຸກ, ແມ່ນຈະມີການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ອີງ ໃສ່ລາຄາ ໃນຊ່ວງເວລາການຍົກຍ້າຍ ແລະ ລາຄາຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ ຊຶ່ງຈະປະ ເມີນມູນຄ່າຕາມຊະນິດ, ອາຍຸ ແລະກຳລັງຂອງຜົນຜະລິດ. ສໍາລັບຕົ້ນໄມ້ເສດຖະກິດ, ແມ່ນຈະມີການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດ ອີງໃສ່ລາຄາ ໃນຊ່ວງເວລາການຍົກຍ້າຍ ແລະ ລາຄາຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ ຊຶ່ງຈະ ປະເມີນມູນຄ່າຕາມຊະນິດ, ອາຍຸ ແລະ ຂະໜາດຂອງຕົ້ນໄມ້. 	
ການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນດ້ານ ວັດທະນະທຳ ຊົ່ວຄາວ/ສຸກສາລາ ບ້ານ/ ໝູ່ບ້ານ ຫຼືການເປັນເຈົ້າ ຂອງຮ່ວມກັນ.	ຊຸມຊົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນໃນໝູ່ບ້ານ	<ul style="list-style-type: none"> ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແມ່ນຈະອີງໃສ່ລາຄາ ໃນຊ່ວງເວລາການຍົກຍ້າຍ ສໍາລັບໂຄງສ້າງບ້ານເຮືອນຕ່າງໆ. 	

ລາຍການທີ່ຖືກຜົນກະທົບ	ສິດທິຂອງບຸກຄົນ	ສິດທິ	ບັນຫາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ສຸສານທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ	ເຈົ້າຂອງສຸສານ	<ul style="list-style-type: none"> ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດໃຫ້ກັບແຕ່ລະຄອບຄົວທີ່ຖືກຜົນກະທົບເພື່ອເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຊຸດຈົກ, ຍົກຍ້າຍ, ແລະ ອື່ນໆ 	
ເສົາໄຟຟ້າ	ບໍລິສັດໄຟຟ້າ	<ul style="list-style-type: none"> ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍເປັນເງິນສົດເພື່ອເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຮື້ຖອນ, ໂອນມອບ ແລະ ກໍ່ສ້າງ. 	

ລາຍການທີ່ຖືກຜິດກະທົບ	ສິດທິຂອງບຸກຄົນ	ສິດທິ	ບັນຫາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ຄ່າເບ້ຍລ້ຽງ ໃນການດຳລົງຊີວິດ	<p>ການຍົກຍ້າຍຄົວເຮືອນ-ການຍົກຍ້າຍດິນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຫຼື ຈຸດອື່ນໆ.</p> <p>ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ ສູນເສຍທີ່ດິນເຮັດການຜະລິດເທົ່າກັບຫຼືຫຼາຍກວ່າ 10%</p>	<ul style="list-style-type: none"> ການຍົກຍ້າຍທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ ທີ່ບໍ່ມີຜົນກະທົບເຖິງທຸລະກິດ ຫຼື ແຫຼ່ງລາຍຮັບຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ວຍເງິນສົດຫຼືປັດໄຈອື່ນ ທີ່ເທົ່າກັບເຂົ້າ 16 ກິໂລຕໍ່ຄົນ ຕາມລາຄາທ້ອງຕະຫຼາດ ຕໍ່ ຫົວໜ່ວຍຈຳນວນສະມະຊິກຄົວເຮືອນໜຶ່ງ ໃນໄລຍະເວລາ3 ເດືອນ. ການຍົກຍ້າຍທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ ທີ່ມີຜົນກະທົບເຖິງແຫຼ່ງລາຍຮັບ (ຕົວຢ່າງ: ທຸລະກິດ) ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜິດກະທົບ ສູນເສຍທີ່ດິນເຮັດການກະເສດຫຼາຍກວ່າ 10ເປີເຊັນຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ວຍເງິນສົດ ຫຼື ປັດໄຈອື່ນ ທີ່ເທົ່າກັບເຂົ້າ 16 ກິໂລຕໍ່ຄົນ ຕາມລາຄາທ້ອງຕະຫຼາດ ຕໍ່ ຫົວໜ່ວຍຈຳນວນ ສະມະຊິກຄົວເຮືອນໜຶ່ງໃນໄລຍະເວລາ6ເດືອນ. 	
ຄ່າຂົນຍ້າຍ	ການຍ້າຍຄົວເຮືອນໄປຢູ່ຈຸດອື່ນ.	<ul style="list-style-type: none"> ສະໜັບສະໜູນລົດບັນທຸກໃນການຂົນຍ້າຍວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ທັງເກົ່າ ແລະ ໃໝ່ ແລະ ສັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ. 	<ul style="list-style-type: none"> ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການອາດຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຮູບແບບເງິນສົດ. ຍອດເງິນ(ຄ່າແຮງງານ ແລະ ເຄື່ອນຍ້າຍແຕ່ຈຸດເກົ່າເຖິງຈຸດທີ່ຕັ້ງໃໝ່) ຈະຖືກກຳນົດໃນຊ່ວງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
ຜົນກະທົບຢ່າງຮຸນແຮງເຖິງກຸ່ມຄົນຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໂຕເອງໄດ້ (ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການຕ້ອງຍ້າຍ ແລະ ສູນເສຍເຄື່ອງມືເຮັດການຜະລິດເທົ່າກັບຫຼືຫຼາຍກວ່າ 10%)	ກຸ່ມຄົນຫຼືຄົວເຮືອນ ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໂຕເອງໄດ້ເຊັ່ນຄອບຄົວທຸກຍາກ, ຫຼືຄອບຄົວທີ່ມີຫົວໜ້າຄອບຄົວເປັນຜູ້ຍິງ, ຜູ້ເຖົ້າ, ຜູ້ເສຍອົງຄະ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົາ.	<ul style="list-style-type: none"> ແຈກເຂົ້າສານ ໃນເດືອນທຳອິດຕໍ່ຄົນ ຕາມຫົວໜ່ວຍຈຳນວນຄົນໃນຄົວເຮືອນ ມີຄວາມສະເໝີພາບໃນການເຂົ້າຮ່ວມການຜື້ນຜູ້ລາຍຮັບ. ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ຈະເປັນຜູ້ຮັບເລືອກຮັບສະມັກຄົນທີ່ຖືກຜິດກະທົບ ແລະ ກຸ່ມທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໂຕເອງໄດ້ມາເຮັດເປັນກຳມະກອນຊ່ວຍໃນການສ້າງທາງ ຫຼື ສ້ອມແປງທາງ. 	<ul style="list-style-type: none"> ຄົນທຸກຍາກ ທີ່ຢູ່ຕໍ່າກວ່າເສັ້ນລະດັບຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ ຄືກັນກັບການກຳນົດກຸ່ມທຸກຍາກຕາມຂໍ້ຕົກລົງຂອງທະນາຄານໂລກ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ການຂົນສົ່ງ (MPWT) - ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (DoW) ແມ່ນໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA) ຈະຮັບຜິດຊອບໃນການ ເຮັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ໃນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບແຂວງ, ຄູ່ຮ່ວມງານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຕ່າງໆ (ອົງການບໍ່ຫວັງຜົນກໍາໄລ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ໂດຍຊຸມຊົນ), ຊຸມຊົນ ແລະ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນປະຈໍາ ຕະຫຼອດຊ່ວງສ້າງແຜນໃຫ້ການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ, ຊ່ວງການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ການວາງແຜນ ແລະ ການຫຍໍ້ຍ້າຍທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນອື່ນໆ ຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະດໍາເນີນພາຍໃຕ້ຂະບວນການທີ່ບໍ່ເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆ, ຊ່ວງກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ການປຶກສາຫາລື ຕ້ອງມີການເຮັດບົດບັນທຶກໄວ້. ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນລ່ວງໜ້າ ກ່ຽວກັບແບບຟອມການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ (ຖ້າມີການນໍາໃຊ້), ການຍົກຍ້າຍທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ອື່ນໆແກ່ພວກເຂົາ, ລວມມີ:

- ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບໂຄງການຢ່ອຍ;
- ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ລະດັບ ຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການຢ່ອຍ.
- ລາຍລະອຽດຂອງສິດທິຜົນປະໂຫຍດ ພາຍໃຕ້ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) / ແຜນດໍາເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ແລະ ການຮຽກຮ້ອງ ວິທີການໄດ້ຮັບສິດທິຜົນປະໂຫຍດຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ;
- ອັດຕາ ແລະ ຂະບວນການການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ;
- ການຍົກຍ້າຍທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ການປຶກສາຫາລືໃນການພັດທະນາເຂດຈັດສັນຍົກຍ້າຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜິດ, ແຈ້ງຂໍ້ຕົກລົງ ໃນການປຶກສາຫາລື ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນຂະບວນການປຶກສາຫາລື;
- ໄລຍະເວລາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ເໝາະສົມວ່າດ້ວຍການມອບສິດທິຜົນປະໂຫຍດ; ແລະ
- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ ແລະ ວິທີການນໍາໃຊ້

9.0 ການເຊື່ອມໂຍງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ກັບການກໍ່ສ້າງ

ດັ່ງທີ່ກ່າວໄປແລ້ວ, ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ຖືກຄາດໄວ້ວ່າຈະມີການຍົກຍ້າຍທີ່ຢູ່ອາໄສ ເຊິ່ງເປັນຜົນຈາກ ການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບ ການລົງທຶນລະບົບໂຄ່ງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ທີ່ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ. ການລິເລີ່ມລະບົບໂຄ່ງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ອາດຈະມີການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບາງສ່ວນ ແບບຖາວອນ ໃນການສ້າງຕາຝັ່ງກັນເຈື່ອນ, ຄັນຄູກັນນໍ້າ, ການປັບປຸງຮ່ອງລະບາຍນໍ້າ ແລະ ປະຕູນໍ້າ, ຝາຍ, ແລະ ບັນດາສວນແຄມນໍ້າ. ຊຶ່ງສິ່ງກໍ່ສ້າງເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ມີການຫຍໍ້ຍ້າຍທີ່ດິນ. ນອກເໜືອຈາກນັ້ນ, ຈະມີການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບາງສ່ວນ ເປັນການຊົ່ວຄາວ ເພື່ອ ເຮັດຊຸມ ຫຼື ປ່ອນຈັດການສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການກໍ່ສ້າງຊຶ່ງເກີດຈາກການທີ່ບໍ່ໄດ້ຄາດຫວັງ ຈະມີການຜົນກະທົບໃນລະດັບຕໍ່າ, ລວມເຖິງການປົດທາງເຂົ້າຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຜົນກະທົບເຖິງຊັບສິນ (ຕົວຢ່າງ: ທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງ). ການລິເລີ່ມລະບົບໂຄ່ງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ອາດຕ້ອງ ໄດ້ເຮັດການຫຍໍ້ຍ້າຍ ສິ່ງປຸກສ້າງຊົ່ວຄາວ, ການສູນເສຍການເຮັດກະເສດຊົ່ວຄາວເຊິ່ງ ອາດເກີດຈາກ ການ ສູນເສຍຜົນລະປຸກ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ໃນເຂດກໍ່ສ້າງຄັນຄູກັນນໍ້າ, ຮ່ອງລະບາຍນໍ້າ ແລະ ປະຕູນໍ້າ, ຝາຍ ແລະ ສ່ວນແຄມນໍ້າ (ຫຼາຍແຫ່ງ) ຫຼື ເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນ.

ການຫຍໍ້ຍ້າຍທີ່ດິນຄວນມີການກຳນົດໃນຊ່ວງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການອອກແບບລະບົບໂຄ່ງລ່າງຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວເມືອງສະບັບສຸດທ້າຍໄດ້ເຮັດສໍາເລັດ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ການຮຽກຮ້ອງ ການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ດິນຫຍໍ້ຍ້າຍ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງມັນຕໍ່ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ມີການຄາດການວ່າ ການເຄື່ອນຍ້າຍຊົ່ວຄາວ ຫຼື ການຢຸດສະງັກຂອງທຸລະກິດ ໃນເວລາສັ້ນ ອາດສົ່ງຜົນກະທົບ ທາງສັງຄົມ ເຖິງຊຸມຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນກຸ່ມຕ່າງໆ.

ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ອາດເລືອກການປະກອບສ່ວນທີ່ດີທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແບບສະໝັກໃຈ ໂດຍບໍ່ມີການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ. ສະຖານະການນີ້ຈະຖືກຍອມຮັບພຽງກໍລະນີດຽວຄື ຜົນກະທົບໜ້ອຍ ໃນຂະນະທີ່ຜົນປະໂຫຍດ ເຖິງ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການໄດ້ຮັບການຍືນຍັນ. ຂະບວນການ

ປົກສາຫາລື ແລະ ທ່າແຮງໃນ ການປະກອບສ່ວນ ຈະຕ້ອງດຳເນີນໄປ ຢ່າງໂປ່ງໃສ, ເປີດເຜີຍ ແລະ ນຳພາໂດຍ ຄະນະກຳມະການ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນບ້ານ (VRS) ກັບການຕັດສິນໃຈ ພາຍໃຕ້ ການປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ ບົນພື້ນຖານເສລີ ແລະ ໄດ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນຂອງການປົກສາຫາລື ແລະ ບໍ່ມີການເລືອກປະຕິບັດກັບຜູ້ຖືກຜິດກະທົບ.

ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ, ທີ່ບໍ່ໄດ້ຢູ່ໃນສະຖານະພາບທຸກຍາກ, ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຫຼາຍດ້ານ, ຕາມຫຼັກການທີ່ໄດ້ກ່າວໃນໂຄງຮ່າງສິດທິ, ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອພວກເຂົາໃນການຝຶນຝູ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ສຸຂະພາບໃຫ້ຄື ກັບຊ່ວງກ່ອນທີ່ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ເຂົ້າມາ. ສຳລັບບຸກຄົນທີ່ຄອບຄອງທີ່ດິນໂດຍບໍ່ຖືກຕາມລະບຽບຫຼັກການ(ຕົວຢ່າງ: ລູກລຳດົນລັດ) ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການສູນເສຍທີ່ດິນ ແຕ່ຈະໄດ້ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການສູນເສຍຊັບສິນ ທີ່ພວກເຂົາເປັນຄົນສ້າງຂຶ້ນຈາກເງິນສ່ວນໂຕ, ແລະ ສຳລັບການສູນເສຍລາຍຮັບ ແມ່ນພວກເຂົາຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນການຝຶນຝູ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ສຸຂະພາບ. ມາດຕະການລະອຽດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈະຖືກກຳນົດ ໂດຍອົງໃສ່ການສຳຫຼວດປະຊາກອນ ແລະ ການສຳຫຼວດ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນຊ່ວງພັດທະນາ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) ຫຼື ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP).

ບຸກຄົນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະຖືກບັນທຶກໃນໄລຍະເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ແລະ ຈະໄດ້ໃຫ້ຄຳປົກສາຫາລື ຫຼັກການ ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ແລະ ການສູນເສຍ ຫຼື ເສຍຫາຍ ເຖິງຊັບສິນ. ບັນດາການເສຍຫາຍເຖິງຊັບສິນ, ເຊັ່ນ: ພືດຢືນຕົ້ນ, ຕົ້ນໄມ້, ຮົ່ວຫຼືຮ້ານຄ້າ, ແລະສູນເສຍລາຍຮັບ, ລວມເຖິງການສູນເສຍການເກັບກ່ຽວຜົນລະປູກທີ່ຈະຖືກຫຼຸດນ້ອຍລົງ, ແລະ ຊ່ວງເວລາຢຸດສະຖານຂອງບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ເປັນສິ່ງທີ່ຈະຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້. ການສູນເສຍວຽກເຮັດງານທຳ, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໂດຍຈະບໍ່ຄຳນຶງເຖິງສະຖານະທາງກົດໝາຍ ຂອງເຈົ້າຂອງສິດ ໂດຍອີງຕາມ ໂຄງຮ່າງສິດທິຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ໃນ ກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF)

ການສຳຫຼວດຕະຫຼາດ ຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນດ້ານລາຄາຕ່າງໆໃນທ້ອງຕະຫຼາດເຊັ່ນ: ລາຄາທີ່ດິນ, ລາຄາວັດສະດຸກໍ່ສ້າງສຳລັບ ສິ່ງປຸກສ້າງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ລາຄາຜົນລະປູກ ແລະ ລາຍການອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະໄດ້ນຳໃຊ້ ເປັນຫົວໜ່ວຍ ໃນການກຳນົດ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ. ກິດຈະກຳນີ້ ແມ່ນເພື່ອ ຮັບປະກັນ ຊຸມຊົນ ແລະ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ ມີຄວາມສາມາດໃນການຈັດຊື້ທີ່ດິນແຫຼ່ງໃໝ່ໄດ້ໃນລາຄາໃກ້ຄຽງກັນ.

ການສູນເສຍລາຍຮັບ ແລະ ຊັບສິນ ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ເປັນຈຳນວນເງິນຖ້ວນໂດຍບໍ່ມີພາສີ ຫຼື ຄ່າທຳນຽມໃດໆ.

ການສຳຫຼວດປະຊາກອນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນທີ່ສຸດ ແລະ ກ່ອນທີ່ ລິເລີ່ມລະບົບໂຄງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ໄດ້ຮັບການຍືນຍັນ ແລະ ພັດທະນາ ຜົນກະທົບສະສົມຂອງໂຄງການ ເຖິງ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ທຸລະກິດ. ຈະໄດ້ ມີການ ເຮັດມື້ປິດບັນຊີການລົງທະບຽນ ໃນທັນທີ ຫຼັງຈາກ ການ ກຳນົດ ການລິເລີ່ມໂຄງລ່າງໂຄງການຍ່ອຍ ໄດ້ຮັບການຍືນຍັນ.

ການສຳຫຼວດ ຄົວເຮືອນ ຈະໄດ້ໃຊ້ ເພື່ອການບັນທຶກ ບັນດາຊັບສິນທີ່ຈະສູນເສຍ ເນື່ອງຈາກຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ. ເຄື່ອງມືທາງກົດໝາຍຈະໃຊ້ເພື່ອ ການບັນທຶກການສູນເສຍຊັບສິນ ແລະ ຈະໄດ້ມີການລົງລາຍເຊັນເປັນຫຼັກຖານຈາກແຕ່ລະຄົວເຮືອນ, ເຮືອນຄ້າງຄຽງ ແລະ ຕົວແທນຈາກອຳນາດການປົກຄອງຖ້ອງຖິ່ນ. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ສະເໝີພາບກັນກັບແຕ່ລະບຸກຄົນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈະໄດ້ ອີງໃສ່ ເຄື່ອງມືທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ລາຍລະອຽດ ຂອງວິທີການຄິດໄລ່ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ເຊິ່ງຈະໄດ້ກຳນົດໃນ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP).

10.0 ໂຄງຮ່າງລະບົບການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ

ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA), ກະຊວງໂຍທາທິການແລະການຂົນສົ່ງ (MPWT) - ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ຈະສ້າງ ໂຄງຮ່າງລະບົບການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ ຂອງຊຸມຊົນໃນຫຼາຍລະດັບເຊັ່ນ ລັດດັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ (ເຊັ່ນ ຄະນະກຳມະການ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນບ້ານ (VRS) ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ຫຼື ຂັ້ນແຂວງ. ບັນດາຄະນະກຳມະການເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຮັບ, ປະເມີນ ແລະ ຊ່ວຍຫາທາງອອກ ໃຫ້ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ ມີຄວາມກັງວົນ, ຄຳຮ້ອງ ແລະ ຂັດຂ້ອງໃຈ. ຄະນະກຳມະການ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ ຄວນປະກອບດ້ວຍ ຕົວແທນຈາກ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜິດກະທົບຈາກໂຄງການ, ບັນດາຫົວໜ້າຊຸມຊົນ, ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນອິດສະຫຼະ (ອົງການບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ, ອົງການຈັດຕັ້ງໂດຍຊຸມຊົນ) ແລະ ນອກຈາກນັ້ນ ຈະມີຕົວແທນຈາກຂັ້ນບ້ານ ແລະ ເມືອງ, ແລະ ຈາກ ໜ່ວຍງານບໍລິຫານ

ໂຄງການ(PMU) ແລະ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ (PIU). ຄະນະກຳມະການ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ ຈະດຳການ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງສິດທິຜົນປະໂຫຍດ ຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ໃນຊ່ວງລະຫວ່າງການດຳເນີນລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ.

ການປົກສາຫາລືກັບ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນລຳດັບຕົ້ນໆ ໃນຊ່ວງການວາງແຜນໂຄງການ Lao PDR SEA DRM. ກ່ອນທີ່ໂຄງການຢ່ອຍຈະເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ບັນດາຫົວໜ້າໝູ່ບ້ານ ຈະໄດ້ເຮັດການສຳຫຼວດໂດຍກົງ ກັບຄົນທີ່ມີດິນ ແລະ ຊັບສິນຖືກຜົນກະທົບ. ບັນດາຫົວໜ້າໝູ່ບ້ານຈະເຮັດຢ່າງເສລີ, ມີການແຈ້ງການປົກສາຫາລືໃຫ້ກຸ່ມທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ລວມເຖິງ ບັນດາທຸລະກິດ ແລະ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ເພື່ອສົນທະນາ ທາງເລືອກ ໃນການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ແລະ ການມອບຄືນທີ່ດິນ. ຂະບວນການທັງໝົດ ຕ້ອງມີການສ້າງເປັນເອກະສານໄວ້ເພື່ອອ້າງອີງ.

ບັນດາຄຳຮ້ອງ ແລະ ຂໍ້ຂັດຂ້ອງຈະຖືກຮັບໂດຍການຂຽນ, ຫຼື ດ້ວຍຄຳເວົ້າ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນຈະມີການບັນທຶກເປັນລາຍລັກອັກສອນ, ຈາກ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ຈະຖືກບັນທຶກ ໂດຍຄະນະກຳມະການ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນ. ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນ ຄ່າທຳນຽມ ຕ່າງໆ ໃນຂະບວນການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ. ຂໍ້ຂັດຂ້ອງຕ່າງໆທີ່ຜິວຜັນເຖິງການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍການເຈລະຈາ ເພື່ອ ເປົ້າໝາຍສູງສຸດຄວາມເຫັນເປັນເອກະພາບກັນ. ຂະບວນການການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດຂ້ອງ ແມ່ນ ແນໄສການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃຫ້ຂອບເຂດເວລາ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສຂອງລະບົບໃນການຮັບຝັງສຽງ ແລະ ໃຫ້ການແກ້ໄຂ ບັນຫາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ. ຂະບວນການການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດຂ້ອງນີ້ ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມໝາຍວ່າ ຫຼີກລ້ຽງຂັ້ນຕອນການແກ້ໄຂບັນຫາ ຂອງລັດຖະບານ, ບໍ່ໄດ້ໝາຍເຖິງ ລະບຽບຫຼັກການແຫ່ງຊາດ, ແຕ່ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຂັດຂ້ອງ ຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການໄດ້ຢ່າງທັນເວລາ, ເຮັດໃຫ້ທຸກຄົນ ແລະ ທຸກຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ປະຊາຊົນກຸ່ມຕ່າງໆ ທີ່ຈະມີລະດັບຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນກະທົບຈາກການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂະບວນການເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ ຢ່າງສະດວກສະບາຍ ແລະ ວ່ອງໄວ.

ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບທ້ອນ (ARAP) ຫຼື ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ຈະໄດ້ກຳນົດຄວາມໝາຍ ຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ການຍົກຍ້າຍທະລະກິດ ເພື່ອ ຈະລວບລວມເອົາບັນດາຄຳຮ້ອງ, ຂໍ້ຂັດຂ້ອງ ມາໃຫ້ບັນດາຜູ້ບໍລິຫານໂຄງການເອົາໃຈໃສ່ພິຈາລະນາ. ຂະບວນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດຂ້ອງ ລວມເອົາ ມາດຕະຖານການປະຕິບັດວຽກທີ່ເໝາະສົມ, ການລວມເອົາ ການກຳນົດໄລຍະເວລາ ທີ່ຈະໃຊ້ເພື່ອແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ ແລະ ບໍ່ຄວນມີການເກັບເອົາຄ່າທຳນຽມໃດໆ ກັບຜູ້ຍົກຍ້າຍ. ແຜນຈັດແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບທ້ອນ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ຍັງຄວນກຳນົດ ແນວທາງອື່ນ ທີ່ມີໄວ້ເພື່ອ ຄົນໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຖ້າໂຄງການ LAO PDR SEA DRM ແລະ ຂະບວນການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ບໍ່ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ. ຫົວຂໍ້ທີ່ 23 ແລະ 24 ຂອງ ຂອງດຳລັດ 84/ລບ (2016) ກຳນົດໃຫ້ໂຄງການ LAO PDR SEA DRM ສ້າງລະບົບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດຂ້ອງຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ດຳລັດກຳນົດ ອີງປະກອບຂອງໂຄງການຢ່ອຍ, ພະແນກໂຍທາທິການແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ຂະແໜງ ໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ຈະ ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງ ຂະບວນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດຂ້ອງ ແລະ ຈະເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແກ້ໄຂບັນຫາ.

ກອບຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF) ລະບຸເນື້ອໃນລະອຽດ ກ່ຽວກັບຂະບວນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດຂ້ອງ ສຳລັບໂຄງການ LAO PDR SEA DRM. ຂໍ້ຂັດຂ້ອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຖິງບັນຫາ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທັງຈາກທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ເຖິງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ຍ້ອນຜົນກະທົບຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການລິເລີ່ມໂຄງການ ຢ່ອຍ ຈະຖືກແກ້ໄຂໂດຍ ຄະນະກຳມະການ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ(GRC) ໂດຍຜ່ານ ໂຄງຮ່າງການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຂອງ ໂຄງການ LAO PDR SEA DRM ໃນຮູບສະແດງ 1.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຜູ້ຮ້ອງທຸກ ມີສິດໃນການບໍ່ໄປຕາມລະບົບຂັ້ນຕອນ ແລະ ສາມາດແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ ໂດຍກົງ ກັບ ຫ້ອງການພະແນກໂຍທາທິການແຂວງ (DPTW-PIU) ຫຼື ສະພາແຫ່ງຊາດ, ດັ່ງທີ່ກົດໝາຍແຫ່ງສປປ ລາວໄດ້ກຳນົດໄວ້. ໃນແຕ່ລະ ຂັ້ນ ຂອງ ຂໍ້ຂັດຂ້ອງລະອຽດ, ການສົນທະນາ ຫຼື ຜົນໄດ້ຮັບ ຈະຖືກເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງ ແລະ ບັນທຶກ ໃນປຶ້ມຕິດຕາມຄຳຮ້ອງຮຽນ. ສະພາບການ ການຮັບຄຳຮ້ອງ ແລະ ການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ ຈະໄດ້ລາຍງານໃນບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ ເຖິງ ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງແຂວງອຸດົມໄຊ, ຂະແໜງການໂຍທາທິການທາງນ້ຳ. ເພື່ອໃຫ້ຂະບວນການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບແລະວ່ອງໄວຂຶ້ນ, ຂັ້ນຕອນລຸ່ມນີ້ຈະຖືກນຳໃຊ້:

- ຂັ້ນຕອນທີ 1: ຖ້າ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ບໍ່ພໍໃຈກັບແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ສາມາດສະເໜີບັນຫາໂດຍການຂຽນໜັງສື ຫຼື ລາຍງານດ້ວຍປາກເປົ່າ ເຖິງຄະນະກຳມະການ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນບ້ານ (VRS) ຫຼື ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນເມືອງ (DRO). ຖ້າແມ່ນຄຳຮ້ອງ ດ້ວຍປາກເປົ່າ, ບ້ານຄວນເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງທີ່ຂຽນບັນທຶກຄຳເວົ້າໄວ້. ຄະນະກຳມະການ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນບ້ານ (VRS) ຫຼື ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນເມືອງ (DRO) ຄວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງພາຍໃນ 2ອາທິດ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 2: ຖ້າ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ບໍ່ພໍໃຈກັບຂັ້ນຕອນທີ 1, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການສາມາດຍື່ນຄຳຮ້ອງເຖິງຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງໂຄງການ (PRO) ຫຼັງຈາກບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໄດ້ຮັບການຕັດສິນຈາກຂັ້ນຕອນທີ1.ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງໂຄງການ (PRO) ຕ້ອງມີການຕັດສິນບັນຫາ ພາຍໃນ 2ອາທິດ;

ແຜນວາດ 1 ຂະບວນການຮັບ ແລະ ແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງ ຂອງປະຊາຊົນ (GRM)



- ຂັ້ນຕອນທີ 3: ຖ້າ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ບໍ່ພໍໃຈກັບຂັ້ນຕອນທີ2, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການສາມາດຍື່ນຄໍາຮ້ອງເຖິງຄະນະກຳມະການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແຂວງ-ອົງການ ຕຸລາການເພື່ອພິຈາລະນາໃຫ້ການແກ້ໄຂພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບການຕັດສິນຈາກທ້ອງຖານຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງໂຄງການ (PRO). ອົງການຕຸລາການ ຕ້ອງມີຄໍາຕັດສິນພາຍໃນ10ວັນ; ແລະ
- ຂັ້ນຕອນທີ 4: ຖ້າ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຍັງບໍ່ພໍໃຈກັບການຕັດສິນຂອງອົງການ ຕຸລາການ, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການສາມາດຍື່ນຄໍາຮ້ອງເຖິງອຳນາດການປົກຄອງສານ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍແຫ່ງສປປລາວ.

ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ສາມາດເຮັດຄໍາຮ້ອງ ຫຼື ຄໍາອຸທອນໃນທຸກເລື່ອງ ແລະ ກັບທຸກ ພາກສ່ວນຂອງການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ລວມເອົາບັນຫາທີ່ຜິວພັນເຖິງ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ. ແບບຝອມ ຄໍາຮ້ອງ ຫຼື ການມີຄໍາເຫັນກ່ຽວກັບ ຂໍ້ຂັດຂ້ອງຈະຖືກພັດທະນາຂຶ້ນພາຍໃຕ້ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ແລະ ຈະມີຜ່ອມໃຊ້ ທີ່ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງ, ລວມເຖິງສະຖານທີ່ທີ່ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ອາໄສຢູ່, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ໃຊ້ ເພື່ອປະເມີນຄໍາຮ້ອງ ຫຼື ຂໍ້ຂັດຂ້ອງ. ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບຄໍາກະຈ່າງແຈ້ງ ກ່ຽວ ກັບຄໍາຮ້ອງຮຽນ ຫຼື ຄໍາອຸທອນຂອງພວກເຂົາໂດຍຜ່ານກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ ແລະ ໃນຮູບແບບການສົນທະນາສື່ສານ ປະເພດອື່ນໆ. ເຕັກນິກໃນການສື່ສານ ແລະ ເຄື່ອງມືໃນການສື່ສານ ອື່ນໆ ຄວນໃຊ້ ເພື່ອ ສື່ສານ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນ ບັນດາບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ມູນຕ່າງໆ. ແນວຄິດ ແລະ ຄໍາແນະນໍາ ກ່ຽວກັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ທີ່ໄດ້ຈາກຄວາມກັງວົນຂອງປະຊາຊົນ ຫຼື ອົງ ການຈັດຕັ້ງ ຄວນເຮັດເປັນເອກະສານ ແລະ ອົງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໃນຂັ້ນຕ່າງໆ ຄວນ ສຶກສາ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາໃຫ້ທັນກັບ ເວລາທີ່ລະບຸໄວ້.

ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອການແກ້ໄຂ ຄໍາຮ້ອງຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ອຸທອນບໍ່ຄວນ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆແລະ ດໍາເນີນການ ຊ່ວຍເຫຼືອ ລໍາໃຫ້ ຜູ້ຮ້ອງທຸກ ແລະ ການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງ. ໜ່ວຍງານຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA) ຈະເປັນ ໜ່ວຍງານ ຮັບຜິດຊອບ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆທີ່ອາດ ເກີດຂຶ້ນ ໃນຊ່ວງເຮັດຄໍາຮ້ອງ ແລະ ຄໍາອຸທອນ ການຈັດຫາທຶນເພື່ອການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

11.0 ການກະກຽມ ການລະດົມທຶນໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

ແຜນດໍາເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ຈະລວມເອົາລາຍລະອຽດຂໍ້ມູນ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ສິດທິຜນປະໂຫຍດໃນການຝຶນຝູ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ຂັ້ນຕອນ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນການຍົກຍ້າຍ PAP ແລະ PAH. ການກະກຽມ ແມ່ນຈະເຮັດເພື່ອ ຈັດປະເພດ ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ຊັບສິນຂອງ PAP ແລະ PAH ເຊິ່ງ ໂດຍພື້ນຖານ ແມ່ນ ດິນກະສິກໍາ, ດິນທີ່ຢູ່ອາໄສ, ດິນເຮັດການຄ້າຂາຍ, ເຮືອນ, ຊັບສິນເຮັດການຄ້າຂາຍ ແລະ ອື່ນໆ. ລາຍລະອຽດການປະເມີນ ງົບປະມານ ຈະເຮັດ ໃຫ້ກະກຽມເງິນສໍາຮອງພຽງພໍ ແລະ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) ແລະ ແຜນດໍາເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ຈະໄດ້ສ້າງແຫຼ່ງທຶນຂຶ້ນ ແບບຈະແຈ້ງ ເພື່ອໃຫ້ມີງົບປະມານພຽງພໍ ຕໍ່ກັບ ຄວາມຮຽກຮ້ອງ. ARAP/RAP ຈະຮັບປະກັນການໃຫ້ວຽນຂອງງົບປະມານ ຈະສອດຄອງກັບຕາຕະລາງເວລາ ສໍາລັບການ ຈ່າຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ໃຫ້ ການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ.

12.0 ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປຶກສາຫາລື

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄປຂ້າງເທິງ, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການພັດທະນາແລະ ຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ. ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະຖືກໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ໂດຍອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຄະນະກຳມະການຢ່ອຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ(VRS), ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ. ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະຖືກເຊີນ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ໃນລະດັບຕົ້ນໆຂອງຂະບວນການ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ດ້ານຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ຽວກັບ ການສະເໜີໂຄງການຢ່ອຍ ວ່າດ້ວຍການລິເລີ່ມລະບົບໂຄ່ງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄຟນໍ້າຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ. ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ຈະລວມ ໃນ ມື້ປິດບັນຊີການລົງທະບຽນ ສໍາລັບແຕ່ລະການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ, ເກນຄຸນສົມບັດ ແລະ ສິດທິຕ່າງໆ, ຮູບແບບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ຂະບວນການແກ້ໄຂ ຄໍາຮ້ອງ ແລະ ຂໍ້ຂັດຂ້ອງ.

ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນກຸ່ມຕ່າງໆ ຈະໄດ້ຮັບ ໂອກາດໃນການນໍາສະເໜີແນວຄວາມຄິດຂອງພວກເຂົາ ແລະ ຄໍາແນະນໍາຂອງເຂົາເຈົ້າ ເຂົ້າໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະປະສົບຜົນສໍາເລັດໂດຍອາໄສການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ການສົນທະນາກຸ່ມ (FGD) ກັບ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ເພື່ອຮັບປະກັນພາກສ່ວນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ມີບົດບາດໃນຂະບວນການ.

ດັ່ງທີ່ກ່າວໄປກ່ອນໜ້ານີ້, ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນຫຼາຍຄະນະກຳມະການ, ລວມເຖິງ ຄະນະກຳມະການ ແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງ (ຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນ), ເພື່ອຮັບປະກັນ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພວກເຂົາ ຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ໂດຍອາໄສຜ່ານຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ ຂອງ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP), ເຊິ່ງລວມມີການກະກຽມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ອີງຕາມ ການສໍາເລັດ ໂຄງການຍ່ອຍ, ການສໍາຫຼວດແມ່ນຄວນດຳເນີນພາຍໃຕ້ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT) - ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (DoW) - ໜ່ວຍງານບໍລິຫານໂຄງການ (PMU) ໃນບັນດາ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການເພື່ອເຂົ້າເຖິງ ລະດັບຄວາມພໍໃຈຂອງຂະບວນການ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ຂອງແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP).

13.0 ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການລາຍງານ

ວຽກງານການຕິດຕາມ ແມ່ນພາກສ່ວນຫຼັກ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ Lao PDR SEA DRM. ເຊັ່ນ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (DIA), ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (DoW) - ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT) ຈະມີ ພະນັກງານພຽງພໍ ແລະ ເຮັດວຽກເຕັມເວລາ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ຂະບວນການຕິດຕາມພາຍໃນ. ພະນັກງານເຫຼົ່ານີ້ ຈະຕິດຕາມຂະບວນການ ຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ຫຼື ການສົ່ງຄືນທີ່ດິນ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບ ອຳນາດການປົກຄອງ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ຂັ້ນເມືອງ. ຖ້າ ຈຳເປັນ, ການສ້າງຄວາມສາມາດ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ພະນັກງານ ໃນຂະບວນການຕິດຕາມ ເຊິ່ງລັດຖະບານຈະກຳນົດພະນັກງານ ມີ ໜຶ່ງຊຸດເຝິກອົບຮົມ.

ເນື້ອໃນຂອງການຕິດຕາມພາຍໃນລວມມີ:

- ການຈ່າຍ ແລະ ໃຊ້ງົບປະມານ ເພື່ອການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ແລະ ພື້ນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່;
- ຊ່ວຍເຫຼືອກຸ່ມທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໂຕເອງໄດ້;
- ການປັບ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ;
- ຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານຂອງທີ່ດິນໃໝ່;
- ໄລຍະເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຕ່າງໆທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ;
- ນະໂຍບາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ລະບຽບ ໃນແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;
- ການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໃນຊ່ວງການເຮັດ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້ (ARAP) / ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP); ແລະ
- ການຮັບພະນັກງານ, ການເຝິກອົບຮົມ, ຕາຕະລາງການເຮັດວຽກ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໃນຂັ້ນຕ່າງໆ.

ການຕິດຕາມຊ່ວງເຄິ່ງປີ ຈະໄດ້ເຮັດຕາມລາຍການທີ່ລະບຸເຈາະຈົງດັ່ງນີ້:

- ບັບປຸງການປະຕິບັດຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;
- ຮັບປະກັນດ້ານປະສິດທິພາບ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຂອງຂະບວນການປະເມີນຜົນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;
- ເຮັດບົດປະເມີນຜົນປະສິດທິພາບດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການ Lao PDR SEA DRM; ແລະ

- ມອບໂອກາດ ເພື່ອລາຍງານຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕະການປ້ອງກັນຜົນກະທົບ ແລະ ການສະເໜີມາດຕະການ ຫຼຸດຜ່ອນ.

ກ່ຽວກັບໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ການສະເໜີ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດການລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT)- ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (DoW)-ໜ່ວຍງານ ບໍລິຫານໂຄງການ (PMU) ຈະໄດ້ຕິດຕາມກວດ ສອບກິດຈະກຳຕ່າງໆ ລະຫວ່າງຊ່ວງການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ກອບຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF) ເພື່ອກຳນົດ ຂອບເຂດ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຈະໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດ. ການຕິດຕາມກວດສອບ ຈະສຸມໃສ່ 3 ຈຸດຫຼັກ: (i) ການຕິດຕາມກວດສອບການປະຕິບັດຫຼັກການ; (ii) ຕິດຕາມກວດສອບຜົນກະທົບ (iii) ຕິດຕາມກວດສອບ ຜົນກະທົບສະ ສົມ.

ໂດຍການຮ່ວມກັນກັບການຕິດຕາມກວດສອບພາຍໃນໂດຍພະນັກງານ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT) - ກົມ ໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (DoW), ມັນມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ຈະລວມເອົາບັນດາຂະບວນການ ຕ່າງໆເພື່ອ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນ ຜົນ (M&E) ຈາກພາຍນອກ. ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ (M&E) ຈາກພາຍນອກ ມີໜ້າທີ່ເພື່ອຊ່ວຍ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຢ່າງເປັນປະຈຳໃນການຫຍໍ້ຍ້າຍທີ່ດິນ ແລະ ການມອບຄືນທີ່ດິນ ໃຫ້ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM, ເພື່ອ ຈະປະເມີນວ່າຈຸດປະສົງຈະບັນລຸຜົນສຳເລັດຫຼືບໍ່. ໂດຍການສຳຫຼວດຢ່າງເປັນທາງການ, ການສຳພາດບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ການສື່ສານກຸ່ມ (FGD) ແລະ ວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນອື່ນໆ, ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ (M&E) ຈາກພາຍນອກ ຈະມີບົດບາດໃນການເບິ່ງພາບລວມທັງໝົດຂອງຂະບວນການ ການຫຍໍ້ຍ້າຍທີ່ດິນ ຫຼື ການມອບ ຄືນທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຈາກພາຍນອກ ຈະ ຊ່ວຍແຈ້ງເຕືອນລ່ວງໜ້າໃຫ້ພາກສ່ວນບໍລິຫານໂຄງການ ແລະ ໃຫ້ຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ເປັນຊ່ອງທາງໂອນຄຳຮ້ອງ ຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ບັນດາໜ້າວຽກຂອງ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຈາກພາຍ ນອກລວມມີ:

- **ຄວາມຄືບໜ້າ:** ລວມເຖິງການກະກຽມ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນ ຍົກຍ້າຍ (RAP), ແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ;
- **ຄຸນນະພາບ:** ລວມເຖິງ ມີຫຍັງເພີ່ມເຕີມ ທີ່ເຮັດໃຫ້ ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການພໍໃຈກັບ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຝຶນຝູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່;
- **ງົບປະມານການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ:** ລວມເຖິງ ການຈ່າຍ ແລະ ການໃຊ້ ງົບປະມານ ເພື່ອ ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນການຫຍໍ້ຍ້າຍທີ່ດິນ;
- **ຄືນຖືກຜົນກະທົບ:** ລວມມີ ສະຖານະພາບດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ ໃນຕຕອນ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງຈາກໂຄງການ ແລະ ການຝຶນຝູ້ເສກຖະກິດໃຫ້ຄືນຖືກຜົນກະທົບ;
- **ຄຸນສົມບັດຂອງໜ່ວຍງານຕິດຕາມ** ຈາກພາຍນອນ ຈະມາຈາກອົງກອນອື່ນໆ, ເຊັ່ນອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ (ອົງການບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ, ຄະນະກຳມະການຊຸມຊົນ), ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາ ຫຼື ອົງການທີ່ປຶກສາ ໃນ ສປປ ລາວ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼັກ ຂອງໜ່ວຍງານຕິດຕາມຈາກພາຍນອກແມ່ນຈະລວມມີ:
 - ພັດທະນາ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) /ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ຮ່ວມ ກັບໜ່ວຍງານຕິດຕາມພາຍໃນ;
 - ສັງເກດທຸກດ້ານ ຂອງ ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້ (ARAP) / ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; ສະໜັບສະໜູນ ການລາຍງານ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ (M&E) ເຖິງທະນາຄານໂລກ ໂດຍຜ່ານ ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງໂຄງການ (PRO); ແລະ
 - ຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານເຕັກນິກ ໃຫ້ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງໂຄງການ (PRO) ວ່າດ້ວຍການ ຕິດຕາມ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A1

ໂຄງຮ່າງ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ສະບັບຫຍໍ້ (ARAP): ເນື້ອຫາ ແລະ ຂໍ້ມູນພາຍໃນເອກະສານທີ່ຕ້ອງການ

ພາກສະເໜີ

- ໂຄງການ (ໜຶ່ງ ວັກ): ທີ່ໝາຍເຖິງ RPF ທີ່ກວມເອົາໂຄງການ ແລະ ນະໂຍບາຍ ແລະ ຫຼັກການສໍາລັບ ARAP;
- ບອກລາຍອຽດໂດຍຫຍໍ້ ກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບ ຈາກການພັດທະນາໂຄງການ; ແລະ
- ອະທິບາຍບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບທາງລົບ ໂດຍສະເພາະຕໍ່ “ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ” (ເຊັ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສູນເສຍທີ່ດິນ: ຊັບສິນ ຫຼື ອົງປະກອບຂອງການດຳລົງຊີວິດ ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ – ບໍ່ສະເພາະພຽງແຕ່ ທາງດ້ານການຍົກຍ້າຍທາງກາຍະພາບເທົ່ານັ້ນ. ແຕ່ຍັງລວມເຖິງການສູນເສຍຕົ້ນໄມ້, ການຍ້າຍຮ່າງຮ້ານຄ້າແຄມທາງຊົ່ວຄາວ ແລະ ບັນດາເສັ້ນທາງ).

ການສໍາຫຼວດ ບຸກຄົນ ແລະ ຊັບສິນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ

- ອະທິບາຍລາຍລະອຽດໂດຍຫຍໍ້ ຂອງການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ (ເຊັ່ນ ການສໍາຫຼວດຄົວເຮືອນ ເປັນຕົ້ນ);
- ຕາຕະລາງ PAP ແລະ PAH, ລາຍລະອຽດຂອງການປະສານງານ, ຄອບຄົວທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ຊັບສິນ: ມູນຄ່າຂອງທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ຮັບຜົນກະທົບ/ໂຄງສ້າງບ້ານເຮືອນ/ຊັບສິນ; ແລະ
- ອະທິບາຍການຈັດບັນທຶກແນວຄິດທີ່ມີຄວາມເຫັນທີ່ແຕກຕ່າງ, ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ PAP ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງປະຊາກອນ (ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ – ຜູ້ຍິງ, ໄວໜຸ່ມ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຄົນສູງອາຍຸ, ຄົນພິການ, ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີທີ່ດິນ, ຄົນທຸກຍາກ ເປັນຕົ້ນ) ຫຼື ສະຖານະພາບຂອງຜູ້ທີ່ເປັນຕົວແທນ ໃນການສໍາຫຼວດທາງດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມທົ່ວໄປ.

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

- ແບບຟອມການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ (ເຊັ່ນ ເງິນສົດ ຫຼື ຮູບແບບອື່ນໆ);
- ລາຍລະອຽດສໍາລັບເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ທີ່ປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ (ຖ້າມີ) ປະກອບມີ:
 - ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ (FPIC) ທີ່ເຮັດໂດຍປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ທີ່ສະໝັກໃຈ, ບໍ່ໄດ້ຖືກບັງຄັບການຕັດສິນໃຈ ແລະ ຍິນຍອມທີ່ຈະປະກອບສ່ວນໃຫ້;
 - ບໍ່ມີຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງຕໍ່ກັບມາດຖານການດຳລົງຊີວິດ; ບໍ່ມີການຍົກຍ້າຍທາງກາຍະພາບ ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ສູນເສຍຊັບສິນ ໜ້ອຍກວ່າ 10%;
 - ຄວາມພ້ອມຂອງວິທີການຮ້ອງທຸກ ແລະ ການທົດແທນຄ່າເສຍ; ແລະ
 - ເອກະສານ ແລະ ກວດສອບຊັບສິນ ຫຼື ທີ່ດິນ ທີ່ປະກອບສ່ວນ.

ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ

- ອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ ໃນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂອງໂຄງການ ແລະ ຍິນດີທີ່ຈະຍອມຮັບຄຳຕິຊົມ;
- ການປຶກສາຫາລື ຈະເກີດຂຶ້ນຫຼັງຈາກທີ່ຮູ້ ຫຼື ລະບຸ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໄດ້ແລ້ວ;
 - ທາງເລືອກໃນການປຶກສາຫາລືກັບ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ຊຸມຊົນ; ແລະ
 - ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ໃນມື້ປິດບັນຊີການລົງບຽນ ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ; ຄວາມພ້ອມໃນການຮ້ອງທຸກ/ກົນໄກການໄກ່ເກ່ຍ (ລາຍລະອຽດ ໃນພາກທີ 10.0 ຂອງ RPF).

- ການກະກຽມສໍາລັບເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ ມາດຕະຖານໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ; ຄວາມຜ່ອມທີ່ຈະເຜີຍແຜ່, ທົບທວນຄືນ ແລະ ຮັບຄໍາຄິດເຫັນຕ່າງໆ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ເຜີຍແຜ່ຜ່ານເວັບໄຊທ໌ ຂອງ ກະຊວງ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ທະນາຄານໂລກ.

ພາລະບົດບາດຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນໃນວຽກງານການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

- ໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຊອບ;
- ວິທີການແຈ້ງເຕືອນຕໍ່ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ;
- ກອບໄລຍະເວລາໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (ກ່ອນທີ່ຈະໄດ້ຮັບເງິນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ);
- ຂັ້ນຕອນການກວດສອບ, ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ ແລະ ພະຍານ ໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (ເຊັ່ນ ແບບຟອມເພີ່ມເຕີມ ສໍາລັບ ບັນທຶກ ແລະ ການມອບສິດຂອງພະຍານ); ແລະ
- ຂະບວນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງ ຫຼື ໄກ່ເກຍ ການຍື່ນອຸທອນ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອດການລາຍງານ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ

- ພາກສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການລາຍງານ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ສໍາລັບ ARAP;
- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຕິດຕາມກວດກາຈາກພາກສ່ວນພາຍນອກ (ເຊັ່ນ CSOs ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນ); ແລະ
- ບົດລາຍງານການສະຫຼຸບ ວຽກງານການປຶກສາຫາລື ກັບຊຸມຊົນ (ເອກະສານການລົງທະບຽນການເຂົ້າຮ່ວມ).

ກອບໄລຍະເວລາ ແລະ ງົບປະມານ

- ໄລຍະເວລາ ແລະ ກອບໜ້າວຽກ;
- ແຫຼ່ງທີ່ມາ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານ;
 - ລາຍຈ່າຍໃນການປຶກສາຫາລື;
 - ລາຍຈ່າຍສ່ວນບຸກຄົນ;
 - ລາຍຈ່າຍທີ່ໃຊ້ພາຍໃນຫ້ອງການ;
 - ເງິນທີ່ໃຊ້ໃນວຽກງານການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ; ແລະ
 - ລາຍຈ່າຍໃນຂອດໜ້າວຽກຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ລາຍງານ.

ແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP): ເນື້ອຫາ ແລະ ຂໍ້ມູນພາຍໃນເອກະສານທີ່ຕ້ອງການ

ພາກສະເໜີ

- ອະທິບາຍຫຼັກການ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງໂຄງການໂດຍລວມ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບ RAP;
- ອະທິບາຍຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການການພັດທະນາ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບໂດຍສັງເຂບ; ແລະ
- ອະທິບາຍແຕ່ລະກິດຈະກຳ ທີ່ຈະມີຜົນກະທົບ ຈາກການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ລວມໄປເຖິງການເຂົ້າເຖິງພື້ນທີ່ໂຄງການ.

ຂອບເຂດ

- ລຳດັບຂັ້ນລາຍລະອຽດຂອງຂະໜາດ ແລະ ຄວາມຊັບຊ້ອນຂອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;
- ການເກັບກຳຂໍ້ມູນໃໝ່ ແລະ ຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງຂໍ້ມູນ ປະກອບມີ:
 - ສະເໜີການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ມີຕໍ່ກັບບຸກຄົນທີ່ຈະຍົກຍ້າຍ ແລະ ກຸ່ມຄົນອື່ນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ; ແລະ
 - ບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍ ອາດຈະເກີດຂຶ້ນກັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ.
- ທຸກໆບັນຫາ ຈະໄດ້ອະທິບາຍດັ່ງລຸ່ມນີ້. ເຊິ່ງບັນຫາທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການຊີ້ແຈ້ງຕື່ມ;

ນິຍາມຂອງໂຄງການຍ່ອຍ

- ອະທິບາຍລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ໂດຍສັງເຂບ; ແລະ
- ກຳນົດພື້ນທີ່ ແລະ ຂອບເຂດ ຂອງການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ.

ກຳນົດຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ

- ອົງປະກອບ ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງໂຄງການ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;
- ພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນ (ROI) ຈາກການກໍ່ສ້າງການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ;
- ພິຈາລະນາທາງເລືອກ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ; ແລະ
- ບັນດາກົນໄກຕ່າງໆ ທີ່ຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້ ໃນລະຫວ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

- ກຳນົດວັດຖຸປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍ.

ສຶກສາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

- ດຳເນີນກ່ອນໄລຍະລິເລີ່ມກະກຽມໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນທີ່ຈະຖືກຍົກຍ້າຍ ປະກອບດ້ວຍ:
 - ຜົນຂອງການສຳຫຼວດຄົວເຮືອນ ເຊິ່ງຄວບຄຸມດັ່ງລຸ່ມນີ້:
 - ◆ ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ອາໄສໃນພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເພື່ອອອກແບບວຽກງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ບໍ່ໄດ້ລວມເຖິງການຫຼັ່ງໄຫຼຂອງຜູ້ຄົນຈາກພາຍນອກ ທີ່ຈະມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຍົກຍ້າຍ;
 - ◆ ບັນດາລັກສະນະທີ່ເປັນມາດຕະຖານອື່ນໆ ຂອງຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຍົກຍ້າຍ ປະກອບດ້ວຍ ລາຍລະອຽດຂອງລາຍຮັບ, ແຮງງານ, ແລະ ໂຄງສ້າງພາຍໃນຄອບຄົວ; ຂໍ້ມູນພື້ນຖານກ່ຽວກັບວິຖີຊີວິດ (ເຊັ່ນ ລະດັບການຜະລິດ ແລະ ລາຍຮັບໄດ້ມາຈາກ ກິດຈະກຳທາງດ້ານເສດຖິດ ໂດຍກົງ

ແລະ ທາງອ້ອມ ຄືແນວໃດ) ແລະ ມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ ລວມເຖິງ ສະຖານະທາງ ສຸຂະພາບ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງ ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH);

- ♦ ຄາດຄະເນການສູນເສຍຊັບສິນ (ເປັນ ທັງໝົດ ແລະ ບາງສ່ວນ) ແລະ ຂອບເຂດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ກາຍະພາບ ຫຼື ເສດຖະກິດ;
- ♦ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຖືກຜົນກະທົບ (OP 4.12 ວັກທີ 8) ເຊິ່ງ ບັນຍັດໄວ້ ສຳລັບຜູ້ທີ່ຈະໄດ້; ແລະ
- ♦ ບັບປຸງແກ້ໄຂຂໍ້ມູນໃໝ່ ທາງດ້ານວິຖີຊີວິດ ແລະ ມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ ໃນການຍົກຍ້າຍ ຂອງ PAP ແລະ PAH ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ ດັ່ງນັ້ນ ຂໍ້ມູນໃນປັດຈຸບັນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນ ສຳລັບເວລາໃນການຍົກຍ້າຍຂອງພວກເຂົາ.

- ນອກຈາກນັ້ນຍັງມີການສຶກສາອື່ນໆ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:
 - ການຖືຄອງ ແລະ ລະບົບການໂອນຖ່າຍທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍຊັບສິນທີ່ເປັນຊັບພະຍາກອນທາງທຳມະຊາດ ທີ່ໄດ້ຈາກວິຖີຊີວິດ ແລະ ແຫຼ່ງອາຫານ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ບໍ່ໄດ້ລວມເຖິງການເກັບ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ເຊັ່ນ ການຫາປາ, ທົ່ງຫຍ້າ ຫຼື ການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກປ່າ) ພາຍໃຕ້ກົນໄກການຄຸ້ມ ຄອງຕັດສິນທີ່ດິນ ໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທຸກໆບັນຫາ ຈະເກີດຂຶ້ນ ໂດຍລະບົບການຖືຄອງທີ່ດິນຂອງ ໂຄງການ;
 - ຮູບແບບທາງສັງຄົມຂອງຊຸມຊົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ປະກອບດ້ວຍ ເຄື່ອຄ່າຍ ແລະ ລະບົບການສະໜັບ ສະໜູນທາງສັງຄົມ, ວ່າພວກເຂົາຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແນວໃດ ຈາກການກໍ່ສ້າງໂຄງການ;
 - ການປົກສາຫາລືເປີດກວ້າງ ແລະ ການບໍລິການທາງສັງຄົມ ຈະໄດ້ຮັບການສຶກສາ; ແລະ
 - ລັກສະນະທາງວັດທະນະທຳ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງຊຸມຊົນ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຍົກຍ້າຍ ປະກອບດ້ວຍ ສະຖາບັນ ທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ທາງການ (ເຊັ່ນ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ປະກອບມີ ອົງການຈັດຕັ້ງຊຸມຊົນ, ອົງການ ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ເປັນຕົ້ນ) ທີ່ອາດຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບຍຸດທະສາດການປົກສາຫາລື ແລະ ການອອກ ແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ.

ກອບລະບຽບກົດໝາຍ

- ຜົນການວິເຄາະກອບລະບຽບກົດໝາຍ ຈະຄວບຄຸມດັ່ງນີ້:
 - ວາງກອບຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ຄ່າຕອບແທນ ໃຫ້ຊັດເຈນ ກັບການປະເມີນມູນຄ່າ ແລະ ໄລຍະເວລາ ໃນການຈ່າຍເງິນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ;
 - ຂັ້ນຕອນການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ຂະບວນການບໍລິການ ເຊິ່ງລວມທັງລາຍລະອຽດໃນການຮັກສາ ຜູ້ທີ່ ຈະໄດ້ຮັບການຍົກຍ້າຍ (PAP ແລະ PAH) ໃນຂະບວນການຍຸດຕິທຳ ແລະ ໄລຍະເວລາດຳເນີນການ ປົກກະຕິ ສຳລັບວິທີການດັ່ງກ່າວ, ແລະ ທຸກໆທາງເລືອກ ຂອງກົນໄກ ການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງ ທີ່ອາດຈະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງໂຄງການ;
 - ບັນດາກົດໝາຍຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ເຊັ່ນ ກົດໝາຍຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ແບບປະເພນີ) ໃນການກຳກັບ ການຖືຄອງທີ່ດິນ, ການປະເມີນມູນຄ່າຊັບສິນ ແລະ ການສູນເສຍ, ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ແລະ ສິດ ໃນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຈາກຮີດຄອງປະເພນີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຍົກຍ້າຍ, ກົດໝາຍ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວກັບ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ;
 - ບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກ ງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;
 - ບັນດາຊ່ອງຫວ່າງທາງກົດໝາຍ, ຖ້າຫາກວ່າມີ, ລະບຽບການທີ່ມີການຄວບຄຸມຢ່າງເຫັນໄດ້ຊັດເຈນ ລະຫວ່າງກົດລະບຽບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ນະໂຍບາຍທາງດ້ານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຂອງທະນາຄານໂລກ (OP 4.12), ແລະ ບັນດາກົນໄກທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຊ່ອງຫວ່າງ; ແລະ

- ທຸກໆຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ ເພື່ອໃຫ້ການດຳເນີນວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ພາຍໃຕ້ການກໍ່ສ້າງໂຄງການ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ປະກອບດ້ວຍຂະບວນການ (ທີ່ເໝາະສົມ) ໃນການ ຮຽກຮ້ອງສິດທິການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ (ເຊັ່ນ ໄດ້ຄືນຈາກກົດໝາຍຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ສິດການນຳໃຊ້ທີ່ ດິນແບບປະເພນີ – ເພີ່ມເຕີມທີ່ OP 4.12, ວັກທີ 15 b).

ກອບໜ້າວຽກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

- ຜົນການວິເຄາະກອບໜ້າວຽກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຄວບຄຸມດັ່ງນີ້:
 - ກຳນົດໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ສຳລັບວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ທີ່ ມີໜ້າທີ່ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
 - ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດຂອງແຕ່ລະອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ (CSOs); ແລະ
 - ທຸກໆຂັ້ນຕອນທີ່ສະເໜີ ເພື່ອເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ກັບ ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ແລະ ບັນດາອົງ ການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ (CSOs) ທີ່ມີໜ້າທີ່ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໃຫ້ເກີດຜົນ.

ສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ

- ໃຫ້ນິຍາມຂອງຄົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຍົກຍ້າຍ (ບຸກຄົນຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ [PAP] ແລະ ຄົວເຮືອນຖືກຜົນ ກະທົບຈາກໂຄງການ [PAH]) ແລະ ບັນດາເກນຕ່າງໆ ທີ່ຈະນຳມາພິຈາລະນາ ວ່າໃຜທີ່ຈະມີສິດໄດ້ຮັບການທົດ ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຍົກຍ້າຍ ຕາມລາຍຊື່ ໃນມື້ປິດບັນຊີການລົງທະບຽນ.

ການປະເມີນທີ່ດິນ

- ວິທີການໃນການປະເມີນຄ່າເສຍຫາຍ ເພື່ອກຳນົດມູນຄ່າທົດແທນ; ແລະ ອະທິບາຍເຖິງປະເພດ ແລະ ລະດັບຂັ້ນຂອງ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆທີ່ວາງໄວ້ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າ ໝາຍໃນການວາງຄ່າທົດແທນ ສຳລັບການສູນເສຍຊັບສິນ ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

ມາດຕະການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

- ລະບຸລາຍລະອຽດອື່ນໆ ທີ່ລວມກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ມາດຕະການໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ທີ່ຈະ ຊ່ວຍໃນແຕ່ລະປະເພດຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຍົກຍ້າຍ (PAP ແລະ PAH) ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງທີ່ວາງໄວ້ (OP 4.12 ວັກທີ 6). ນອກຈາກນີ້, ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທາງເຕັກນິກ ແລະ ເສດຖະກິດ, ສ່ວນອື່ນໆ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບນອກເໜີ ອຈາກການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນການຍົກຍ້າຍ ຄວນຈະໃຫ້ເຂົ້າກັບເງື່ອນໄຂທາງວັດທະນະທຳ ຂອງຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ ຮັບການຍົກຍ້າຍ ແລະ ການກະກຽມການປົກສາຫາລືກັບເຂົາເຈົ້າ.

ການເລືອກສະຖານທີ່, ກະກຽມ ສະຖານທີ່ ແລະ ຍົກຍ້າຍ

- ບັນດາທາງເລືອກ ໃນການພິຈາລະນາສະຖານທີ່ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການຊື້ແຈງໃນແຕ່ລະທາງເລືອກ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:
 - ຄວາມຕ້ອງການທາງອົງກອນ ແລະ ເຕັກນິກວິຊາການ ໃນການກຳນົດ ແລະ ກະກຽມສະຖານທີ່ຍົກຍ້າຍ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນເຂດຕົວເມືອງ ຫຼື ຊົນນະບົດ, ເຊິ່ງລວມເຖິງການປະສົມປະສານລະຫວ່າງທີ່ທຳມາຫາກິນ, ຄວາມໄດ້ປຽບທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງ ແລະ ປັດໄຈອື່ນໆ ທີ່ສາມາດນຳມາປຽບທຽບກັບສະຖານທີ່ເກົ່າໄດ້ ບວກກັບ ໄລຍະເວລາໃນການຈັດຊື້, ໂອນຖ່າຍ ແລະ ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນອື່ນໆອີກ;
 - ທຸກໆມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອປ້ອງກັນການເກງກຳໄລ ທີ່ດິນ ແລະ ການຫຼັ່ງໄຫຼມາຈັບຈອງຂອງບຸກຄົນ ພາຍນອກ ເຂົ້າມາໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ;
 - ຂັ້ນຕອນການຍົກຍ້າຍທາງກາຍະພາບ ພາຍໃຕ້ການກໍ່ສ້າງໂຄງການ ລວມທັງ ໄລຍະເວລາໃນການກະກຽມ ພື້ນທີ່ ແລະ ຖ່າຍຖອນ; ແລະ

- ການຮ່າງລະບຽບກົດໝາຍ ໃນການຈັດລະບຽບການຄອບຄອງ ແລະ ຖອນກຳມະສິດທີ່ດິນ ໄປຍັງຜູ້ທີ່ຈະມີສິດຍົກຍ້າຍ.

ອາຄານບ້ານເຮືອນ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການບໍລິການສັງຄົມ

- ແຜນທີ່ວາງໄວ້ (ເພື່ອການຈັດຫາທຶນ ໃຫ້ PAH) ສຳລັບອາຄານບ້ານເຮືອນ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ (ເຊັ່ນ ນ້ຳປະປາ, ຖະໜົນຫົນທາງ) ແລະ ການບໍລິການທາງສັງຄົມອື່ນໆ (ເຊັ່ນ ໂຮງຮຽນ, ການບໍລິການທາງສຸຂາພິບານ ເປັນຕົ້ນ); ແຜນທີ່ວາງໄວ້ ເພື່ອທຽບເທົ່າກັບພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບເຄີຍໄດ້ຮັບ; ໃນການພັດທະນາການກໍ່ສ້າງ, ວິສະວະກຳ ແລະ ການອອກແບບທາງດ້ານສະຖາປັດຕະຍະກຳ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າ.

ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ

- ອະທິບາຍຂອບເຂດຂອງພື້ນທີ່ ທີ່ຈະຈັດສັນຍົກຍ້າຍ; ແລະ ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນເຂດຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ມາດຕະການ ການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ຈັດການກັບຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ (ສົມທົບກັບ ESMP ຫຼັກຂອງໂຄງການ ທີ່ກ່ຽວກັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ).

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ

- ອະທິບາຍລະອຽດ ສຳລັບຍຸດທະສາດຂອງການປົກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄົວເຮືອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນເຈົ້າພາບ ໃນການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;
- ສະຫຼຸບບັນດາມຸມມອງຕ່າງໆ ແລະ ຈະເຮັດແນວໃດໃຫ້ມຸມມອງດັ່ງກ່າວນີ້ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການກະກຽມແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;
- ທວນຄືນທາງເລືອກໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ຫາສອງທາງໃຫ້ກັບຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຍົກຍ້າຍ ໂດຍອີງຕາມ ຕົວເລືອກທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ ສຳລັບພວກເຂົາ ປະກອບດ້ວຍ ຮູບແບບຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຍົກຍ້າຍ, ສຳລັບການຍົກຍ້າຍ ອາດຈະເປັນແບບແຕ່ລະຄອບຄົວ ຫຼື ພາກສ່ວນຊຸມຊົນ ທີ່ມີຢູ່ກ່ອນໜ້ານັ້ນ ຫຼື ກຸ່ມເຄືອຍາດ, ເພື່ອຄວາມຄົງຕົວຂອງຮູບແບບຂອງອົງປະກອບແຕ່ລະກຸ່ມ ແລະ ການຮັກສາຮູບແບບທາງວັດທະນະທຳ (ເຊັ່ນ ສະຖານທີ່ທາງຄວາມເຊື່ອ, ສັກກະລະບູຊາ, ຜີປ່າຊ້າ ເປັນຕົ້ນ); ແລະ
- ການກະກຽມຮູບແບບການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ໃຫ້ກັບຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຍົກຍ້າຍ, ພວກເຂົາສາມາດແຈ້ງຂໍ້ຂ້ອງໃຈດັ່ງກ່າວ ກັບຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ ໂດຍຜ່ານ ແຜນງານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າປະຊາຊົນທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນທາງສະຖານະ (ເຊັ່ນ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໂຕເອງໄດ້: ຜູ້ຍິງ, ໄວໜຸ່ມ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຄົນສູງອາຍຸ, ຄົນພິການ, ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີທີ່ດິນ, ຄົນທຸກຍາກ ເປັນຕົ້ນ) ຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ຢ່າງພ້ອມພຽງ.

ການລວມກັບປະຊາຊົນເຈົ້າພາບ

- ການປຶກສາຫາລື ກັບຊຸມຊົນເຈົ້າພາບ ແລະ ລັດຖະບານທ້ອງຖິ່ນ;
- ການກຽມພ້ອມສໍາລັບການຈ່າຍເງິນໃຫ້ກັບປະຊາຊົນເຈົ້າພາບ ຕໍ່ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ ທີ່ຈະມອບໃຫ້ກັບ ຄົວເຮືອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ;
- ກະກຽມສໍາລັບການແກ້ໄຂບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຊຸມຊົນເຈົ້າບ້ານ ແລະ ຄົວເຮືອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ; ແລະ
- ທຸກໆມາດຕະການທີ່ຈໍາເປັນໃນວຽກງານບໍລິການເພີ່ມເຕີມ (ເຊັ່ນ ການສຶກສາ, ນໍ້າໃຊ້, ສຸຂະພາບ ແລະ ການສົ່ງເສີມການຜະລິດ) ໃນຊຸມຊົນເຈົ້າພາບ ເພື່ອເຮັດເຂົາເຈົ້າ ຢ່າງນ້ອຍ ໄດ້ເຂົ້າເຖິງ ກັບການບໍລິການຕ່າງໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ຄົວເຮືອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (ເຊັ່ນ ການຕັ້ງຖິ່ນຖານ ເປັນຕົ້ນ).

ຂັ້ນຕອນການໄກ່ເກ່ຍ

- ລະບຽບການໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ລາຄາສົມເຫດສົມຜົນ ສໍາລັບການຍົກຍ້າຍຂອງບຸກຄົນທີ່ສາມ ແລະ ການກ້າວໄປເຖິງຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ; ກົນໄກການໄກ່ເກ່ຍ ຈະໄດ້ນໍາມາປະຕິບັດໃນການຂໍຄວາມເຊື່ອເຫຼືອໃນການພິພາກສາ ໃນຂັ້ນສານ ແລະ ກົນໄກການແກ້ໄຂ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນພື້ນຖານ ໃນຂັ້ນຊຸມຊົນ.

ພາລະບົດບາດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ

- ກອບໜ້າທີ່ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ເຊິ່ງປະກອບມີ ບັນດາໜ່ວຍງານຕ່າງໆ ທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ສໍາລັບການສົ່ງມອບມາດຕະການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການໃຫ້ການບໍລິການ;
- ການກຽມພ້ອມຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈ ໃນການປະສານງານກັບໜ່ວຍງານ ແລະ ອໍານາດການປົກຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດໍາເນີນງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ; ແລະ
- ບັນດາມາດຕະການ (ປະກອບດ້ວຍ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ) ຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານຄວາມສາມາດຂອງ ໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຊອບ ໃນການອອກແບບ ແລະ ດໍາເນີນວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ; ຕາມບົດບັນຍັດ ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ທໍາການຊ່ວຍເຫຼືອ ສໍາລັບການໂອນຍ້າຍ/ຍົກຍ້າຍ ໜ່ວຍງານທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ຄົວເຮືອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (ການຕັ້ງຖິ່ນຖານ) ແລະ ໃຫ້ການບໍລິການຕ່າງໆ ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງໂຄງການກໍ່ສ້າງ, ສໍາລັບການຖ່າຍໂອນຄວາມຮັບຜິດຊອບອື່ນໆ ຈາກໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ກັບພາກສ່ວນອື່ນ ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ.

ໄລຍະເວລາຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

- ໄລຍະເວລາ ທີ່ກໍານົດເອົາທຸກກິດຈະກຳຂອງວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນຜ່ານຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຊິ່ງລວມເຖິງກໍານົດວັນສໍາລັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂອງຄົວເຮືອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນເຈົ້າບ້ານ, ການຍົກເລີກບັນດາຮູບແບບຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ. ກອບໄລຍະເວລາ ຍັງສາມາດບອກໄດ້ວ່າວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ເຊື່ອມໂຍງກັບວຽກງານອື່ນໆ ຂອງໂຄງການຄືແນວໃດ.

ແຜນລາຍຈ່າຍ ແລະ ງົບປະມານ

- ຕາຕະລາງ ສະແດງແຜນລາຍຈ່າຍທັງໝົດໂດຍປະມານ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນກິດຈະກຳຈັດສັນຍົກຍ້າຍທັງໝົດ ທີ່ປະກອບດ້ວຍເງິນສໍາຮອງເພື່ອ ກໍລະນີ ອັດຕາເງິນເຜີ້ ເພີ່ມຂຶ້ນ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ ແລະ ພາລະຜູ້ມັດອື່ນໆ; ຕາຕະລາງໄລຍະເວລາສໍາລັບການໃຊ້ຈ່າຍ; ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງທຶນ; ແລະ ການກະກຽມສໍາລັບການໝູນວຽນຂອງທຶນ; ເງິນທຶນ ສໍາລັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ຖ້າຫາກວ່າມີ ແຫຼ່ງທຶນອື່ນທີ່ອອກເໜືອຈາກໜ່ວຍງານທີ່ດໍາເນີນໂຄງການຢູ່.

ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

- ການກະກຽມການລົງໄປຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ໂດຍໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຊອບ, ຮ່ວມມືກັບພາກສ່ວນຕິດຕາມກວດກາຈາກພາກສ່ວນອື່ນ ໂດຍການພິຈາລະນາຈາກທະນາຄານໂລກ ເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າສາມາດປະຕິບັດແລ້ວຕາມກໍານົດເວລາ ແລະ ວັດຖຸປະສົງ;

- ດຳເນີນການກວດສອບ ບັນດາຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ທີ່ສາມາດວັດແທກປັດໄຈການເຂົ້າ, ອອກ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ຈາກວຽກງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ;
- ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ (PAP ແລະ PAH) ໃນຂະບວນການຕິດຕາມກວດກາ; ແລະ
- ປະເມີນຜົນກະທົບຈາກການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ມີການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ບັນດາກິດຈະກຳການຜັດທະນາຕ່າງໆ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແລ້ວ ເພື່ອທີ່ຈະນຳໃຊ້ຜົນຂອງການປະເມີນ ເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການດຳເນີນງານໃນຄັ້ງຕໍ່ໄປ.